

הנוטריקון, הסימנים והכנויים.

כותב הראב"ד בהשנותיו. ור"א ברלינר
 (בהגהותיו). אמר אתה. אמר אליהו (בספרי
 ר"א בחור). אמר אומר. אמרי אינשי. אונר
 אנדערע. אני אומר. אנשי אמונה. (ת). איסור
 אכילה. אף אותה. אופן אתה—אתה. אפס
 אפשריות. (ז"ג). ארבעה אבות (פ"א דב"ק).
 ארבעה אחין (פ"ג דיבמות). אך אנפין(ק).
 אך אפים. אשה אלמנה. אשכנזים אומרים.
 אשל אברהם (ס). אשת אב—איש. אשת
 אדוני. את אבותינו. את אחרים. את אשתו.
 אתה אתה (ת). אתה אומר.

א"א אבן אל אבן. אהיה אשר אהיה. אתה
 איסור אכילה. אחת אל אחת. אין אתם
 אומרים. איש או אשה. אין אומרים אותנו.
 איש אל אחיו. אל אך אפים (ת). אלא אי
 איתמר—אמרת. אמן אמן אמן². אנבי אלהי
 אביך. אנשי אמונה אבדו (ת). אנשים אחים
 אנתנו. אף אני אומר. ארומם אלהי אבי.
 אאא"א אין אומרים אל אך אפים. אמר
 אויב ארדוף אשיג אחלק (שמות פ"ו ט').
 אאאא"א³ איש אל אחיו אבל אשמים אנתם
 (בראשית ט"ב כ"א).

אאד"ג אין אלו אלא דברי נביאות.

א' אב. אנרת. אדומים (שם סטבע). אדם.
 אדון. אור. אות. את. אתה. אתה. אתרון.
 אין. איש. אלהים. אלף (אות הראשונה
 באלפא ביתא). אלף (מספר 1000); אם.
 אמה. אמן. אמר. אשכנז.

א"א' אבות אבותינו. אבי אבי—אמי. אבי
 אסף. (ס). אבינו אתה. אברהם אבינו.
 אברהם אתו. (סימן במסרה עיין אאע"ע)
 אנב אורחא. אנודת אונב (ס). אנודת
 אחים. (שם חברה). אדוני אבי. אדיר
 אדירנו. (ת). אדרת אליהו (ס). או אינו.
 אתו איש. אות אמת (ס). אתה אתה. אתה
 אלהינו. אתה אמר. אחינו אתה. אתרים
 אומרים. אי אמרת. אי אפשר. אי אפשר.
 אי אתה. אין אסור. אין אדם. אין אתה. אילת
 אהבים. (ס). אין אומרים. אלהי אבותינו
 (ג"ס). אין אתה. איצק אייכל (חכם מפורסם).
 איש אתה. אין אוכלים. אל אמונה. אלהי
 אבותינו. איש אשה. איש אלהים. איש אמת.
 אלהים אחרים. אליהו אשכנזי (הוא ר"א
 בחור המדקדק בספורסם). אלף אלפים. אלף
 אלפין (ס). אם אבי—אמי. אם אין. אם
 אמר. אם אתה. אמן אמן. אמר אברהם. (כן

¹ עיין בסבוא. כי בפתרון הר"ת הזה, נפלה טעות בשגגת המעתיקים. בכלכו ז"ל סוכת
 ובמרכזי ט' נערה שנתפתתה.

² כן כתוב בהרבה ספרים ישנים כי כפול ענין שלש פעמים מצוי בדרו"ל ונחשב לסגולה
 להקדמונים.

³ בעלי המסרה שהיו סופרין אותיות שבתורה, שמו לב על כל דבר יוצא סורגילות.
 למשל, בהמצא בבה"ק הרבה מלות סמוכות שמתחילות באות שוה רשמוהו לסוכרת.

אאא"ה אין אומרים מב הרחמים. אין אומרים את ההלל.

אאאו"א אלא אי איתמר הכי איתמר.

אאואא"ה אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה.

אאאום"ר אל אך אפים ומלא רחמים [ת].

אאאור"ת אל אך אפים ורב תפד.

אאאכמ"כ אם אין אני כאן מי כאן.

אאאל"ל אין אנו אתראין לרמאין.

אאאלמ"ל אם אין אני לי מי לי.

אא"ב אבות אכלו בסר. אדלא אבידנא בחישנא.

אחד איסור בישול. אחיו אני ברמאות. אי

אמרת בשלמא. אי אפשי בו. אין אומרים

בו. אין אנו בקיאין. אלהי אבותינו. ג"פ אלהי

אבי בעזרי. אלעזר איש כרתותא. אקפת

את בני.

אאב"ב אשרי א"ם כומח בך

אאב"ח אי אפשי בתקנת חכמים.

אאב"כ אין אומן בלא כלים.

אאבל"ם אחווקי אינשי בגנבי לא מחוקינן.

אאב"ם אין אומרים במה מדליקין (ג"פ).

אאנא"ת אם אין נדיים אין תישים.

אא"ד אי אתה דן.

אארה"ם אם אין דעה הברלה סנין.

אאדע"נ אין אדם דר עם נחש.

אא"ה אבי אבות המומאה. אברהם אליהו הרכבי

(חכם ספורסם). אדוני אבי תרב. אהב את

המלאכה—השלום. אין אומרים הלל. אלא

אי הכי. (ד' ול"ד). אצבע אלהים היא. את

אליהו הנביא.

אאה"ב אמר אברהם הלוי בוקראם (כן הוא

תותם בסוף ספר הנקודה ב"י אוצה"ם צד

(402).

אאה"ג אין אומרים הלל הנדול (ג"פ).

אאה"ט אבי אבות המומאה.

אאהי"ל אם אלהים הוא יריב לו.

אאהליד"ה שם מורכב לסירוגין משני השמות

א'הי"ח א'לי'ה אלא שחה"א סמלת אלה

נתתלפה לד'. נזכר ב"פ בס' כף אחת לרחידי"א

זכשאר ספרי קבלת.

אאה"ק אבות אבותינו הקדושים.

אאו"ד אדיר איום ונורא [ת].

אאו"א אתה אחד ושםך אחד [ת].

אאו"א אתורי ארי ולא אתורי אשת.

אאו"ו אין אווי ווייטער, עיין או"ו.

אאו"ם אדוני אבי ומורי.

אאו"ת אהבת אמנון ותמר.

אאו"ן אבי אבי זקני. אדוני אבי זקני. אין

אלהים וולתך.

אאו"ל אבי—אדוני אבי זכרנו לברכה. אמר

אברהם זכרנו לברכה. אמרו אבותינו זכרם

לברכה.

אא"ח אבל אמרו חכמים. אלהים אחרים (ג"פ)

אחד אמרו חג. אחרון אחרון תכיב. אי

איושר חילי.

אאח"א אי איושר חילי אבטלינת.

אאחור"ל אין אדם חוטא ולא לו.

אאחע"א אין איסור חל על איסור.

אא"ט אינו אלא טועה.

אא"י אי אתה יכול. אין אומרים יוצרות (ו"ג).

אין אתה יודע. אין אנו יודעים.

אאיבי"ח אין אדם יוצא בו ידי חובתו.

אאי"ל אי אתה יכול לומר. אין אתה יכול

להויסם.

אא"כ אגרת ארבע כוסות [ס]. אי אמרת כך.

אין אומרים כאן. אלא אם כן. אשכנזים

אומרים כאן (צ"ג).

אאכה"ב אם אני כאן הכל כאן

אאכ"ק אלא אם כן קשה.

אאל"ל אי אפשר לומר. אין אפטרופוס לעריות.

אם אין לו. אם אמר לו. אגן אחתינן ליה.

אאל"ב אי אמרה לא בעינא.

אאלב"ם אי אפשר לב' מלכים.

אאל"ם אדם אית ליה מולא.

אאל"ע אין אפטרופוס לעריות.

אאל"פ אי אנרא לא פגרא.

אאל"ר אך אפים לעוברי רצונו.

אאמ"א אין אורת סכנים אורת.

אאמ"ל אין איש סת אלא לאשתו.

אאמ"ב אין ארור סתדבק בברוך.

אאמב"ם אין אדם משמה בשעת מיתה.
 אאמד"ל אין אדם מוציא דבריו לכטלה.
 אאמדש"ל אין אדם סוכר דבר שלא לו.
 אאמדשלב"ל אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם.
 אאמדש"ש אין אדם סוכר דבר שאינו שלו.
 אאמ"ה אדוני אבי מורי הרב, אינו אלא מנסי הרוח, אינו אלא מן המתמיהין.
 אאמ"ו אדוני אבי מורי זרבי.
 אאמ"ל אין אומרים מומר לתודה, אמר אלהים מה לך (ג"פ).
 אאמע"ע אין אדם מעיד על עצמו.
 אאמע"ר אין אדם משים עצמו רשע.
 אאמפב"ח אין אדם מעיו פניו בפני בעל חובו.
 אאמש"ל אין אדם מוריש שבועה לבניו.
 אאנ"נ אבי אבות נזיקין, ארבעה אבות נזיקין.
 אאנב"ל אין אדם נוגע במוכן לחברו.
 אאנ"ט אכזחינו אפרו נשינו מוכת.
 אאנע"צ אין אדם נתפס על צערו.
 אא"ס אמן אמן סלה, אור אין סוף [ק]. אין אומרים סדירות (ו"ג).
 אא"ע אברהם אבן עזרא, אגרת ארחות עולם [ס].
 אם אינו ענין, איסורו איסור עולם.
 אאעבב"ז אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות.
 אאע"ה אברהם אבינו עליו השלום.
 אאע"ע אברהם אתו בלעם עמו ¹.
 אא"פ איה אפוא פיר.
 אא"צ אומרים אין צריך.
 אאצ"ה אין אומרים צדוק הדין.
 אאצצוא"ה אין אומרים צדקתך צדק זאב הרחמים.
 אאקא"ת אם אין קמח אין תורת.

אאק"י אין אומרים קדיש יתום.
 אאק"כ אין אחר קנין כלום.
 אא"ר אברהם אבא ראקאזסקי (סופר). אי אתה רשאי, ארכביה אתרי רבשי.
 אארח"ל אין אדם רואה חוב לעצמו.
 אאר"ל אי אתה רשאי לאמרם.
 אאשה"ב אשת אחיו שלא היה בעולמו.
 אאש"ע אם אין שם עדים.
 אא"ת אין אומרים תחנון, אלא אי הימא.
 א"ב אבן בתן [ס]. אברהם ברודא (גאון מפורסם). אברהם ברלינר (חכם מפורסם).
 אדום כבל (ד). אומרים ברכו, אחד בעומר, אי בעית, איכא בינייהו, אין בן, אין ביכלתו, אין ברירה, איש בליעל, איש בריתי, אית ביה, אליהו בחור (המדקדק המפורסם). אלפא ביתא, אל בנה, אל בני, אלון בכות [ס]. אמר בנימין (כן כותב בעל מוסף הערוך). אמרי בינה [ס]. אמת בגין, אמתחת בנימין [ס]. אנשי ביתו, אסמכתא בעלמא, אסור באכילה—בהנאה, אסור בשול, אסורי ביאה (הלכה ברמב"ם). אפור בד, אראה בנחמה, אתה בחרתנו [ת].
 אב"א אבא בנבורות אדני², אבא בר אבא (אבוא דשמואל). אברהם בן אשר (מחבר ס' אור השכל על מדרש בראשית שמות וכן יזכירו תמיד המתנות כהונה). אות באות, אתור באתור [ק]. אחותו בת אביו, איבעית אימא, אלישע בן אבויה, אם בקש אומר, אמן בצור אלהינו [ק]. ארי בן ארי, אשר בן אליהו [ק] שפירא מן הנפילים משורר וסופר מפורסם).
 אב"א בם אודה יה³ סימן לסדרי ס' קהלת שהם ארבעה. בנימטריא של זו המלה הנקודת.

¹ נבי אברהם כתיב ושני נעריו אתו, ונבי בלעם כתיב ושני נעריו עמו, ונתנו במסרה זה הסימן: איש ואיש בלשונו, או בשמו בן הוא, ר"ל אברהם שבו אלף אתו, בלעם שבו ע' עמו. (ר"א בחור במסה"ם שש"ל).

² תהלים ע"א ט"ו יש שהיו מצרפים ר"ת זה אחר חתימת שמם כעין תפלה שיוכו לתנוע לנבורות היינו לפ' שנה (עיין אוצר הספרות ש"א XV).

³ לא אכין מה שייכות יש לזה הפסוק עם ס' קהלת ואולי כוון בעל הסימן למארו"ל

א'ב'ג'ד'ה'ו'ז'ח'ט'י'כ' (סימן שנתן ר' אליהו בחור להכיר איזה הוא שוא נע — א) שוא בראש המלה — ב) שני שואין רצופין באמצע המלה השני נע — ג) גדולה שוא שאתרי חנועה גדולה — ד) דגש. שוא באות דגושה — ה) הדמות. ב' אותיות דומות והראשונה כשוא הוא נע — ו) שוא שאתריו ו' אותיות ב'ג'ד' כ'פ'ת' רפה. נע. תלמוד לשון עבר § כ"א.

אבנית"צ"א) אנא בכח גדולת ימיך תתיר צורה [ת].

ועיני רשעים תכלינה ומנום א'ב'ד מנהם ותקותם מפח נפש" (סימן לסדרי ס' דניאל שהם שכעה בנימטריא של זו המלה המנוקדה.

א'ב'ד עזים סימן בס' אכלה ואכלה 293. שבקרבנות חג הסוכות ביום הראשון השני והרביעי. במדבר כ"ט פסוקי ס'ו י"ט כ"ה. כתוב ושעיר עזים אחד חטאת. וכלהון ושעיר חטאת אחד — וענין זה הסימן שיש בו דמיון "לשה אוכד" תהלים קי"ט. צאן אברות" ירמיה ג' ו' "האברות" יחזקאל ל"ד ד' ס'ו ובוה יזכר.

אב"ד אב בית דין. אבשלום — אין בית דין.

א"ב א"ב א"ב אחד בתורה אחד בנביאים אחד בכתובים (מסימני המסרה).

אבאי"ש עיין ובאיש.

אבא"ם אליהו בן אברהם מזרחי (בן חותם הרא"ם בהרבה מחשובותיו).

אבארית"א' אחד באש אחרתו [ק] ראש יחיד תמורתו אחר.

אבא. רעיא. שמשא ומלכא. סימן במסרה לארכעה שנאמר בהם, ויהי אחרי מות" בכה"ק. אבא ר"ל אברהם אבינו (בראשית כ"ה י"א) רעיא. משה רבינו שנקרא רעה עמו רועה נאמן (יהושע א' א') שמשא ר"ל יהושע בן נון משרת משה (שופטים א' א') ומלכא הוא שאול המלך הראשון לישראל (שמואל ב' א' א').

אב"ב אורה בוסנו בא.

אבב"י אדם ביקר כל ילון. א'תרוג ב'יצה ב'שר שמן י'ין ישן, סימן יוסא י"ח לדברים שאין מאכילין לכה"ג לפני יוה"כ"פ" (2).

אב"ג אברהם בער גאטטלאבער (סופר ומשורר מפורסם).

אבגדהאדרעי אלתר דרויאנוב כאודיסה. מאסרים רבים ושונים סמנו במכ"ע ומאספים.

שבקשו לנגזו ס' קהלת רק שמצאו בתחלתו ובסופו דברי תורה. וזהו כונתו אף שדברי הספר בשטחיותם נראים לכאורה כפירה ומינות. אך אם אבא כ"ל בפנימיותם ועסקותם — אורת יה, יש בהם יראת שמים.

(1) כן פתרו בעל מעריך המערכות. ושם כתב אראריתא בריש לא בבית. וכן בהפתרון ראש לא באש. ומסנו העתיק ב"ש ובטעות התליף ר' בב'. זכ' בהפתרון באש. ואני מסופק בכל עצם הפתרון אם נכון הוא.

(2) ס'י ב"ל דבמלה זו רסנו אע"ג דקאי אבכא דקדש בלשכת פלהדרין אדרבה ספי עלול בהוא שעתא להרהורי עבירה ע"ד נפיק כי נוריא דנודא מכית קה"ק.

(3) במסרת המסרה בלוחות השניות מאמר ג' נמצא רק אבגדה, אבל בן זאב בתל"ע מכיא בשמו אבגדהו ואינני יודע לע"ע אם זו הוספה משלו או מצא בן בשאר ס' רא"ב.

(4) בתשובת ר' האי גאון אשר בספר טעם וקנים צד ג'ו כ'. יש אומרים דראשו אבנית"ק. ויש אומרים אביגתק. וצריך לומר כי לפי הנסוחא האחרונה יהיה הפתרון בכח יסין גדולתך, ע"ד עליוזי גאותך לד"ק.

(5) יש מרגנין על זה הסימן כי חלו בו ידי מנדינו הרוצים להקניטנו להובישנו משרנו בתקות נאולתנו. עיין בסבוא.

חתימת השם לברכה והודאה. אוצר הספרות ש"א XV). אחינו בני ישראל. אין בו ידיעה. אינו בן יוסו. אל בני ישראל. אמר ברוך יצחק (בתפארת ישראל על משניות הנהגות סבן המחבר). אצילות בריאה יצירה [ק]. סימן יוסא י"ה א'חרונ ב'יצח י'ין אין מאכילין לכה"ג לפני יוהב"פ¹).

אבי"ב אברהם בן יחזקיה בשן. (ר' ול"ר). (ראובן) אשר בן יוסף ברודס. (סופר מפורסם). אבי"ה אליעזר בן יואל הלוי. (פוסק מפורסם בעל אבי העזרי). אלעזר ב"ר יוסו הגלילי. אני ישכר בעריש הלוי הורוויץ. (משורר מפורסם לפעמים היה חותם בן במאמריו במכ"ע. ל"פ).

אבי דוד ישי. והוא ר"ת יעקב שמואל יצקן (סופר מפורסם).

אבי"ה אי"ש ק"ל א'ינו ישראל צבי הירש בארענשטיין מק'אוועל' (סופר במכ"ע. ל"פ). אבי יוסף ראובן בריינין (סופר מפורסם. חותם לפעמים בן. ל"פ).

אבי זהר ד"ר י"ל קאצענעלסאהן חותם לפעמים בן.

אבי"ח אין כור ירא תשא. אבי"י אשר בך ירוחם יתום. (כתב היותסין אשר מפני זה נקרא בן האמורא הידוע לפי שהיה יתום מילדותו נולד אתר מיתת אביו ותיכף פתה אמו).

אבי"ט מטה השקדים אברהם בן יוסף מאנדעלשטאם (חכם וסופר מפורסם).

א"ב"ץ אברהם בן יעקב גייבויער (חכם מפורסם היה חותם בן לפעמים במאמריו. בהמגיד ש' י"ג נמצא פעמים רבות ובש"ז צד 125 מפורש).

אבי"ע אצילות בריאה יצירה עשיה [ק]. אב"כ אין בכך כלום. אלישע בעל כנפים. אסתלאי בת ברנבו. (אמו של אברהם אבינו).

אסנון בנדוד—סימן שהתאווה והמשובה מאכדים את האדם.

אבד"ב אין בן דוד בא.

א"ב"ד"ו כיום הראשון והשני והרביעי והששי לשבוע לא יהול הושענא רבה.

אבדום"ץ אב בית דין ומורה צדק. אבד"ח אבי דרי הושענא.

אבדל"ש אין בו דעת לישראל. אבד"ט אבוי דמלכא [ק].

אבד"צ אב בית דין צדק. אבד"ק אב בית דין דקהלה.

אבדק"ק אב בית דין דקהלה קדושת. אבד"ש אין בית דין שקול.

אב"ה אמר בן המחבר. אמר ברוך הוא. אב הרחמים [ת].

אבהמ"ב אין בעל הנם כביר כנסו. אבהרי"ח אברהם בן הרב יהודה חסיד. (ל' ול"ר) אשר בן הרב ר' יחיאל. (בן חותם הרא"ש בתשובותיו לפעמים).

אב"ו אדם בשר ודם. אבוא"ב אחד כפה ואחר בלב.

אבו"ב אחד כפה ואחר בלב. איהי בקרי ואיתתיה כבוציני. אני בריה וחברי בריה.

אנן בדידן ואינהו בדידהו. את בפריטך ואנא ברגלי.

אבו"י אדם ביקר ולא יבין. אבוט"ח אתה כחרתנו [ת] ומפני הטאינו.

אבו"פ אברים ופדרים. אבו"ת אמר בנו ותלמידו.

אב"ח אגרת בעלי חיים [ס]. אבח"א אין בו חשש איסור.

אבח"ל אני יהודה ליב בן ברוך חיים. הסופר יהודה ליב לעווין — יהלל. חיה חותם בן לפעמים (ל"פ).

אב"י אבן יעקב [ס]—ישראל. אודך בגוים יי' (תהלים י"ח ג) אחות ביד ימיני (שם ע"ג כ"ג) (בן היו כותכים לפנים לפעמים אחר

¹ ס' בל"ל דרמזו במלה זו אף שרומה לאבינו יעקב שלא ראה קרי סימיו לא סמנינו אהא—ועיין „אבב"י".

אבכ"ר יש מדרש נקרא בן. מוכא בילקוט ובספרי הקדמונים. והמעיר לס' רב פעלים מביא כי כפי' מחזור מר' שמעון כת"י די ראססי כתוב אשר בגלל סיום דרשותיו א"מן ב'רוך [או כ'ימינו] כ'ן י'הי ר'צון. כמו שהיה נהוג לסיים הדרשות בכרכות ודברי נחמות. נקרא בשם זה.

אבכ"כ אין בכך כלום.

אב"ל אבעיא להו. אורך ביושר לבב. אורך בכל לבני. אתהלך כתם לבני. (כן היו כותבים לפנים לפעמים אחר חתימת השם לברכה תפלה והודאה עיין אוצר המפרות ש"א צד XV). אין בקיאין לשמה.

אב"ל נוטריקון באות א' כלולים אב אם אח אחות אשתו. באות ב' בנו כתו. באות ל' שלשים. ר"ל על כל אחד מאלו צריך להתאכל שלשים יום (לחם הפנים ס"י שע"ה).

אב"ל תקנו לומר אתר המבת הלום לך אכול ב'שמחה לחמך זגו' וכתב הר"ם ז"ל שאין לאמרו מפני שבראשי תיבות אבל. ואם ירצה לאומרו יאמר אותו בחפך לך בשמחה אכול לחמך או לך אכול לחמך בשמחה—שליה בשם ס' פתרון חלוטות—ר"ם זה ל"י לע"ע מנו. ועיין בס' המנהגים שלי ס' תתקנ"א.

אב"מ אבינו מלכנו [ת].

אין בו משום בשולי עכו"ם.

גלוי.

דרכי אמורי.

זונות.

מעם בעיקר.

מעילת.

נותן מעם.

אבמ"ה אבר מן החי.

אבמח"ל אבינו מלכנו חטאנו לפניך [ת].

אב"ן אברהם בן נחמן (קראכמאל) הותם בן לפעמים. אברהם בן נתן (הירחי בעל ספר המנהיג) הותם בן בסיום פסקיו. אליעזר בר נתן. (מצורף תמיד אל אות ר' ראב"ן). אב בן [ק]. (ב"ש ול"ד).

אבנה"ס אסור בנעילת הסנדל.

אב"ן יש"ר אברהם בן יוסף שלמה (הלוצקי הקראי. בר"ת אוצה"ס לבן יעקב. —אות ר' ל"י פתרונה ואולי רופא. ואפשר שבא שלא בסדרו ופתרונו בן ר' יוסף שלמה).

אב"ן רש"ף אברהם בן שמואל פירקאוויץ (הקראי המפורסם).

אבנו"ן ד"ר אהרן בן נח קאמינקא (ל"ס).

אבנ"ר אהרן ראזענפעלד (משורר ל"ס).

אבנ"ש אם בארזים נפלה שלהבת.

אב"ס אין בו סכנה—ספק.

אב"ע אבן עזרא. אמו ברשיעי — בשופטני עסקיני. אין בו עדים. אלעזר בן עזריה—

ערך. אמחלאי בת עורכתא (אימיה דהמן).

אסמכתא בעלמא. אצילה בריאה עשיה [ק].

אבע"מ אדם כהול על מסונו.

אב"פ אדון כפקדן [ת]. אחר בפנים [ק].

אבפ"ע אחד בפני עצמו.

אבצ"ן נוטריקון למפרע. גאם צבי בן אברהם

(צבי הכהן שערעשעווסקי סופר במכ"ע,

ל"ס).

אבק"ע אין בה קום עשה.

אבקק"ק אסתרא בלנינא קיש קיש קריא.

אב"ר אב בן רוז [ק. ג. ד.]. אבק רבית.

אולינ בתר רובא. אלפא ביתא רבתי.

אברבנאל אברהם בן אריה ליב (ראקאווסקי,

סופר מפורסם).

אברה"ם הושענא רבא' ס' באב' יום כפור

ראש השנה' פורים'. ד' מסתמא מצא בן

בספרי הרמז. אבל אין לזה כל מעם וענין.

אברהם לוח הסופר המפורסם א'. ל'. לעווינסקי

חותם בן בהרבה מאמריו.

אברהם דלטייה לנבות בנבעת בנימין

שלמה דניאל סימן—שנועות ל"ה להענינים

שעל שמות האמורים בהם נאמר אם הם

קודש או חול—בגמ' זדל"צ הגי' דלטיא

שהוא רוסו על לוס. זבל"ל הגי' דלטייה

ויש המשך בהמאמר, והוא מפרש כרסו

וקבלת.

אברם אברהם נמר קרתא דבריה בוכרא

סימן במסרה כל שם קמץ (ר"ל צירה) בר
 סן ו' פתחין (ר"ל סגול), ויקרא אברם שם
 בנו¹ בראשית ט"ז ט"ז—, ויקרא אברהם את
 שם בנו² שם כ"א נ'. על שם שמר³ ט"א
 ט"ז כ"ד. שם עיר⁴ יחזקאל ל"ט ט"ז, ומה
 שם בנו⁵ משלי ל' ד'. שם בנו הבכור⁶
 ש"א ח' ב'.
 אב"ש אבן שועב. ארון בשפטך [ת]. אליהו
 בעל שם. אנשי בית שאן.
 אב"ת אבל תוסף.
 אב"ת אב"ג ואב"כ אחד בתורה אחד
 בנביאים ואחד בכתובים (במסרה).
 אב"א אנב. אנב. אנרת. אנרא. אנרת.
 א"ג אנבי גויח [ס]. אנבי גיר. אברהם גינר.
 אנב גרא. אדוני ניסי. און גליון. אור
 גדול. אות נרנית. אולא גרש. איש גבור.
 אי נרסין. אין גורסין. אשה גדולה. אית
 גורסא. אל גבור. אנשי גולה. ארבע גלילות.
 ארבע גליות. ארע גברא. אריכות גדולה.
 אשת ניסו. אתה גבור.
 אב"א אנרת אחים (שם הברה). אנרת אל
 אסף [ס].
 אנ"ע אנרת ארחות עולם [ס].
 אנ"ב אנרת בראשית [ס]. אנרת בקרת [ס].
 אנב"ח אנרת בעלי חיים [ס].
 אנב"ד אנרת בראשית [ס].
 אנבריאל שר נלעד ישראל נאלדבערג בסרום
 אותיות (סופר במכ"ע הצפירה. ל"ט).
 אנ"ג אברהם ניינער¹ אנב גרא.
 אננע"ה אין גורין גורה על הצבור.
 אנ"ד אחר גמר דין. אין גורה דא (ס"ה)
 ול"ד.
 אנ"ה אנרת הטיוול [ס]. אנרת התשובה [ס].
 אנ"ה"ן באחד סאלה הימים לשבוע חל פסח.
 אנ"ה"ם אנרת המוסר [ס]. אנרת המליצה [ס].

אנה"ס אחר גמר הסעודה.
 אנד"א אנרת אווב [ס]. אנרת אחים (שם
 הברה).
 א'נ'ו' דשן ב'ד'ה'ז' דשן סימן במסרה עיין
 כל יומי ספרא.
 אנר"פ אנרא ופגרא.
 אנר"ד איש גדול ורם.
 א'ג'ו'רה באהלך עולמים סימן בליקוטי
 הפרדס כי לא א'נ'ו' (יום ראשון שלישי
 וששי) יום הכפורים. וענין הסימן כך
 אנורהב כאלה הימים תוכל להתגדל ולהרבות
 בתענוגים בחוך אהלך לעולם. כי בהם לא
 יחול יום הכפורים המצוה על ענוי נפש.
 אנח"ש אנב חורפא שבשתא.
 אנל"א אתה גבור לעולם אדני.
 אנ(ל)מלל"ם אנלאי מילתא למפרע.
 אנ"ס אנב סודר. אחר גמר סעודה. אית נירכת
 ספרים.
 אנ"ק אנב קרקע.
 אנ"ר אדם גם רות. אית גפות רוח (ס"ה)
 ול"ר).
 אנ"ש אנב שיטפא. אנרת שמואל [ס]. אנרת
 שום—שלומים. אנרת שמואל [ס]. אין גורה
 שוה.
 אנת"ה אנרת תחית הסתים [ס].
 אר' אדם. ארון. אדר.
 א"ד אדוני דודי. אהל דוד [ס]. אהבת דוד [ס].
 או דילמא. אונאת דברים. אוחו דבור. איירי
 דתני. איכא דאמרי. אילגא דחיי [ס]. אין דנין.
 אין דרך. אין דורשין (פ"ג דתגינה). אינו
 דוחה. אינו דומה. אלא דוקא. אלה דברי.
 אלו דברים (פ"ו דפסחים). אמשטרדם. אמס
 דמים [ס]. אפרים דן. (סימן במסרה פ'
 פנחס. ופי' בס' סבין חירות. כל ראשי
 פסיקתא בענין בני פלוני, בר סן ב' אלה

¹ ר"ד קויפמאן השתמש בו לגנאי, ובצדק התמרמר עליו ר"א שולמאן בהנךן ש"ב צד
 105—כי באמת אין זה סן הנימוס, בכל שם יש למצא רמזים וצדופים לגנאי ולשבת, וזה
 פי אין כמו אלה בחרות ונרופים לא ישתנו הדעות, — אמנם בספר המדות שלי ערך "ספ'
 בננות" הבאתי מפי חכמים וסופרים שיש גדרים והבדלים בזה ולא כל האישים והזמנים שוים.

בני אפרים אלה בני דן). ארעא דרבנן [ס].
 אש דת [ס].
 אד"א אדרת אליהו [ס]. איהו דאפסיד אנפשיה.
 אית דאמרי אינשי [ג]. אסורא דאורייתא.
 אדא בר אהבה ככ"י אהע"ז סי' קכ"ט בשם
 הקונדריסין כתב זה לסימן לשמות הניטין,
 כל שם שאינו לשון הקודש כותבין אלף
 בסוף כגון אדא, אבל אהבה שהוא לה"ק
 כותבין ה"א בסופו.
 אדאה"ש אינו דוחה את השבת.
 אדאי"ם אורא דארץ ישראל מחכים.
 אד"ב אברהם דוב בער.
 אדכ"א אין דרך בני אדם.
 אדכ"ב אין דורשין במעשה בראשית.
 אדכ"ע אין דורשין בעריות. אריה דבי עילאה.
 אד"ג אונד דער גלייבען. אית דגרסי.
 אד"ד אנרא דהספדא דלויי.—דכלה דוחקא.
 אדד"ד אי דרית דנרא דלינא.
 אד"ה אדון הנביאים. אדון השלום. אדוני
 הרב. אידי דשייר—דתני הא.
 אדה"ו אדהבי זהבי.
 אדה"ג אדם הגדול.
 אדה"ע אדם העליון.
 אדהע"ה אמר דוד המלך עליו השלום.
 אדה"ר אדם הראשון. אין דרך המוסר (ס"ה
 ול"ר ול"ג).
 אדה"ת אדם התחתון.
 לא אד"ו ראש יום ראשון דראש השנה לא
 יתול לעולם ביום ראשון רביעי ששי
 לשבוע, —ובלקושי הפרדס מרש"י נמצא זה
 הסימן ואצוה אותם על אד"ז הראש (עורא
 ה' י"ז). וענין הסימן בהפסוק, הוהרחי אותם
 שישמרו מאדו שלא יהיה ראש, או על
 כמו אל.

אדו"ז אדום זהב.
 אד"ו' מנהתה סימן בספר אכלה ואכלה
 293 שבקרבנות חג הסוכות ביום הראשון
 רביעי ששי שניעי במדבר כ"ט 16. 25.
 31. 35. כתוב עולת התמיד מנתתה והשאר
 ומנתתה.
 אדו"ם אהבת דוד וסיכל [ס].
 אדון יושב משרת עומד סימן במסרה פי
 ואבדתם מהרה שאמר משה (דברים י"א
 י"ז) ברביעי (תרגום של שובב, במגותה
 ונגלות). ואותו שאמר יהושע (כ"ג ט"ז)
 משרת משה, בזקף (תרגום של עומד).
 אדו"ת ארץ דגן וחירוש.
 אד"ז אידרא זומא. [ס].
 אדטל"ב אידי דטריד למיפלג לא בלע.
 אד"י אדוני דודי ירדי.
 אדיר (במרום¹) סימן במסרה שאצל ארבעה
 שבטים האלה אפרים דן יהודה ראובן שהם
 ראשי דגלים כתיב בהו במדבר י' פסוקי
 י"ד י"ה כ"ב כ"ה, ועל צבאו ומעם אתר
 להם פשטא קמן. ושאר, ועל צבא.
 אדו"ש עיין דיא"ש.
 אד"ל אתח דתו להמית. אין דין למעלה
 (כ"ב בס' מבוא המדרש, וכ' שהוא שם
 מע"ב שמות. ול"ר ול"ס. ואפשר שפ"ס הוא.
 ובמקום אין צ"ל אית).
 אד"ם אברהם דוב סיכאלישקער. (המשורר
 המפורסם היה חותם אדם הכהן). אדם דוד
 משיח. (מס' הקבלה). אנהב דבק מאח. אחד
 דיני מסונות (פ"ד דמנהרין). אידי דווסר
 מירכס. איש דעת מאמץ. (ג). אמנה דבור
 מעשה. (בספרי התסדים) אמר דוד מרוקא.
 (ברשימת ספרי כ"י בליידן המוכאה בהסניד

¹ ענין זה הסימן כי השבטים הרמוזים במלת אדיר הם במרום ר"ל ראשי הרגלים. ולכן כתיב צבאו שהצבא הוא שלו אינו גבוע ונכפף תחת שם אתר—או י"ל שהכונה שהשבטים הרמוזים במלת אדיר יש להם נקודות של מלת במרום פתח קמץ חולם ועל צבאו כי השוא אין נחשב—או פירושו כפשוטו יש להם נקודה במרום ר"ל סמל להתיבה היא החולם. כי בהשאר שכתוב ועל צבא הנקודות רק למטה.

אדרבה חידוש ראיתי על מלתא דא שהיא
 ר"ת אין ד'בר ר'ך ב'ה'פ'ך (פתח יצחק).
 אדר"ן אדרא זומא [ק].
 אדר"נ אבות דר' נתן. אדרב נחמן.
 אדר"ע אותיות דר' עקיבא [ס].
 אדר"ש אחר דרישת שלום.
 אדר"ש אחרי דרישת שלום. אינו דוחה שבת.
 אדשב"א אין דרכן של בני אדם.
 אדש"ל אינה דומה שמיעה לראיה.
 אד"ת אחרי דגא תביר. (מלכד פשוטו יש
 בזה מליצה מוסרית כמו לפני שבר גאון).
 א"ה אב הטומאה. אב הרחמים. [ת]. אבן
 הפוען. אבן העזר. אבן השוהם. [ס]. אגרת
 הטיוול—המספר—המליצה—הסודות—השטר.
 [ס]. אדם הגון. אדם הראשון. אדומי הרשע.
 ארון הנביאים. ארון העולם. ארון השלום.
 ארון המושיע [ת]. אדני השדה. אהבת השם.
 אהרן הכהן. אות הברית. אותו האיש. אחר
 החורבן. אי הכי. אלהי הערלים. אלו הן.
 אליהו הנביא. אומה-הרשעה. אומות העולם.
 אמירת הגדה. אמר החכם—הכותב—המגיה—
 המחבר—המעתיק—הפסוק. אומרים הכי.
 אומרים הלל. אנשי השם. אסור הנאת.
 אספקלריא המאירה. אף הכא. אף התם.
 אפילו הכי. אפפענהייסער. ארזי הלכנון [ת].
 ארון הקודש. אשכול הכופר. [ס]. את
 ההלל—המגילה. את ההר. אתה הראת [ת].
 אה"א אדני הוא אלהים.
 אה"א ע"ד וע"ד את האדם על דעתו ועל
 דעת.
 א"ה א"ה אשור הייא אשור הייא.
 אה"ב אמת הבנין.
 א'ה"ב ה' שערי ציון סימן לסדרי ס' איוב
 שהם 8 בנימטריא של זו המלה הרשומת.
 ועיין או.
 אהבא"ה אין הולכין במסון אחר הרוב.

שנה תמישית גליון 5. אפר רם מרה
 (בספרי המוסר ומקורו סוטה ה').
 אדם אכל¹ סימן לענין טרפות נזכר בפסק
 השני של ר' יעקב סוראונגה אשר בסוף
 שו"ת הרא"ש.
 אדם מיה במשריתא סימן במ' אכלה ואכלה
 צד 173. כי ג' פעמים ויפל נמצא בתנ"ך
 ויפל ר' אלהים תרדמה על האדם. (אדם)
 בראשית ב' 21. ויפל עליו זימת. (מית)
 במדבר ל"ח 23. ויפל בקרב מתנהו.
 (משריתא). תהלים ע"ח 28.
 אדמ"ד אליבא דמאן דאמר.
 אדמח"ל אידי דאתיא מדרשא חביבא ליה.
 אדמ"ו אדונינו מורינו ורבינו.
 אדמו"ר . . . . .
 אדני ב'ס' סיני בקדש (תהלים ס"ח) סימן
 בטור יו"ד סי' רע"ה בשם הר' יהודה
 ברצלוני שמנין השיטין בספר תורה לא יהיו
 פחות מן ס"ב.
 אדניה סימן למנין של פסוקי נצבים וילך יתד
 שהם 70 בנימטריא של זה השם.
 אדניה שלז כתם טוב סימן שנתן רזש
 לאותיות השמוש. תשובות לרס"ג 3. הוסיף
 את הד' והט'. המניד שב"א צד 181.
 אדנמ"נ אין דוחין נפש מפני נפש.
 אד"ם אגרא דשמעתא סברא.
 אד"ע ארון עולם. אלהא דסאיר ענגי.
 אדע"ה אמר דוד עליו השלום.
 אד"צ אגודת דורשי ציון. אגרא דתעניתא
 צדקתא.
 אד"ק אדם קדמאה. [ק]. אדרא קדישא. [ק].
 אלה דברי קדשו.
 אד"ר אגרא דפרקא רהמא. אדר ראשון. אדרא
 וכא [ק]. אמתא דכי רכי. אסור דרבנן.
 אדעא דרבנן. [ס].
 אדר' אדרבה.

¹ ידיו הרב ר' אבא שיף ג"י בעל ס' תועפות ראם על ס' יראים אמר לי כי פה
 הסימן א'ונא ד'בוקה ס'כה הדינים המבוארים ביו"ד סי' ל"ט סעיפי י"ח כ"ב כ"ד להיתר
 נזהו אד"ם אכל ואנו נוהגים להטריפם.

על הדין הראשון, וסומקא על הדין השני
 ריאה שהאדימה. ואדום וסומק חד הוא ובעל
 הסימן שומר הענין לא המלות ובחנם נדחק
 בעל דורש לציון, אה"כ מצאתי בל"ל שגם
 הוא פי' כן, ובנות הסימן הוא מפרש עפ"י
 קבלה כדרכו.
 ולכבוד א'ה'י'ה' בתוכה סימן לסדרי ס' תרי
 עשר שהם 21 בנימטריא של זו המלת
 הנקודה, ועיין אך.
 אהי שכן במלות סימן שנתן אדם הבתן
 ל"א אותיות השמוש, המניד שכ"א 237.
 אה"כ אמר הבתוב.
 אהב"ל אנב הכנסת כלה (נ' ול"ד).
 אהכס"ת אחר הכנסת ספר תורה.
 אהכש"ר אל הדרת כבוד שלום רב (ג).
 אה"ל אור הלכנה [ס], אות הוא לעולם [ס].
 אלכסנדר הלוי לאנגבאנק, (מסופרי הסנייד).
 אתה הראת לדעת [ת].
 אה"מ ארון המושיע [ת], אהל מועד [ס], אהל המת.
 אהמ"א ה אין הקומץ משביע את הארי.
 אהמ"ט אי הכי מאי טעמא.
 אהמ"ס אין הבור מתמלא מתוליתו.
 אהמ"ס אהבה מסותרת.
 אהמ"ר אחר המחילה רבתי.
 אה"נ אומות העולם גמי, אור הנר, אין הכי
 גמי, אליהו הנביא, אם הלכה נקבל, אמורי הנאם.
 אהניל"ב אור הנר יפה לבדיקת.
 אהנ"מ אות הנמשך [ד].
 אהנ"ש אותיות הנשימה [ד].
 אהס"ר אחר המליתה רבתי.
 אה"ע אבינו השלום עליו, (גנוי ישראל כפ"כ
 ח"א צד 38), אבן העזר [ס], אברתם
 העברי, אהבת עולם [ס—ח], אמה העברית,
 אומות העולם, ארץ העמים.
 אהע"ג אשר הניא עצת גוים [ת].
 אה"פ אחר הפסח, אסר הפסוק.
 אהפ"ב אין הפרש ביניהם.
 אה"צ אהבת ציון [ס], ארץ הצבי.
 אה"ק ארון הקודש, ארץ הקדושה.
 אהק"צ אל הקצת.

אהב"ה אמר הקדוש ברוך הוא.
 אהב"י איש הישר בעיניו יעשה.
 אהובים כשתלן סימן שנתן שד"ל ל"א
 אותיות השמוש, המניד ש"ד צד 46, והמניד
 שכ"א צד 181.
 א'ה'ב'ת'י' מ'ע'ו'ץ' ב'י'ת'ך' ו'מ'קום'
 מ'ש'כ'ן' כבודך סימן למנין מסוקי ס' תהלים
 שהם 2527 בנימטריא של האותיות הרשומות.
 בחשוב את האלף לאלף.
 אה"ג אליהו הנלעדי, אשה הנזנת.
 אה"ד אלדד הדני.
 אהר"ל אין הנדון דומה לראית.
 אהה"ג אלו הן הגולין.
 אהה"ל אלו הן הלוקין.
 אהה"נ אי הכי השתא גמי.
 אהה"ח אלו הן הנחנקין.
 אהה"ש אלו הן הנשרפין.
 אה"ו אייזיק הירש וזייס, (סופר מחבר ומבקר
 ספורס) אלטונא האמבורג וואנויבעק, (שלש
 קהלות תכופות ול"ז ורכ אחד נהג בתן).
 אהוא"ה אחר המרכה ואחד הממעיט.
 אהו"ה אחת הנה ואחת הנה.
 אהוז כ"ץ סימן במנתת שי, כי באלה האותיות
 בתמניא אפי מלת פקדיך חסר ו'.
 א'ה'ו'י' אותיות הנחות אחרי נקודות, ידועות,
 כספרי הדקדוק, והן נקראות אמות הקריאה
 מל"ע § 6 ועיין יהוא.
 אהוין אלה חמש האותיות הן נוספות לפעמים
 שלא לצורך כלל תל"ע § 1.
 אהו"ך אהבה ויראה.
 אה"ז אהבה זומא.
 אה"ח אור החיים [ס], אור החמה [ס], אחר
 החורבן, אסר החכר—החכם, ארצות החיים [ס].
 אהח"ס או היתה חנית סוכו [ת].
 א'ה'ח'ע' אלה האותיות הן סמוצא הנרון.
 אהחע"ר אלה האותיות אינן מקבלות דגש.
 אה"ט אבות הטומאה, אהבה פכעית.
 אהי"מ אופן היותר מועיל.
 אהיני סומקא דיבש גילדי סימן חולין מ"ו
 לדיני רבא בעניני ריאה, ולדעתי מלת אהיני

והתר [ס]. (ועיין או"ה). אשם ודאי.
 או"א אב ואם. אבא ואמא [ק]. אבן ואבן.
 אדר ואדר. אות אמת [ס]. אחד ואחד.
 אידי ואידי. איפה ואיפה. איש ואמיו. איש
 ואשה. אכלה ואכלה [ס]. אלהינו ואלהי
 אבותינו. אלו ואלו. אלעור ואיתמר. אמן
 ואמן. אמת ואמונה [ס]. ת. אנה ואנה.
 או"א אלהינו ואלהי אבותינו
 או"ב אותו ואת בנו.
 או"ד"ח אלו ואלו דברי אלהים חיים.
 או"ס אור אין סוף [ק].
 או"ב אדם ובהמה. אותו ואת בנו. אליה וקוץ
 בה. אש וברד.
 או"ב—א אות באות.
 או"ב אורות בכלים [ק].
 או בכל שקץ טמא (ויקרא ז' כ"א) סימן
 במסרה. כי בתורת כהנים כתוב אצל דנים
 ועופות טמאים שקץ הוא לכם. ובמסנה
 תורה טמא הוא לכם. כמו בפסוק זה שקץ
 קודם לטמא.
 או"ג⁶ אוהב נר [ס]. אויף נאב. איהו
 ונרמותי [ק] אלמנה ונרושה. אש ונמרית.
 או"ג אונוספוס.
 או"ד"ע אותיות דר' עקיבא [ס].
 או"ה אוזנות העולם. אוצר השרשים [ס]. אור
 החיים [ס]. אלטונא זואניזבעק האמבורג.
 (עיין אח"ו. אמנם יש כותבין בן מפני שהיא
 מלת עברית. ואפשר לעשות בה מליצה

אה"ר אב הרחמים [ת]. אדם הראשון. אהבה
 רבה [ת]. את הרבים.
 (4 אהרן במחיתא¹) (3 כהנא בנגעא
 (2 תלחין ביריעתא²) (1 משה בידא
 (5 רברבני בחוטרא³) סימן בס' אכלה
 ואכלה 222 לה' זוגין מתחלפין בטעמא
 בענין. ויפ משה את ידו שמות י"ד 21.
 פשטא מונח זרקא. ושם 27 תלישא קטנה
 קרמא ואולא. ארך היריעה האחת בצואה.
 שמות ב"ו 2. 8. מלת אורך במונח. ובעשיה
 שם ל"ז 9. 15 באולא נרש. ואם יראנה
 הכהן ויקרא י"ג 21. 26. מונח מונח רביעי.
 ואם יראה הכהן⁴ שם 53. זרקא מונח
 מגול. איש מתתו. קרמא ורביעאה במדבר
 ט"ו 17, 18. מונח רביעי. תנינא שם
 מונח קסן. תליתאה שם מרבא סוף פסוק—
 ויאמר ה' אל יהושע יהושע ה' 18. קרמא
 ואולא רביעי. ושם י"א 6 פשטא מונח זרקא⁵.
 אה"ש אבן השהם [ס]. אדון השלום. אהבת
 השם. אתר השבת. אין השכינה שורה.
 אוצר השרשים [ס]. ארצות השלום [ס].
 אה"ש"מ אב הרחמים שוכן מרומים [ת].
 אה"ש"ק"ל אי הכי שפיר קשיא ליה.
 אה"ת אנדות התלמוד. אחרתחפלה. אליהו החשבי.
 א"ץ אב ואם. אדם ותוה. (כן נקרא ס' ר'
 ירוחם ועיין תא"ז). אדר ואדר. אורי וישעי.
 אורים ותומים [ס]. אלא ודאי. אלם ומנור.
 (כ"ש ול"ד אולי בקבלה) אמן ואמן. אסור

¹ בעל הסימן לא שמר את סדר הענינים, שלפיהו היה צריך להתחיל משה בידא. שהוא
 הראשון בס' שמות י"ד. וכמו שהצגתי סימני המספר בצד, ולא ידעתי אם בכונה או כפי
 שנורמנה המליצה בפיו.

² ר"ל בפעם השני כתוב שלשים באמה.

³ יהושע שנאמר לו נטה בכידון.

⁴ בעל הסימן לא הבדיל בין יראה ליראנה.

⁵ לדעתי ט"ס הוא וצ"ל ח' 1. 18. כי הכתוב כפרשה א' אין זה באותו הענין. ודע

כי יש נוסחא במסרה וכתוב בה אינש במחיתא.

⁶ אף שבכמה מלות הו' מיותרת כמו אהב. אהל. אמה וכדומה. בכ"ו מפני הרגילות
 לכתוב וזין ויודין לצורך ושלא לצורך להקל על הקריאה בלי נקודות כמו בתלמוד, ועוד בהפרזה
 יתרה. לכן גם בר"ת נוספים לרוב האותיות האלה.

אוי"ר אמן וכן יהי רצון.
 אוי"ש ארום וישמעאל.
 או"כ אדם וכלים, אוכלים וכלים. אורות
 וכלים [ק].
 אוכי"ד אמן וכן יהי רצון.
 אוכוס"ש אוכלין ומשקין.
 אוכ"ף כפ אחת לרחיד"א נמצא כ"פ זה
 השם וא"י לע"ע פתרונו.
 או"ל אומה ולשון. אומר להם.
 אולה"ק אוצר לשון הקדש [ס].
 אולי"ד אור לארכעה עשר.
 אולי"ל אנכי ולא יהיה לך.
 או"מ אדיר ונורא מעשיו. אהרן ומשה. אונאת
 מסון. אור סקיף [ק]. אותות ומופתים.
 אלדד ומידד. אומר ועושה מלאכיו. אורח
 מישור [ס]. אראלים ומוצקים. אשכל וממרא.
 אומ"צ אראלים ומצוקים
 אום"ש אוכלין ומשקין.
 או"ג אוהב נפשו. אוכל נבלות. אוכל נפש.
 אוצר נחמד [ס]. אנשים ונשים.
 אונל"ת אוכל נבלות לתאבון.
 או"ע אבק זעפר. ארוכה ועבה. (בדיני טרפות).
 אוע"י אור עיני.
 או"פ אברים ופדרים. אור פנימי [ק]. אור
 פשוט [ק]. ארתי ופרחי.
 אופ' אופן.
 או"צ ארמה וצבויים. אור צדיקים [ס]. אמת
 וצדק. אורח צדקה [ס].
 אוצה"ם אוצר הספרים-המפרות [ס].
 אוצה"ש אוצר השמות-השרשים [ס].
 אוצ"ת אוצרות חיים [ס].
 אוצרי פירות אין אוצרין ואין מוציאין
 ואין משתכרין פעמים בביצים מתריעין
 ולא מוציאין סימן כ"ב צ' להכרייתות המדברות
 שם בדיני מסחר. ונ"ל כי מ"ס יש שם
 ותחת ולא מוציאין. צ"ל אין יוצאין. אח"כ
 מצאתי בס' למנצח לדוד שגם הוא הגיח

בלנע"ג לפעמים). אסור והתר הארוך [ס].
 אוה"א אסור והתר הארוך [ס].
 אוה"ב אברהם וזאלף האמבורג. (בעל שמלת
 בניסין ושער הזקנים).
 אוה"ם אוהל מועד [ס]. אוהל המת. אור
 המאיר.
 אוה"ע אומות העולם.
 אוהפ"ק אוצר הכבוד פי' קבלה.
 אוה"ש אוצר השרשים [ס]. אותיות השמוש.
 או"ב אין ולאן ורפוא בידיה.
 או"ת אשם וראי ותלוי.
 או"ז אור זרוע [ס]. אנווייוונג.
 או"ח אדם ותוה [ס]. אור חדש [ס]. אור
 חוזר [ק]. אף וחמה. אורת חיים [ס].
 אוח"ל אדם ותוה חוץ לילית. (ד' ול"ד ולי"פ
 בל"ס בס' הסגולה).
 או חולץ כונס או חולץ כונס פקח פקחים
 פקח לאחיות פקח פקחים פקח לנכריות
 סימן בס' הלכות גדולות סוף ה' עריות
 לכמה הלכות פסוקות שם. (ואפשר שכן
 היתה גרסתו בנמרא).
 אוטיבו שבטיא¹ ליהושע בנהורא דמשה.
 סימן במסרה לתמשה פסוקים שאין להם
 הכרע אם תמיב שאת (בראשית ד' ו') וכני
 יעקב באו מן השדה בשמעם (בראשית ל"ד
 ו') ויאמר משה אל יהושע... הלחם בעמלק
 סחר. (שמות י"ז ט) ובמגורה ארבעה גביעים
 משוקדים. (שמות כ"ה ל"ד) ויאמר ה' אל
 משה הנך שוכב עם אבותיך וקם (דברים
 ל"א ט"ז).
 או"י לאלה שלש האותיות יש תכונה מיוחדת
 בלשון. מל"ע 15. — אוהל יעקב [ס].
 אוהל יצחק [ס]. אוהל ישראל [ס]. אוב
 וידעוני. אור יקרות [ס]. אור ישראל [ס].
 אור ישרים [ס]. אמת ויציב.
 אוי"ל אכול ושתה יאמר לך.
 אוי"צ אמת ויציב.

¹ כבר העיר בעל סבין חידות כי בנמרא יומא ג"ב מונה תחת בשמעם ארור (בראשית
 מ"ט י') וכן הוא בילקוט בראשית ושם איתא כי ר' תנחומא מוסיף עוד אחר בשמעם.

ישנתי א'ז' ינוח לי סימן שנתנו הראשונים
 ששנתו של אדם בינוני שמונה שעות ליום.
 א'ז' תלך לבטח דרכך סימן לסדרי ס'
 משלי שהם 8 בגימטריא של זו המלה
 הרשומה. — ועיין אהב.
 אז"א אין זה אמת. (כן היה נוהג הרחיד"א
 לכתוב כשמצא בספר שגיאה).
 אזא"י אראה זרע אאריך ימים.
 אזבינ"ה בס' כף אחת לרחיד"א נמצא כ"פ זה
 השם. וא"י לע"ע פתרונו.
 אז"ג אור זרוע גדול [ס].
 אזנ"י ואט"ד סימן לשעות התקופה. (ערובין
 ג"ו ברש"י) אם תקופת ניסן בשעה א' או
 של תמוז בשעה ז' ומחצה ושל תשרי ג'
 בלילה, ושל סבת י' ומחצה ולשנה הבאה
 של ניסן בשעה ז' ביום ושל תמוז א'
 ומחצה בלילה, ושל תשרי בשעה ט' ושל
 סבת ד' ומחצה ביום. עיין אז"ה.
 אזח"ק אור זרוע הקצר [ס].
 אזו"י אונד זא זוייטער.
 אזוא"ז אחד זה ואחד זה.
 אזולא"י¹ אשה זונה וחללה לא יקחו.
 אז"ז אתנה זרקא זקף. עיין ישראל.
 אז"ח גי"ח וא"ח סד"ח סימן לחצאי שעות
 של התקופות. (ערובין ג"ו ברש"י) תקופת
 ניסן בשעה א' ושל תמוז ז' וחצי, של תשרי
 בשעה ג' ושל סבת בשעה י' וחצי, ובשנה
 הבאה, של ניסן בשעה ז' ושל תמוז א'
 וחצי, של תשרי בשעה ט' ושל סבת בשעה
 ד' וחצי. עיין אוני.
 אזי"א אין זה ילוד אשה.
 אז"ל אבותינו זכרונם לברכה. אור זרוע לצדיק
 (כן היו כותבים לפעמים אחר הזכרת שם
 נפטר. עיין הסניד ש"י צד 266). אורו
 זרה לעולם. אין זה לשוננו. אין זכרון

בן, וענין הסימן פי' בדרך רמז רחוק.
 אז"ר אבי זרכא.
 אזר"ח אורחות חיים [ס].
 אורה חיים יורה דעה אבן העזר חשן משפט
 מספר אלה המלים. עולה 1705 וזה הסימן
 למספר הסימנים של כל ד' חלקי השו"ע.
 אז"ת תרצ"ו. יו"ד ת"ג. אבן העזר קע"ח.
 חשן משפט תכ"ז. ר' יהודה ליב לעוויואהן
 הרב משטאקהאלם בהצופה להמניד שנה
 המישית צד 43.
 אזר"י אומר רבינו יצחק. (בתוס').
 אזר"ת אומר רבינו תם. (בתוס').
 אז"ש אומר שלום. אותה שנה. אכלה ושתייה.
 אלה ושבועה. איסור והתר שלו. ארץ ושמים.
 אש ושלג.
 אז"ת אורים ותומים [ס]. אור תורה. אמנון
 ותמר. אפוד ותרפים.
 אות מבין השכל סימן שנתן שד"ל לוי"א
 אותיות השמוש. (המניד ש"י צד 46 ושכ"א
 צד 131).
 שמו אותותם אותות סימן במנחת שי. כי
 באברהם (בראשית כ"ב ג') כתוב נעריו אתו
 ובבלעם (במדבר כ"ב כ"ב) כתוב נעריו
 עמו. — והסימן הוא כי באברהם יש אלף
 בשמו. ובבלעם עין.
 אז"א אבי זקני. אבני זכרון [ס]. אדרא זוטא[ק].
 אדום זהב. אדני זהב [ס]. (בס' בית אברהם
 על שו"ב) אור ורוע[ס]. אורו זורה. אות זכרון[ס].
 אחר זה. אחר זמן. איוו זו. אין זה. אין
 זקוק. איש זקן. אליהו זוטא. [ס]. אלמלי
 זכיתם. אם זה. אמי זקנתי. אמר זה. אומרים
 זמירות. אנעים זמירות [ת]. אספת זקנים.
 (כן נקראים ספרי שמה מקובצת). אף זה.
 אפי זוטא [ס]. אש זרה. את זה. אתה
 זוכר [ת]. אתנה זרקא. אתנן זונה.

¹ הרב המקובל ר' אברהם אזולאי אשר באוריו להזהר נדפסו בס' מקדש מלך. שמע
 שהיו אומרים כי תניבת אזולאי הוא ר"ת כנ"ל והחרים הרב ע"ז שלא יאמרו עוד כן — הביא
 ז"ת הרחיד"א בשה"ג מערכת גדולים אות א' 16 ששמע זאת מוקן מופלג אחד ששם נמצא
 ושם היה בשעת מעשה.

אח"א ארבעים חסר אחת.
 אחא"ב אם חכמה אין כאן. אחד ארבע
 כוסות.
 אחא"מ או חברותא או מיתותא.
 אחב"א אמצא חן כעיני אדוני.
 אחבכ"י אינו חייב כבל יראה.
 אחבד"ב אין תלום בלא דברים בטלים.
 אחבוא"ב אחד בפה ואחד בלב.
 אחב"י אחינו בית—בני ישראל.
 אחד העם בני ספרותי של ה' אשר גינוכות
 (חכם וסופר ספורס בימינו).
 אחד"ס—פ—ש אמרו חג דסוכות—פסח—
 שבועות.
 אחדשה"ט אחרי דרישת שלום הטוב.
 אחדש"ת אחרי דרישת שלום תורתו—תפארתו.
 אחד המרכה ואחד המסעים סימן שבת צ"ו
 פליגי תרי אמוראי לענין הכשר זרעים. ח"א
 כמוציא רסון וח"א כשרש קטן. וסיסגך שלא
 תסעה לומר שיעור בינוני כמוציא זית. אחד
 המרכה—שעור הנדול. — ואחד המסעים—
 שעור הקטן.
 אח"ה ארתת היים הארוך [ס].
 אחה"ב אתר חורבן הבית.
 אחה"ז אתר הזמן.
 אחה"ח אתר החג—החורבן.
 אחה"ס אתר הסדר—הסוכות.
 אחה"פ אחדות הפשוטה. אתר הפסח—הפורים.
 אחה"צ אתר הצהרים—הצום.
 אחה"ק אחרי הקבורה.
 אחה"ך אתר הרגל.
 אחה"ש אתר השבת—השבועות. אחרית השנת.
 אחה"ת אחרי התענית—התפלה.
 אחו"א אחטא ואשוב.
 אחוכין גברא ייתי בצפרא סימן במסרה לך

לראשונים. אמרו זכרונם לברכה.
 אזל נבח למבנא ביתא רבעו סימן במ' אכלה
 ואכלה צד 175 לעניני ג' המקומות
 שבאה מלת לה רפה במדבר ל"ב ס"ב,
 זכריה י' א' רות ב' י"ד.
 אזלו רעיא וקדישו סימן במסרה לג' פעמים
 זעקו ככה"ק לבו וזעקו (שופטים י' י"ד)
 הולילו הרועים וזעקו (ירמיה ב"ה ל"ד)
 קדשו צום וזעקו (יואל א' י"ד).
 א"ז"ץ¹ סימן במסרה כל זכר דסמיכי לאון.
 ר"ל לאחת משלש אותיות אלה אונ קסץ.
 זכר. זכר אלה (ישעיה ס"ד כ"א) זכר אני
 (תהלים ס"ט ס"ח) זכר זאת (תהלים ע"ד
 י"ח) זכר נא. (מ"ב כ' ג'). ישעיה ל"ח ג'.
 מיכה י' ח'. איוב ד' ו'. י' ט'. נחמיה א' ה')
 אז"ק אור זרוע קטן—קצר (באוצר טוב לשר"ל
 צד 7 נזכרים א"ז קטן וא"ז קצר. והקצר
 נמצא בכ"י ביד ר' שלמה בווי ועיין שם
 צד 3).
 אזק"ש אתר זמן קריאת שמע.
 אז"ת אתר זמן תפלה.
 א"ח אגרת המודות. אדוני חמי—חותני. אור
 חכמים [ס]. או חרם. את תורג. אחד חסר
 (מסרה). איזהו חכם. אין חייב. אין חוששין.
 אינו חוזר. אינו תוצץ. אינו חל. איש
 חכם—חסיד—תשוב. אלהים חיים. אלמנה
 חיה. אמונת חכמים [ס]. אמרו חכמים. איסור
 חלב. אמרו חג. אוצרות חיים [ס]. אוצר
 חכמה [ס]. ארבעה חרשים [ס]. ארת חיים [ס].
 אשה חשובה. אשת חבר. אשת תיל. אשת
 חיקן. אתה חונן. אתה חוננתנו [ת].
 ועשה א"ח' (יהוקאל י"ח ד) סימן במסרה. כי
 קדמא דהי"א ח' ל"ה. "תארע" תגיגא שם
 ט' ס"א. ותחרע".

¹ וקשה לי הלא במלכים ב' ט' כ"ה בתוב זכור אני הרי סמוך לאלף וחולם. וגם זכור
 אל תשכח דברים ט' ו' זכור אל חסר ירמיה י"ד כ"א ג"ב סמוך לא' זהולם. וכן כל זכר את
 ג"כ הכ"ף בחולם זכור. (באחדים י"ל שהנגינה מפסקת)—ולחפך זכר לוי. תהלים ב"ה ו'. זכר
 עניי ופרודי. איכה ג' י"ט זכור דבר. תהלים קי"ט ס"ט אין סמוך לאון וקסץ. (הא לא קשיא
 הסימן הוא רק על דסמיכי). סוף דבר הסימן הזה לא נתברר לי היטב.

אחל"ם אחר למעשה.
 אחמ"ה אבד חסיד מן הארץ.
 אחמו"ק אחרי מות קדושים.
 אחמ"כ אחרי מחילת כבודו.
 אחמ"ט אחר מתן מעות.
 אחמ"ע אחר מעוט. אין חבוש סתיר עצמו.
 אחמ"ת אחר מתן תורה.
 אח"ס ב"מ"ע גי"ף בשבת ק"ד יש א"ב מסודר באופן כזה. כ"א אותיות א"ב מתחלקות לשלש. שבע בכל מחלקה. ואותיות הראשונות מכל מחלקה מצטרפות לצמד אחד. וכן השניות והלאה. והת' האות הכ"ב מצטרפת לצמד האחרון. ואותיות בנות צמד אחד מתחלפות זב"ז.
 אחסנא רבנימין צדיקא גריעא סימן במסרת לדי פעמים גורל בפתת. בכה"ק. בגורל נחלתם (יהושע י"ד ב') גורל מטה בני בנימין (יהושע י"ח י"א) גורל הצדיקים (תהלים קכ"ה ג') ומגורל נחלתנו יגרע (במדבר ל"ג ג') (הסימן הזה יש לו קשר עניני עכ"ו אנדת חו"ל שנצטער בנימין הצדיק על רצועת שהיתה לבני יהודה בתוך חלקו ועליה סוכת בנוי. יוסא י"ב).
 אחס"ג אחר סעודה שלישית.
 אח"ע אחיות עינים.
 אחע"א איסור חל על איסור.
 אחע"ב אשת חיל עמרת בעלה.
 אחע"כ אין חייבין עליו כרת.
 אח"פ אין הטם פה [ק]. אחרות פשוטה. אחר פסה. אסרו חג פסה.
 אח"צ אחר הצות. אינו הוצץ.
 אח"ק אחר קבורה.
 אחר"ל אין חברו רשאי להתיר.
 אחשנבה"ע אחר שנברא העולם.
 אח"ש אברהם חיים שור (ד' ול"ר). אנב חורפא שבשתא.
 אחשנ"ת אחר שנתכאר.
 אח"ת אנב חרא תרתי. אחר תפלה.
 אחת"נ—ע—ש אחר תפלת געילה—ערבית—שתרית

פעמים הזה רפין בכה"ק (כלומר שהה"א היא לשאלה ונקודה חטף פתח והויין בלי דגש. כי בשהיא לדיעה היא בפתח והויין בדגש).
 הנה אחיכם הקטן (בראשית מ"ג כ"ט) הנה האיש (ישעיה י"ד ט"ז) הנה יביא (ש"א כ"א ט"ז) בבקר ורע. הנה או זה (קהלת י"א ד').
 אחו"ג אחורי נהר (כן נקראה העיר פארשטאדט הסמוכה להוראדנא). אינו חוזר ונעור. איש חכם ונכון.
 אחו"ר אל חנון ורחום.
 אחר וקדם צרתני (תהלים קל"ט ה') סימן ע"ז ו' כי קלנרא ח' ימים אחר התקופה ומטרנורא ח' ימים לפני התקופה. אחר כתיב ברישא ומתניתין נמי האיד דלאחר התקופה תנא ברישא.
 אח"ז את זקן (גיול"ר). אחר זה—זמן.
 אחו"ל אסרו חכמינו זכרונם לברכה.
 אחז"ת אחר זמן תפלה.
 אחי"ה אמר חנוך יהודה קאהוש (בערוך השלם).
 אחיו"ט אחר יום טוב.
 אחי וראש סימן במסרה (אפ"ס) כי בכראשית כ"ד במפור אליעזר בראשונה פסוק כ"ז נאמר אחי אדוני. ובפסוק מ"ח אחי אדוני. כמו שבמלה זו הצורה קודם לחיריק.
 אח"י מא"ן בחומשים עם פי' רחיד"א ליוורנו תקנ"ז יש תוכחות מוסר אחר כל פרשה וחתום בראשם אח"י א"ני ח"יים י'וסף. ובסופם מ'א'י'ן שפתרונו שלא כסדר: ממני בן ישעיהו אוולאי (אוצה"ס 636).
 אח"כ אחד חלוץ בתב (גול"ר). אחר כך. אחרי כן.
 אחכ"א אחר כך אמר.
 אחכב"נ אין חכם כבעל נסיון.
 אחכה"נ אין חכם כבעל הנסיון.
 אחלא"ב אין חבין לאדם אלא בפניו. אין חכמה לאשה אלא בפלך.
 אחלא"ד אתה תונן לאדם דעת [ת].
 אחל"ל אורת חיים למעלה למשביל.

אינו יהודי. אינו יודע. אינו יכול. איש יהודי. איש ימיני. אלהי ישראל. אמונת ישראל. אמן יוסף [ס]. אפיקי יהודה [ס]. אריכת ימים. ארץ ישראל. אשר יצר [כ]. אתה יצרת [ת].

אי' איתא.

אי"א אדם ילוד אשה. אינם יראים אלהים. איש ירא אלהים. אל ישנה אדם.

איא"א או יהודי או ארמאי.

איא"ב איש ירא אלהים באמת.

איא"ה אשר יצר את האדם.

איא"ע אם יהיה אלהים עמדי.

איאפ"ל אל יפתח אדם פיו לשטן.

איא"צ או יהודי או צלוב.

איא"ק אידליו יומא אידלי קצירא.

איא"ש אלהים יענה את שלום.

אי"ב אלהים יחנך בני. אך ימים כימיט.

אשרי יושבי ביתך.

איב"א או בעית אימא.

איב"ד אין יוצאה בדיינים.

איב"ל איבעיא להו.

איב"ע אין יסורין בלי עון.

איבע"א או בעית אימא.

אי"ב תשצ"ג סימן ליתרון המולד שבין חדש

לחדש. 1 יום. 12 שעות. 793 חלקי שעם

שמתחלקת לאלף ושמונים חלקים. ועל פי זה

אם יודעים אנהנו מולד חדש זה נוכל לדעת

מולד הקודם. בנרענו מסנו מספר זה. מולד

הבא כהוסיפנו עליו מספר זה.

אי"ג אמר יהודה גדליה (ר') ול"ד גל"י מנו).

גם נ' סביא זה.

איך"ן אידרא זוטא.

איך"ל אם יש דין למעלה.

איך"נ אברהם יוסף דאגון באדרינאפאל. (תכם

וסופר ספורסם).

א"ט אבן טוען. אבנים טובות. אין טעם. אינה טענה. אלו טרפות (פ"ג דחולין). ארבע טורים. אשה טובת.

אט"ב אין טעון ברכה. אנשי סבריא.

אטב"ח יש א"ב מסודר באופן כזה. ט' אותיות

הראשונות. האחדיות. יצורפו שתיים שתיים

למספר עשרה. אט. בת. גו. דו. והה' אין

לה זוג. ט' אותיות השניות העשריות.

תצורפנה שתיים שתיים למספר מאה. יצ. כפ.

לע. מס. והנ"ן אין לה זוג. ואותיות השלישיות

המאיות מצטרפות עם האותיות מנצפך שגם

הן למאיות תחשבנה למספר אלף. קץ. רץ.

שן. תם והך' אין לה זוג. ושלוש אלה

שנשארו בלי זוג מצטרפות יחד. הנך. ועפ"י

סדר זה הן מתחלפות זב"ז. — סוכה נ"ב שכן

באטב"ח של ר' חייא קורין לטהדה מגון.

ועיין ברש"י ובערוך¹).

אטב"ד אין טוב בלי רע.

אטו"י אך טוב וחסד ירדפוני.

אטו"ר אם טוב ואם רע.

אט"ט אינו טעון טבילת.

אט"ל אין טעם לדבר.

אטלי"ם אך טוב לך יהיה סלת.

אטל"ס אך טוב לישראל סלת.

אטל"ת אל טמא לא תגש.

אטט"ט אשה טובה מתנה טובת.

אטנ"י אין טעון נטילת ידים.

אטס"ה אחריות טעון סופר הוא.

אטקיו"ר אין טעון קדוש ידים ורגלים.

אטשב"ד אין טוב שאין בו רע.

א"י אכיר יעקב [ס]. אבן יחייא. אבן ידחי

(בעל המנהיג). אבן ישראל [ס]. אגרת יהודה

[ס]. אדם ישר [ק]. אהלי יהודה [ס]. אור

ה' [ס]. אור יקרות [ס]. אור ישר [ק]. אור

ישראל [ס]. אולת יד. או ישיר. אמר יד.

¹ ומה שהקשו המהרש"ל והמהרש"א שלפי סדר זה היה צ"ל תחת ה' האחרונה שבמנין

ש. לא ה', אין זו קושיא לפי שהיא גוספת כלומר האות השניה מהשרש נכפלת לסוף. כמו שיש

לפעמים שתיים נכפלות אדמדם וכדומה. נמצא במלת מגון שהשניה היא גון נכפלת לגון בסוף

ובמלת סהר שהשניה היא ה' נכפלת לה' בסוף. ומה גם בחלופים באלה שהם לרוב ע"ד דרש.

איל"ב אין יכול לחזור בו.
איל"ה אהרן יהודה ליב הורוויץ (סופר מפורסם במכ"ע).

אילה"ק אין לחקשות.
איל"מ אכתי יכול לסיפר. אין לו מתירן.
איס"א אויל יגאץ מזסר אב.
איסאם"ל—ל אין מבטלין איסור—לכתחילה.
איסור"ל (יש כותבין אמעוס"ל) אדם יסודו מעפר וסופו לעפר.

אימ"ם סימן ב"ב קי"ג להפסוקים שמהם נלמד שבסיבת הבעל הכתוב מדבר, איש ידבק מטות מטטה, והמדפיסים שלא ידעו מה הוא השמיטוהו, בן כתב הג' יעבץ בהגהותיו¹).

אימ"ץ אנא י"י מלטה נפשי (אחר התימת השם לתפלה).

אין בהן עיין אינו רואה.
אין מוקדם מאוחר חסר א'. סימן כס' מערכת האותיות אשר במקראות גדולות, שיש 62 מקומות בכה"ק שבאו האותיות הראויות להיות מוקדמות מאוחרות, בנימצוא של מלת אין ועוד א'.

אין מעיינין ואין גודשין באגרדטין ובליטרא שלשה עשר נפש משקלות ממחק עבה לא תעשה לא יעשה סימן ב"ב פ"ט להכרייתות המדברות שם בעניני סדות ומשקלות, וכנראה יש שם קצת טעות. אין גודשין צ"ל לפני אין מעיינין (כ"כ גם בדל"צ) ות' לא יעשה צ"ל לא ישהה, ולא בתרל"צ שמוחקו לגמרי, בלמנצח לדוד נרחק גם הוא בפ"י לא יעשה, ובהקנין פ"י שני אפנים עפ"י נגלה ונסתר.

אינה יולדת סימן לפרפה, חולין ג"ו.
אינו רואה אין בהן סימן ברכה לעולם.
העושה מלאכה בערבי שבתות ובערבי יו"ט מן המנחה ולמעלה ובמוצאי שבת ובמוצאי יו"ם ובמוצאי יוה"כ ובכל מקום שיש שם נדנוד עבירה לאחויי תענית צבור, המצפה

איד"ר אידרא רבא.
אי"ה אם יגזור השם, אם יש השלום (מ"ה ול"ר), אם ירצה השם.

איהבשח"א אני יהודה הלוי בן שמואל חוק אמן.

איה"ל אם יעזור השם לי,
איה"נ אין הכי נמי, אנא י"י הושיעה נא, איסורי הנאה.

איה"ש אם ירצה השם, אילת השחר [ס].

איהש"ר אמן יהא שמייה רבא,
אי"ץ אלהים יחננו ויברכנו.

איו"ב אין יוצא ואין בא, אני יוסף ברילל (סופר מפורסם מסיגמק זה כנויו במכ"ע ומאספים).

איו"ם אחר יום טוב.

איו"י אברהם יצחק ויעקב.

איו"ב אחר יום כפורים.

איוכ"ם אין יום כפורים מכפר.

איושחוי"ל ארך ימים ושנות חיים יוסיפו לך

איוח"ב אל יתהלל חוגר במפתח.

איו"ט אחר יום טוב, אורך ימים טובים.

איו"ב אחר יום כפורים, איומה כנדגלות [ס] אין כאלהינו [ת].

איוכ"ב אל ירכו כמותו בישראל.

איוכ"ה אני יודע כל הנסתרות.

איו"ב'ה'ו'ז' סימן כמנחת שי בשם רד"ק כי

כאיכה ה' כ' כתוב אתה י"י לעולם תשב

כסאך לדור ודור, וכתהלים ק"ב י"ג ואתה

זוכרך, (זה סימן אחד שהם שנים ממינים

שונים, הראשון דונמא והשני סדר האותיות

באלפא ביתא ו' ז' זה אחר זה).

איכ"ל איכא למיטר.

איכ"ד איכה רבה.

אי"ל איכא למיטר, אין יודע לשאול, אין יכול

לחזור, אין יש להשיב, אין יכול לומר, אינו

יכול לדבר—לקרות, אלהים יעזרהו לשובה,

אלהים יענה—יראה לו—ישמרהו לעד.

איל"א אליהו ושיב לב אבות.

¹ עיין כס' על גהרות כבל צד 122, ובהמליץ תרמ"ח גליון 63.

ואותיות הראשונות מכל מחלקה מצטרפות
לצמד אחר, וכן השניות, וכן הלאה—ואותיות
בנות צמד אחד מתחלפות זכ"ז, ומשתמשים
בזה בספרי הקבלה הרמוז והסגולה.

אי"ך איכה רבתי, אמן יהי רצון,
אי"ש אדוני יתברך שמו, אליהו ישראל, (רב
בנא אמון חותם בן בתשובותיו באבן ספיר),
אליעזר יצחק שפירא (סופר ספורסם), יעקב
שאל אלישר, (חכם הכולל בירושלים חותם
ג"ב בן בהפוך אתוון).

אי"ש ג"ך אברהם יוסף שלמה גראציאני
(מגדולי חכמי איטליא, עיין תולדות גדולי
ישראל).

איש ואיש כלשונו, סימן במנחת שי כי אצל
אברהם העברי כתוב בבראשית כ"ב ג' שני
נעריו אתו ואצל בלעם הארמי כתוב במדבר
כ"ב כ"ב נעריו עמו, כי תרגום של אתו
עמו.

אישחי"ל אורך ימים שנות חיים יוסיפו לו,
איש מבית לוי אני יעקב שמואל הלוי
(טראכטמאן) (סופר ספורסם).

אישלד"ע אין שליח לדבר עבירה,
איש מחשבות אני יעקב שמואל טראכטמאן,
איש"ך אהבי ימי שנאו רע, אמן יהא שמיא
רבא.

אישר"ם אמן יהא שמיא רבא סכרך,
אי"ש ת"ם אני יעקב שמואל (טראכטמאן),
אי"ת אדוני יתברך.

אית' איתא, איתמא, איתמא,
איתן בשלום כה סימן שנתן ר' סעדיה גאון
ל"א אותיות השמוש, תשובות דונש נגד
הנאון 3, תשובות תלמידי סתם 2—41,
המניד שכ"א צד 181, הלבנון ש"ה 275,
איתן משה וכלב סימן מבעל תל"ע ל"א
האותיות שכמות לשמוש.

אית"ש אדני יתברך שמו,
א"ב אנודת כסף, אדם כשר, אחר כך, איזמה
כמדלח [ס], אין כאלהינו [ת], אין כאן.

לשכר אשתו וריתים — המשחבר בקנים
ובקנקנים חגרי סימטא ומגדלי בהמה דקה,
וקוצצי אילנות טובות, ונותנין עיניהן בחלק
יפה, ד' פרטות שכר כותבין ושכר מתורגמנין
ושכר יתומין ומעות הבאות ממדינת הים,
כותבי ספרים תפלין ומזוזות הן ותגריהן
ותגרי חגריהן, וכל העוסקין במלאכת שמים
לאתווי מוכרי תבלת (כרייתא פסחים ג').
אינו רואה¹ סימן ברכה לעולם כל העושה
מלאכה בט"ב (תענית ל').

אינו רואה סימן ברכה לעולם, כל שאינו מהנה
ת"ח מנכסיו, כל שאינו משייר פת על
שלתנו, (מנהדרין צ"ב).

אינו רואה סימן ברכה לעולם, כל הלומד תורה
טוב אחד (ע"ז י"ט).

אי"ע אביר יעקב עליון, אלהים יהי עוזם,
אלהים יהי עמך, אלהים יכוננה עליון, אמר
יעבץ, אצילות יצירה עשיה [ס].

אי"עב"ג אלהים יכוננה ער ביאת גואל,
אי"ע"ז אורך ימים עולם ועד.

אי"עע"ם אלהים יכוננה ער עולם מלה,
אי"ע"ך ר"ת חזה כתוב בס' נגזי ישראל בס"ט
פ"ב צד 46, וא"י לע"ע פתרונו, בעת נ"ל
כי פתרונו אלהים יהונן עפרו.

איפל"ג אנא י"י פתח לי גזוי, תפלה מיוסדה
על סדר א"ב בסוף שו"ת חות יאיר אריכת
ימים ברכה וכו' וכל סוד מתחיל איפל"ג
בנ"ל.

איפמ"ש אומרים יקום פורקן מי שכרך,
איצא רטיבא דסכר נהרא סימן נישין ס"ט
כי סימן רטיבא מועיל לעצור השלשול, כמו
שבעש ששמו איצא כשהוא לת סוכרין בו
נהרות.

אי"ק איסור קדושה, ארץ ישראל קדושה,
אי"ק בכ"ר יש א"ב מסודר באופן כזה, עשרים
ושתיים אותיות אלפא ביתא עם מנצפ"ך
הכפולות ונחשבות למאות שהן כבוד עשרים
ושבע מתחלקות לשלש מ' בכל מחלקה.

¹ קשה לי מאי שנא ט"ב הא כפסחים ג' נאמר בן על כל תענית צבור.

י"י אלהיך נתן לך ואמרת אשימה עלי מלך
(דברים י"ז י"ד), מארצך אשר י"י אלהיך
נתן לך ושמת במנא (דברים כ"ז ב').
אבל מסכנא² צפרתא בירושלים ואתנחם
סימן במסרה להמש פעמים ישב שבאו
בכה"ק. ישב אשב עם המלך לאכל (ש"א
כ' ה') אל ישב דך גבלם (תהלים ע"ד כ"א).
ישב ויצפור (שופטים ז'. ג'). ישב ישיבני
י"י ירושלים (ש"ב ט"ז ח'). ישב אפך
ותנחמני (ישעיה י"ב א').
אכל"ק אם בן לימא קרא.
אכל"ר אם בן לכתוב רחמנא.
אכ"ם אין כאן מקומו. אין כמוד.
אכמ"ה אם בן מה הניר (ס"ה ול"ר).
אכמ"ל אין כאן מקום להאריך. אכתי סבעי
ליה.
אכמ"נ אפילו כמלא נימא.
אכ"ע אבולי עלמא. אבילת עראי. אל כל
ענין (כ"ש ול"ר).
אכע"ז אם בן על זה.
אכ"פ אבילת פסת. אבילת פרס.
אכ"ק אם בן קשה.
אכ"ר אי כתב רחמנא.
אכש"ם אם בן שמע מינה.
א"ל אדם למקום. אונים לכותל. אחד למעשה.
איבעי לחו. אידכר לן. איבא למיטר—
למפרך. אי לימא. אין לכרך—להתענית—
לחוש—לומר—לשנות—לתרץ. אין לו. אית
ליה. אם לאו. אמר לו. אמרו לאלהים.
אל למושעות [ת]. אמור לו. אפשר לומר.
אורת לחיים [ס]. אשתעי ליה. אתא לידיה.
אתרחיש ליה.
אל עיין עם עסקי.
אל"א אתר לאתר. אי לא אמרת. אין לו אלא.
אין לך אדם. אם לא אוכל—אמר.
אל"א אוי לי אם אומר.

אין כדאי. אין כמוד [ת]. אין כמף. אין
כתיב. אינו בן. אלו כלים (פ"י דכלים). אם
בן. אמר בך. אומרים בן. ארבע כנסות.
ארבע כוסות. את כבודו. אתה כוננת [ת].
א"ך איש הרוח בנוי ספרותי של הסופר ה'
אברהם אלבערט כ"ץ במכ"ע.
א"ך טוב לישראל סימן למגין פסוקי ס'
עזבדיה שהם 21. כנימטריא של זו המלה
הרשומה. ועיין אהיה.
אכ"א אבילת ארעי. אתר כסאו אתר. אשבנוים
כאן אומרים.
אכאל"א אם בן אין לי אלא.
אכא"פ או בנוס או פטור.
אכ"ה אמאי כולי האי (ר' ול"ר כי נמצא מאי
כולי האי). איש כפר הכבלי
אכה"ג אנשי בנסת הגדולת.
אכה"ש אין כל האיברים—הכחות שוות.
אכו"ש אכילה ושתיה.
אכ"ז אחר כל זה. אלא בזית. את כל זה.
אכו"ע אשה בלי זיינה עליה.
אכ"ח אין כל תרש. אם כל חי (אחד מהעשרה
מאמרות לרמ"ע מפאנו).
אכה"ב ארורי כל חפצי במ. אשרי כל חוסי
בו.
אכ"ם אין כאן טענה.
אכיל"ה אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה.
אכ"ר אמן בן יהי רצון.
אכ"ב אין כתוב כאן.
אככ"ח אוצר כל בלי תמדה [ס].
אכ"ל איבא למיטר. אין כפרה למתים.
אכל ושתה (סת) בבית סימן יפה לבית.
ברכות ג"ו.
אבל מלכא בסלא¹ סימן במסרה לשלש
פעמים נותן לך הנמצאים בכה"ק ואכלת
את כל העמים אשר י"י אלהיך נתן לך
(דברים ז' ט"ז) כי תבוא אל הארץ אשר

¹ כונת שני אלה הסימנים עיין במבוא.

² נראה מזה, כי בעלי המסרה מביטים רק על דמיון המלות במבטא אעפ"י שמשוונים
בהוראותיהם, כי זה מנפ"י לשון ישיבה והשאר מנע"ו לשון שובת.

צריכין להתקרב לעבודת ה' ולתשובה).
אלוף קנ"ו זאב קפלן מריגא סופר מפורסם
היה חותם בן ברוב סאמריו בטכ"ע.
אלו מקילין לעצמן ואלו מקילין לעצמן
סימן כתובות ו' בני רב אמרי רב שרי
ושמואל אסר. בנהרדעא אמרו רב אסר
ושמואל שרי.

אל"ח אדם לחברו. אין לו חוקה—חלק. אין לי
חזם.

אלחלע"ה אין לו חלק לעולם הבא.
אל"י סימן למנין פסוקי פ' הברכה שהם 41
בנימטריא של זו המלה. אם לא יגיד. אתהלך
לפני י"י.

אליב"ה אתהלך לפני י"י בארצות החיים (אחר
חתימת השם לברכה).

אלי"ג אם לא ירדו נשמים.

אלי"ד אור לארבע עשר.

אלי"ה אמר ליאון יוסף חמעתיק (ל"ל ול"ר).
אלי"ו טוב סימן לחמש תנועות הגדולות (ר'
אליהו בחור בס' מסרת המסרה. פרקי שירה).

אליונ"ע אם לא יגיד וגשא עוננו.

אליו"ע . . . . .

אלי"ם יש גוהרין לכתוב שם אלהים מפורש.
משמיטין הה"א וכותבין בזה. (כ"ם בשו"ת
חוט המשולש טור א' סי' כ"ט ל"ב ס"ב).

אלי"ר אליבא דיקנא.

אלי"ש אור לישרים [ס].

אלי"ת אם לדין יש תשובה.

אל"כ אי לא כתב. אם לא בן.

אלכה"ג אלמנה לכהן גדול.

אלכ"ל אמירתו לנכוח במסירתו להדיוט.

אלכ"ק אם לא בן קשה.

אל"ל אית לן למימר.

אלל"ב אוי לה לאותה בושה.

אלל"כ אוי לה לאותה כלמה.

אל"א אמ"א אם לא אמר אין מחזירין אותו.
אל"ב אולת לקרתא אויל בנימוסה.

אל אבי הוא טוב סימן לתנועות גדולות.

אל"ע אור לארבעה עשר.

אל"א שאל"ש אין לך אדם שאין לו שעה.

אלב"ם בשבת ק"ד יש א"ב מסודר באופן

בוה. שהעשרים ושתיים אותיות שבאלפא

ביתא מתחלקות לשתיים י"א בכל מתלקה.

וי"ח מוז וי"ח מוז מצטרפות לצמד. והן

מצטרפות זו בזו. ומשתמשין בזה בספרי

הקבלה והרמז.

אלב"ש אלה ר' אותיות משמשות תמיד בראש

המלה לא לאחר השרש (צה"ת).

אל"ד אין לך דבר. אין לו דמות. אמונתו

לדור דורים.

אלד—אלדי יש בותבין בן תחת שם אלוה

אלוהי ומחליפין הה"א בדל"ת.

אלד"ם אין לדבר סוף.

אל"ה אבק לשון הרע. אי לאו הכי. אלא

הבא. אליהו הנביא. אמר להם הממונה (פ"ג

דיוטא).

אלהא מקיים צדקתא סימן במסרה לג"פ

בראשית ריש פסוק¹ בראשית ברא אלהים

(בראשית א' א'). בראשית מסלכת יהויקים

(ירמיה כ"ז א'. כ"ז א'). בראשית מסלכת

צדקיה (ירמיה כ"ח א'. ס"ט ל"ד).

אלהוא"ה אלהי תאלהים ואדוני האדונים.

אלה"ק אין להקשות. אפשר להקשות.

אלה"ר אבק לשון הרע. אפשר להביא ראיה.

אלה"ת אין להתענות.

אלו"ג אלמנה ונרושה.

אלו"ל אוי לרשע ואוי לשכנו. אחד לחטאת

ואחד לעולה. אם למות ואם לחיים. אני

לדודי ודודי לי. את לבבך ואת לבב (בשל"ה

ועוד ס' רמז להורות כי מחדש אלול

¹ לשון זח הסימן היא במסורה גדולה ירמיה כ"ז א'—ונראה ברור, כי ט"ס יש כאן, שהרי אותם הכתובים אצל צדקיה אינם ראש פסוק—זכן צ"ל ח' ג' ריש פסוק והסימן הוא על החמש פעמים לא על ג' ריש פסוק—מלת מקיים כוללת ב' פעמים דיהויקים. ומלת צדקתא כ' פעמים וצדקיה.

מאפו. (סופר ספורסם). אדוני מלך. אהובי
 מחותני. אוהב משפט [ס]. אוהל מועד [ס].
 אוהל משה [כ]. אונאת ממון. אור סקיף [ק].
 אותיות מתבימות. אחד מלא. אחרי מות.
 אחת מחצית (ב"ש ד' ול"ד). איוהו מקומן.
 אין מבחין. אין מוכן. אין מאכילין—
 מבמלין—מברכין—מדליקין—מתוירין—
 מוסרין. אין מספר. אין מעמידין. (פ"ב
 דעבודה זרה). אין מפסיקין—מקבלין—אין
 מקדשין (פ"ז דערכין). אין מתענין. אינה מקודשת.
 אינו מינו. אינו מאמינו. אל סמתר [ח].
 אלא מעתה. אלה משפטים. אלהינו מלך.
 אלו מציאות (פ"ב דב"ס). אלו מטמאין (פ"ב
 דאהלות). אלו מנחות (פ"י דמנחות). אלו
 מפסיקין (פ"ב דפאה). אלון מורה [ס]. אליהו
 מורחי. אלכסנדר מוקדון. אלפי מנשה [ס].
 אמור מעתה. אמר מר. אני מאמין. אנשי
 מדות. אנשי מעשה. איפכא מסתברא. ארבע
 מינים. ארבע מיתות (פ"ז דסנהדרין) ארץ
 מישור [ס]. ארץ מצרים. אשם מעילה—
 מצורע. את מקודשת. אתא מרחוק [ד].

אמ' אמר. אמת.

אמ"א אין מתוירין אותו. אלא מה אמר. (ר'
 ול"ד).

אמא"ה אהבה מקלקלת את השורה. אין
 מפטירין אתר הפסח. אין משיבין את
 הארץ.

אמא"ח אחד מלא אחד חסר.

אמא"ל אין מבמלין איסור לכתחילה. אין
 מוזזין אלא למוזרו.

אמא"ם אין מוציאין אותו מידו.

אמאעב"ש אין מלאך אחד עושה שתי
 שליחות.

אמא"ק אוסיפתא מיא אוסיף קמחא.

אמ"ב אין מברכין. אין מוחין בידו. אין
 מרחמין בדין. אין משיחין בסעודה. אין
 מתענין בו. אמרי בינה [ס]. אמתת

בנימין [ס]. ארבע מדות באדם—ת.

אמבב"ק אין משניחין בבת קול.

אמב"ד ארבע מיתות בית דין.

אללש"פ אוי לו לדור שאתה פרנסו.
 אל"ם אביגדור לוי מגלונא. (חכם בימי
 הרמב"ם) או לוי מיוצרי—מיוצרי. אל
 למושעות [ח]. אליהו מורפורגו. (מסופרי
 המאסף) איכא למימר—למפרך. אין לנו
 מלך. אלון מורה [ס]. אמשול לך משל.
 ארץ לצדיק מישורים. אשמרה לפי מחסומי.
 אשתקל מלוליה.

אלמג"ם אין לך מדה גדולה מזו.

אלמ"ד אלא למאן דאמר.

אלמ"ה"כ אין למדין מן הכללות.

אלנ"י אם לא נטל ידיו.

אל"ע אין לו עדים. אין לוקין עליו.

אלע"א אם לא עכשוו אימתי.

אלע"ב אין לנו עסק בנסתרות.

אלע"ז אין לסמוך על זה.

אלע"כ אין לו עליו כלום.

אל"פ אין לפסול. אפשר לפרש. ארית ליב
 פיינשטיין. (סופר ספורסם סבריסק) ארית
 ליב פרידלנדר. מפ"ב (נדיב ובעל אוצר ספרים
 ספורסם).

אלף ומאה מצוה בכתובה יעקב זקף
 שדותיו בדברים עסיקין. סימן כתובות צ"א
 להלכות שנאמרו שם בעניני גבית חוב.
 ומלת יעקב סימן לומודה רבא בראובן שירש
 שדה סיעקב. ויותר טוב לגרום תחת יעקב
 „אחריות" שזה עיקר הדין של רמי ב"ד
 חמא. ובלמנצח לדוד פי' ע"ד הרמו.

אל"ק אית ליה קלא.

אלק—אלוקים החודים כותבין כן שם אלוה
 אלהים בהתליפם הה' בקו"ף.

אל"ד אין לו רשות. אפשר להביא ראיה.

אל"ש אהניא ליה שטותיה—שטתיה. אין להם
 שעור. אמירה לנברי שבות.

אלש"ב אוי לוי שראיתך בכך.

אל"ת אין להם תשובה. אין לו תקנה.

אל תאכלו עין נא.

אלת"ה אי לא תימא הכי.

א"ם אב מלאכה. אבי מורי. אבינו מלכנו [ת].
 אבן משה [ס]. אבני מלואים [ס]. אברהם

אמב"הא דספרי סימן סוכה ג"ה שר' ספרא
 אמר חומבהי שדומה למלת אמב"הא.
 אמב"ח אין מיתה בלא חמא.
 אמב"ל"ת אין מספיקין בידו לעשות תשובה.
 א"מ'ב'ג'י' סימן במנחת שי בשם מסרת כ"י
 לתמש מלות מתחילות בשין סגולות וטעם
 במהפך. שאהבה נפשי. שהמלך במסבו.
 שהבאותיו אל בית אמי. שהנתלים הולכים.
 שהימים הראשונים.
 אמב"ס אין משיחין במעודה.
 אמב"ש אני מאמין באמונה שלמה.
 אמנ"ת אל סגלת תענית.
 אמ"ד אייזיק מאיר דיק. (סופר זרנוני מפורסם).
 אית מאן דאמר. אמשטרדם.
 אמד"א אל מלך דיון אמת.
 אמד"שלב"ל אדם מקנה דבר שלא בא לעולם.
 אמ"ה אבי מורי הרב. אבר מן החי. אי משום
 הא. אין מן השמים (ג' זל"ר) אלהינו מלך
 העולם. אם מן השם. אמר החכם—הכותב—
 המניה—המחבר—השם. אמרו מלאכי השרת.
 אסתר מרדכי המן.
 אמד"ג אבי מאור הגולה. אבי מורי הנאון.
 אמד"ה אמר החכם המחבר.
 אמד"ח אבר מן החי. אמר החבר (כס'
 הכוזרי). אמר החכם.
 אמד"י אמר השם יתברך.
 אמד"כ אמר הכתוב.
 אמד"ל אוי מה היה לנו.
 אמד"ל"א אי משום הא לא איריא.
 אמד"מ אינו מן המנין.
 אמ"ן אבי—אדוני מורי ורבי. אינו מצוה
 ועושה. אל מלך ויעבור [ת]. אמת ואמונת—
 ויציב [ת].
 אמ"ב אין מוקדם ומאוחר בתורה.
 אמ"ד אמונת ודעות.
 אמ"ה אמור מעט ועשה הרבה.
 אמ"ה"ד אמונת והדעות [ס].
 אמ"ה"ק איפכא מסתברא והכי קתני (ד' זל"ר).
 אמ"מ אחד מעיר ושנים ממשפחה.
 אמ"מ"ב אין מוקדם ומאוחר בתורה.

אמו"ן אמת ונאמן (כ"ש זל"ר).
 אמופר"י איזהו מקומן ופרק ר' ישמעאל.
 אמו"צ אמת וצדק.
 אמ"ז אבי מורי וקני. אמורי מוכח (הלכה
 ברמב"ם). ארבע מאות זון.
 אמז"ל אבי מורי וזרנונו לברכה. אמרו וזרנונו
 לברכה.
 אמז"מ תקופת גימן לא תחול כי אם בשעה
 א' ומחצה או בשעה ז' ומחצה.
 אמ"ח אמונת חכמים [ס].
 אמח"א אין מחירין אותנו.
 אמח"ו אדוני מחותני.
 אמחוטו—אמחטו אין מחויקין מומאה.
 אמח"ל אבינו מלכנו הטאנו לפניך.
 אמחמ"ם אינו מחויק מ' סאה.
 אמ"ט אין מחויקין מומאה. אינו סממא.
 אמ"י אחד מי יודע. אמונה ישרה [ס].
 אמיו"כ אתר מוצאי יום כפורים.
 אמים"פ אין מקרא יוצא מידי פשוטו.
 אמיו"ן אבי מורי ישמרהו צורו.
 אמיר"ה אדונינו מלכנו ירום הודו.
 אמ"כ איה מקום כבודו. אלמלא מקרא כתוב.
 ארבעה מחוסרי כפרה.
 אמכ"ד אין מחסור כל דבר.
 אמכ"ה אמאי כולי האי.
 אמ"ל אדם מועד לעולם. אין מול—משיח
 לישראל. אם אמר לו. אם מותר ליטול.
 איסור מלאכה.
 אמלב"כ אין מרצין לאדם בשעת בעסו.
 אמל"ג כמל"ה אמירתו לנבואה במסירתו
 להדיוט.
 אמל"ה אין מורידין לפני התיבה. אם מותר
 להתענות.
 אמל"ל בא"ב אין מעצור לה' להושיע ברב
 או כמעט.
 אממ"ה אין מחירין מן הדין.
 אממ"ן אין מוכירין מעשי גמים.
 אמ"ן אין מוכירין נשמות. אל מלך נאמן.
 אמר (אני) מנחם נווארדא (ל"ל). אברחם
 פונסון (נאון מפורסם היה חותם ב.). עיין

הוא כך. השאלה הראשונה לא נעשה והשניה ונעשה הם במיתה ר"ל בדין עשיית סתים כתיים, והשלישית נעשה והרביעית ולא נעשה הן בדין הולד. ואח"כ מסמן עוד לענין מה היו השאלות ראשונה שלישית לענין יבום שניה רביעית לענין תרומה. — בל"ל נתן כונה בהסימן עפ"י קבלה.

אמר מלאכא לאנתתיה דארונה אריך למכסיא קטרתא בירושלים סימן במסרה לשמנה פעמים אעלה בכה"ק, ו'א"מ"ר אעלה אתכם (שמות ג' י"ז), ויעל מ'ל'א"ך' . . . ויאמר אעלה (שופטים ב' א') והאמר ה'א'ש'ה את מי אעלה (ש"א כ"ח י"א), ויאמר המלך ל'א'ר'ו'נ'ה' . . . ולא אעלה (ש"ב כ"ד כ"ד), כי אעלה א'ר'ו'כ'ה' לך (ירמיה ל' י"ז), אעלה וא'כ'ס'ה' ארץ (ירמיה ס"ז ח'), אעלה לך עם ק'ט'ר'ת' (תהלים ס"ז ט"ו). אם לא אעלה את י'ר'ו'ש'ל'י'ם' (תהלים קל"ז ו')—איני מבין מה קשר יש למלות למכסיא קטרתא.

אמרמה"ש אין מביאין ראיה מן השוטים.

אמר"ע אש מים רוח עפר.

אמרת אחותי . . . כי אמרתי פן אמות (בראשית כ"ז ט') סימן במסרה (אפ"ס) כי קדמאה במלכים ב' י"ח כ' אמרת אך דבר שפתים. תנינא' בישעיה ל"ז ה' אמרתי אך דבר שפתים. כמו כזה הפסוק אמרת קודם לאמרת.

אמ"ש אויר מים אש [נ]. אמר פשה שוואבי [ל"ש]. אומרים מי שברך. אש מים שמים [ק].

אמשב"ש אין מערבין שמה בשמחה.

אמש"כ ארבע מאות שקל כסף [ס].

אמש"ם אלמלא מוראה של מלכות.

שו"ת נחפה בכסף בתו"ם סימן י"ט).
ואמרה האשה א'מ"ן סימן בפרק המצות הנלוה אל ס' ראשית חכמה בסוף שער התשיעי. לשלשה דברים שהאשה חייבת. א'גדה מ'גלה ג'ר שבת¹).

אמנו"ן סימן למנין פסוקי פ' זירא שהם 147 בנוטריון של זה השם.

אמס"ב אין מסיחין בסעודה.

אמ"ע אין מקבלין עדות. אל מלך עליון—עולם, אש מים עפר.

אמע"ה אין מבדילין על הנר. אין מברכין על האור. אין מעבירין על המצות—האוכלין.

אין משובין על ההיקש—הקלקלה.

אמע(א)ה"ש אין מחללין עליו את השבת.

אמע"ר אדם משים עצמו רשע. אש מים עפר רוח.

אמ"פ אמר מרדכי פנצי [לש]. ארבע מאות פרמה.

אמ"צ אדוני מורה צדק (בשו"ת מהר"ם מינץ). אדוני מלכי צדק (ר' במ"ה השאלה). אין מצטרף. אל מלך צדיק (ג).

אמצו"ה סי' למנין פסוקי פ' בראשית שהם 176 כמנין זה השם.

אמ"ק אין מקבלין. אין מקופין. אל מלך קדוש. אמר קרא.

אמק"ט אין מקבלין טומאה.

אמ"ר אין מביאין ראיה. אל מלא רחמים. אש מים רוח.

אמר ליה לא נעשה מעשיה במיתה נעשה ולא נעשה בולד יבם ותרומה יבום ותרומה סימן יבמות פ"ו לענין ד' הקושיות

ששאל ר' יהודה מדסקרתא לרבא. ונ"ל שבמקום מעשיה צ"ל ונעשה. ושעור הסימן

¹ המאמר מובא שם בזה הלשון, וכדגורסין במס' ר"ה ונתחבטו כזה חכמים רבים בהמנין שו"ב גליון 30 ועוד כי לא נמצא במסכת ראש השנה. ובגליון 33 שם ב' חכם אחד כי מ"ם הוא שהיה כתוב במסרה ובשגגת המעתיקים נתחלקה לשתי מלים בנוטריון—ובשנה י"ג צד 15 ב' ר' משה ליב כהן מניקלסבורג, דהפסקא וכדגורסין במס' ר"ה גמשך למעלה שם. והאשה חייבת הוא מאמר בפ"ע ותחת גר שבת צ"ל גר הנוכה וחשוב רק המצות שחנ"ל יהבו בתו טעמא שאף הן היו באותו הנס.

גדולים וטובים ופרקה בטוב מעם ודעת.
אמ"ת המשפט שם ספר נקרא בן מפני
שהוא חדושי דינים ולקוטים מספרי אשורי
מ'רדכי תוספות, עיין תולדות משפחות
גיבורג צד 13.

אמת כמון יראה סימן סנהדרין ו' למאמרי
ר"ש בר נחמני בעניני דיון—כרל"צ הני'
ויראה בו' ויותר טוב בלא ו'. גם מביא שם
שבמאמר השני הני' ברי"ף רא"ש ומוש"ע
כל דיון שנוטל מסון מזה. והוא מבאר
קצת קשר ענין בהסימן. ואפשר שפירושו
שהדיון יראה את האמת למסון, והמסון
לא יהי נחשב בעיניו למאומת, כההוא
מרבנן דמפתא קושמא דאי הוו יהבי ליה
כל חללי דעלמא לא משני בדבוריה.

א"ג אבות נזיקין. אכן נגף. אגר נפר. אדון
נכבד. אהב נפשו. אהבה נאמנה. אור נערב
[ס]. אי נימא. אי נמי. איזהו נשך (פ"ת
דב"מ). אימך נשאתי [ת]. איסת נוראותיך
[ת]. אין נוהגים. אין נערכים (פ"ב דערכין).
אין נופלים. אין נשבעין. אין נותנים (פי"א
דתרומות). אינו נאמן—נרון—נראה. אינו
נמול. איש נאמן. אינם נזוקין. איש נכרי.
אוכל נפש. אל גא. אל נכר. אלהי נצור [ת].
אלהי נשמה [ת]. אלו נאמרים (פ"ה דסוטה).
אלו נדרים (פ"י דנדרים). אלו נערות (פ"ג
דכתובות). אלמנה נוונת (פי"א דכתובות).
אלוף נעורם. אם נאמר. אמרי נעם [ס].
אסור נבלה. אפריון נמטייה. אוצר נחמד [ס].
ארבעה נדרים (פ"ג דנדרים). ארי גהם [ס].
אשה נאה. אשם נזיר. אשר נתן [ב]. אתה
נגלית [ת].

אנ"א אנא אמלוך. בר"ת שבס"ס אמרי נעם
לר"ה מפאריץ.

אנא בקליל צרפית סימן במסרה מובא
במאמרי אבות פ"ג סי"ג על עניני ד' פסוקין

אמ"ש"ר אל מעלתך שלום רב.
אמ"ת אבא מארי תלמיד (ל"ש ול"ר). אכן
מקור תועק. איוב משלי תהלים (לשלשת
הספרים טעמים משונים מכל כה"ק ונקראים
טעמי אמת¹) אחר סתן תורה, אין מתענין.
אמת מארץ תצמח. ארון מטה תכריכין. אש
מים תפארת (ד' בסו' השאלה. וכבר קדמו
[ג]) לעולם יאמר אדם אמת חוץ מאמ"ת—
א'ושפיוא מ'סכת ת'שמיש עפ"י נמ' ב"מ
כ"ג. פחד יצחק ערך בהני בשם תשו' יד
אליהו סי' ס"א—מרדכי אהרן תאומים. (הכס
וסופר מדור העבר במינסק. במאמרי וספריו
כ"י היה תותמו אמת).

אמת דתק"ע סימן במסרה אלה הדברים,
מ'שלי, ת'רז עשר, ת'הלים, ק'הלת, ע'זרא,
—בל אמ"ת דתק"ע עושה קמץ קמן, פי'
באלה הספרים מלת עושה נקוד בצרה בר
מן כ"ב בסגול. — עיין מסרה ס"ב ו'.
עמוס ט'.

אמת לברו לוייה סימן סוטה ל"ה להמאמרים
שאמר ר' יוחנן משום ר' מאיר בון המסכת,
דף ל"ה ס"ב ס"ז ומלת לברו טעות
סופר וצריך להיות לברו עיין בהנהות הרש"ש.
וברל"צ, והנה קדמם בל"ל — הקשה
בספר למנצח לדוד האיכא נמי רביעית
טימרא בדף ל"ז על ותשב באיתן קשתו.
אמר ר"י משום ר"מ ששבה קשתו לאיתנה.
והעלה שט"ם שם וצ"ל שם חכם אחר
ומביא מירושלמי הוריות ס"ב דמייתי לה
משמיה דר"ש בר נחמני. ובשם בעל נחלת
שמעוני מביא גירסא להפך.—והנה בכית
תלמוד ש"ג צד 155 רצה חכם אחד
להוכיח מזה דהסימנים אינם מבעלי הש"ס
בעצמם. ולא דבר נכונה כי אף להנאונים
ורבנן סבוראי אין ליחם טעות פשוטה כזו.
ובעיקר הדבר הלא ראית כי כבר קדמוהו

¹ ר' אליהו בחור בספרו מסרת המסרה שער שכרי לוחות מביא כי בקצת גוססאות
סימנים תא"ם כסדר הספרים אלא נוחגין לכתוב אמת לפי שהוא סימן יפה במאמר חו"ל לישנא
מעליא נקט.

אנש"ר. אמן נצח סלה ז.

אנפ"ח אנשים פחותים.

אנע"פ אין גופלים על פניהם.

אנ"צ אנשי צבא.

אנק' אונקלוס.

אנקת"ם אל נא קרב חשועות מצפיך. חלק

משם של ב"ב אותיות היוצא מפסוקים של

ברכת כהנים—אופן היציאה באר ר"ם קורדוויירו

במ' פרדס רמונים בהלופי אותיות וחלופי

דחילופין עפ"י א"ב שונים.

אנרנ"ל אל נא רפא נא לה.

אנ"ש אלט ניי שול (שם בית הכנסת בפראג).

אנשי שלומנו.

אנש"ב אלהי נשמה שנתת בי [ת].

אינש במחתיתיה עיין אהון במחתיתיה.

אנש חד איתו בעירא מסאבא סימן במ'

אבלה ואבלה צד 176. לעניני ה' המקומות

שבאה מלת קרבן בקמץ הב'.

אנשון לויא בניהון סימן במסרה לשלש

פעמים מהרו בכה"ק מהרו ש"ב'ח'ז' (תהלים

ק"ו י"ג) ולא מהרו ה'ל'ו'י'ם' (דה"ב כ"ד

ה') מהרו ב'ג'ו'י'ך' (ישעיה ס"ט י"ז). וענין

זה הסימן מפני שנאמר בשבט לוי, ואת בניו

לא ידע.

וכל א'נ'ש'י'ה' גבורים סימן למנין פסוקי

ס' ירמיה שהם 1365 בנימטריא של זו

המלה הנקודה בחשוב האלף לאלף.

אנתמ"ש ג"ה ע"ה בני ט' סדות כנדרים ב'

אימה נ'דוי ת'סורה מ'ריבה ש'כרות ג'רושת

הלב ע'דכוביא ת'צומה (ב"ב במ' ר"ת לב"ש

וטעות הוא כי אינם רק ה'. וגם הגירסה

שם אינה כן. ע' רש"י. ועיין להלן ערך

אסנת).

א"ס אבן ספיר [ס]. אבן סנה (פלסוף מפורסם)

אנב סודר, אחריות סופר (ד' ול"ד). אין

מוף [ק]. אין ספק. אמן סלה. אנשי סדום.

אריסטו (ב"ש ול"ד) אתקינו סעודתא.

אס"ב אסמכתא בעלמא. אסור בהנאה. אסורי

ביאה (הלכה ברמב"ם).

אסב"ל אין פסיכה בחוץ לארץ.

כל אחד בן ז' תיבות וכל תיבה בת ד'

אותיות. ואני כמעט נסיו רגלי כאין שפכו

אשורי. תהלים ע"ג. אויל ביום יודע כעסו

וכמה קלון ערום. משלי י"ב. אויל ינאץ

מוסר אביו ושמר תכחת יערים. שם ט"ו.

מצרף לכסף ובור לזהב וכתן לכות ה'. שם

כ"ו. ואיני יודע לע"ע פי' הסימן זניכר

שיש כאן חסרון וצ"ע.

אנב"י אדם גדון ככל יום.

אנבב"ב אדם נכר בכוסו בכיסו בכעסו.

אנר"ש אהב נפשו דורש שלום.

אנ"ח אמת נכון הדבר.

אנ"ה אנ"ה אל נקמות ה' אל נקמות הופיע.

(כ"כ על מצבת אחד התרונים בגורת כאלוניקו

י"ד אלול שע"ו העולם גליון 47.

אנה"צ אנשי הצבא.

א'נ'ז' אדם נח. סימן במדרש לקח טוב כי

מאדם עד גח אלף וחמשים ושש שנה.

אנוי"ל אנכי ולא יהיה לך.

אנ"ח אנשי חיל.

אנ"י אדוני נצח ישראל. אל נאמן יחיד. אל

נקמות י"ו. אלהים נרי יאיר.

אנוי"ל אי נמי יש לומר. אתה נותן יד

לפושעים [ת].

אני ישנה עיין ער.

אני שי"ט אני יעקב שמואל טראכטמאן (מופר

מפורסם).

אני שלמה כותב סימן שנתן ר"ש בן גבירול

ל"א אותיות השמוש. הערוך לפרחון XXIV

הסניד שכ"א צד 181.

אנ"ך אורות ניצוצות כלים [ק]. אורייתא נביאי

כתובי [מ]. אין נושאים כפיהן.

אנכה"ג אנשי כנסת הגדולה.

אנכ"י אסורה נעימה כתיבה יהיבה. אנא נפשי

כתבית יהבית (שבת ק"ד).

אנ"ל אנר נטר ליה. אין נראה לי. אין נותנין

לו.

אנל"פ אין נראה לפרש.

אנל"א אשר נתן לנו תורת אמת.

אנ"ם אנשי סודו.

אסנתמשגע"ח סימן לבני ט' מדות נדרים כ'.
א'ימה אנוס'ה שנואה ת'מורה מ'ריבה ש'כרות
ג'רושת הלב ע'רבוביא ת'צופה. — (ד' רשם
בטעות גם הסימן גם הפתרון ומסתמא נוסחא
משובשת נודמנה לפניו. בלמנצח לדוד מכנים
בונה ע"ד הרמז).

אסע"ה אין פומכין על הנס.

אס"פ אתנתתא סוף פסוק.

אספ"ה אספקלריא המאירה [ס].

א'פס'י'ן שם יוצא מהפסוק, ויהי תחת אלהים
על הערים אשר ס'ביבותיהם ולא' רדפ'ו
אחרי בני יעקב (נזכר בספר שומר ישראל
לרחיד"א).

אספשא"ם אספקלריא שאינה מאירה.

אס"ק אסיפה קטנה.

אס"ש אלכסנדר סענדר שור (ד' ול"ר).

אסשא"ם אספקלריא שאינה מאירה.

א"ע אבא עלאה [ק]. אבן עזר [ס]. אבן עזרא.

ארון עולם [ת]. אהבת עולם [ת—ס]. אור

עינים [ס]. אור עליון [ק]. אור עמים [ס].

אחיות עינים. אחר עדות. איוהו ערים. (פ"ו

דכלאים). אין עומדין. (פ"ה דברכות). אין

עושין — עונשין. איש עברי—עני—עשיר.

אכילת ארעי. אלהים עמך. אל עליון. אלו

עוברין (פ"ג דפסחים). אמא עלאה. אמה

עבריה. אומות עולם. אמר עולא. אמרו

עליו. אסור עריות. אורחות עולם [ס]. אשישי

ענבים. את עצמו. אוהו ענין. אתם עדי.

אע"א אחריתו עדי אנוכר.

אסבל"ג אין סורכא בלא נקב.

אס"ג אספה גדולה.

אס"ד אי סלקא דעתך. אספת דינים

אסד"א אסודא דאורייתא.

אסד"ג אית ספרים דגרסי.

אסה"ם אספקלריא המאירה [ס].

אסו"ה אסור זהיתר [ס].

אס"ז אספת זקנים (כן נקראים ספרי ששה

מקובצת).

אס"ח אספת חכמים.

אס"כ באוצר הספרים צד 339. כתב כי

בהקדמת ס' מגורת המאור בדפוס אחד מצא

בי קצתה מסיימת במלות אני הצעיר אס"כ

ואיננו יודע פירושה — אך כבר שאל זאת

הח' ר' מאיר ווינר בהמגיד שנה רביעית

גליון 32. ובשנה חמישית גליון 4 בא הח'

ר' יעקב רייפמאן ויפתור כי הן ר"ת אנוהב

ספרדי בהן.

אס"ל אי סבירא ליה. אין סדר למשנה. אי.

ספק לדברי (נ' ול"ר) אלא סבירא ליה. אתה

סתר לי.

אסכרה סימן ללשון הרע (שבת ל"ג).

אסל"ם אין סדר למשנה.

אסי ואלעזר יוחנן וינאי) סימן נדרים כ"א

לשמות החכמים שבאו לפניהם עובדות בהתרות

נדרים.

אסל"ם אי מייפא לא ספרא.

אסטמ"ז אין ספק מוציא מידי ודאי.

אסנ"ו אמן מלה גצה ועד.

¹ לכאורה נתקשיתי מה סימן הוא זה אם הוששין אנו לשכחת השמות בהעובדות כן יש לחוש לשכחתם בהסימן (עיון בסבוא). אף גם למה באו החכמים שלא כסדר זמנם. שלפ"ז היה צריך להיות ר' ינאי לראשונה ור' יוחנן לפני תלמידיו. ולזה י"ל שמסדר הש"ס קבע העובדות כפי הסדר ששמען. וע"ד הסימן אחשוב שיש בו רמז ענין טוב ומעיר לזכרון. "אסי ואלעזר" אפשר כי היה אצלם סתגם שגור לאמור לחולה דרוש ברופא וה' יעזור, ויוחנן וינאי יש להם צרוף לזכרון מפני המחלוקת בברכות כ"ט חד אמר הוא יוחנן הוא ינאי, וחד אמר יוחנן לחד וינאי לחד—אח"ז מצאתי בלמנצח לדוד שכתב כייל חד זוגא דרבנן להאי גיסא וחד להאי גיסא ר' אסי ור' אלעזר ששמות שניהם מתחילין באלף קיימי בחדא שיטתא דפותחין בתרשה. ור' יוחנן ור' ינאי ששמות שניהם מתחילות ביוד תרווייהו ס"ל אין פותחין. וכוננת התלמוד לדייק בשמא ולאוקמי גירסא מש"ח לא קפיד בסדר קדימת ואחור—והבוחר יבחר.

אעאכ"ם אין עונשין אלא אם כן מזהירין.
 אעב"ע אין עניות במקום עשירות.
 אע"ג אף על גב.
 אע"ה אבינו עליו השלום (מצורף תמיד לשמות
 אברהם יצחק ויעקב).
 אעה"ז אם עבר הזמן.
 אעודל"ת אתי עשה ודתי לא תעשת.
 אעו"ע את עונם ואת עון.
 אע"ז אם עבר זמנו.
 אעיל (תרעא כאברא') סימן במסרה לשלש
 פעמים צללו בבה"ק. לקול צללו שפתי
 (חבוק ג' ט"ו). צללו שערי (נחמיה י"ג
 י"ט). צללו כעפרת (שמות ט"ו ט"א).
 אע"כ אלא על כרחך. אשר על כן.
 אעכ"פ אלא על כל פנים.
 אע"ל אמרתי עת לעשות.
 אעל"ב אדם עשוי למשמש בביסו.
 א'ע'ל'ה' הה"ד אמרתי מעלה בתמר סימן
 א'תרוג ע'רבה ל'ולב ה'דם (והר פ' תצא).
 אעל"ם אי עביד לא מהני.
 אעמה"ד אין עונשין מן הדין.
 אעמח"ח אין עושין מצות תבילות חבילות.
 אעמ"ר ארור עושה מלאכת י"י רמית.
 אענל"צ אין עושין גפשות לצדיקים.
 אענ"ע אבן עזרא נוחו ערו.
 אעע"ג אחד עומד על גביו.
 אע"פ אף על פי (פ"ה דכתובות).
 אעפ"ז אף על פי זה.
 אעפ"כ אף על פי כן.
 אע"ר לפני שלש אותיות אלה תתהפך פתח ה'
 הידיעה לקמן להשלום ההברה (מ"ע 52)
 אערב"א אשרי עין ראתה כל אלה.

אערש"ם אין עושין רצונו של מקום.
 אע"ש אערוך שועי [ת].
 א"פ אבן פנה [ס]. אבער פרעזידענט—פראקוראר.
 אברהם פינסו [ח"ט]. אברהם פירקאוויץ (חכם
 קראי ספורס). אהרן פולד (חכם ספורס
 ספדר"ם). אור פנימי [ק]. אור פשוט [ק].
 אין פוחתין. אינו פוסק. אכילת פסת. אכילת
 פרם. אלופים פרנסים. אלעזר פלעקלש (בעל
 תשובה טאהבה). אקספארד.
 א"ף עוב"ד ניהנ"ם ביר"ו ניר"ה גול"ה
 סימן סוטה מ"א למאמרי ר' אלעזר שם
 בעניני חנופה. בלסנצת לדוד מפרש הסימן
 עפ"י רמז.
 אפב"ל אין סורעניות באה לעולם.
 אפ"ג אף על גב. (מ"ה ול"ד זאינו נכון זאנו
 כותבין אע"ג).
 אפ"ד אמר (ד' ב' אני) פרופוס דוראן (יש
 נוסחאות דורנטי) בן היה רניאלכתוב בר"ת
 לפיכך נקרא האפודי. וספרו סעשה אפד.
 אליעזר דוד פינקל. (סופר ספורס לפעמים
 חותם בן במאמריו).
 אפ"ה אפילו הכי. אף חכא. אפענהיים.
 אפ"ו ארחב פיך ואמלאהו. (כן מצאתי ולפי'
 מלת ארחב באה בארמית).
 אפי' אפילו.
 אפי"ה אפילו הכי.
 אפ"י אברהם פינסו (ח"ט).
 אפ"ל אפשר לומר. אין סח להשיב.
 אפ"ם מחזור מנהג אשתי פוסטנו מונקלוו (נחלת
 שד"ל לצד 3 אוצה"ם צד 153).
 אפ"ס¹ אחר פסוק סימן פ. כאשר יהיו ב'
 או ג' דברים דומים בפרשה אותה או בענין

¹ הנה מלת תרעא מתאימה למלת שערי. מלת כאברא למלת בעופרת אבל מלת אעיל
 אין לה כל מובן וכבר נחקשה בה בעל סבון חידות והוא תפץ להניה שצ"ל. ועית' בדוחק
 גדול. ואני אומר שאם באנו לכלל הנה"ה טוב יותר להניה. לקל" — עתה נראה לי בפשוט
 כי מלת אעיל שהיא תרנומא של מעלה מתאימה למלה לעלות בחבוק שם כזה הפסוק עפ"י
 התרגום שם שרומז לקבוץ גלויות. וענין הסימן אעלם ואכניסם בתוך שערים כברים בעופרת. ע"ד
 מליצת ישעיה מ"ה דלחות נחושת אשכר.
² מראש נחקשיתי מדוע סרמו הלשון ולא כתבו מא"ם פסוק אחד סימן כמשפט שהשם

אפותיקו אפה תהא קאי (כן פי' הערוך ורשיי
ב"ק י"א ותכמים האחרונים כתבו כי זה רק
בדרך אסמכתא לקרב המלה אל הוראתה
אבל מקורה יונית).

א"צ אבני צדק [ס]. אדוני צבאות. אהבת
ציון [ס]. אור צדיקים [ס]. אין צריך. איפת
צדק [ס]. איש צבא. איש צדיק. אלי ציון.
אורות צדיקים [ס]. ארץ צבי [ס].

אצ"ב אין צריך בדיקה—בעוד ברכה.

אצ"ח אגרת צער בעלי היום [ס].

אצ"ה אין צריכין התראה.

אצה"ס אוצר הספרים. לכן יעקב. אוצר
הספרות (מאסף שנתי שו"ל חמש שנים ע"י
שאלתיאל אייזיק גרעבער).

אצה"ש אוצר השרשים.

אצ"ו אלי ציון ועריה.

אצו"ם אור צה ומצוחצת [ק].

אצ"י אצילות.

אצ"כ אין צריך כונה.

אצ"ל אברהם צבי הלוי (בעל ההערות לתולדות

רמ"ה לוצאטו. בכ"ח ג' 127). אין צורך

לזה. א"צ להאריך — לברך — להדליק —

להוסיף — לכתוב — לומר — לתזור — להפך —

לקדש להתענות. וכדומה. אלא צריך לומר.

אצל"ג אין צריך לנפו.

אצ"ל בכה"פ אין צריך להדליק בכל הפתחים.

אצלהד"ב אין צריך להטיף דם ברית.

אצ"י אין צריך להאריך יותר.

אצל"ש אין צריך להעלות לו שכר.

אצע"ה אין צועקין על העבר.

אצע"ש אין צועקין על שעבר.

אצ"צ אי צייתית צייתית.

א"ק אבן קשה. אבר קטן. אברהם קלונקר

(בעל המנהגים) אברהם קראכמאל. (סופר

מפורסם) אנב קרקע. אדם קדמון [ק]. אור

קדמון [ק]. אחרי קדושים. איכתיב קשה.

(ד' בסי' השאלה). אין קץ. אין קוראין.

אחד בספר אחד או בב' ספרים. ויש ביניהם
שנוי במלה אחת כתבו ההפרש שביניהם
ונתנו עליהם פסוק לסימן. כגון בפרשת
אליעזר עבד אברהם. הראשון אשר אנכי
יושב ב'ק'ר'ב'ו והשני ב'א'ר'צ'ו' ואפ"ם
אני ה' בקרב הארץ ויש גם בפ"ם גפ"ם
(רא"ב בס' מסרת המסרה שער שכרי לוחות).
אפקי שמשא לארעא סימן במסרה לשלש
פעמים מצבות בכה"ק ו'י'צ'י'א'ו את מצבות
(מלכים ב' י' ב"ו) מצבות בית ש"מ'ש'.
(ירמיה מ"ג י"ג). ומצבות עוז ל'א'ר'ץ
(יהוקאל כ"ו י"א). וענין הסימן ע"ד הכתוב
השמש יצא על הארץ.

אפ"ר אמה פחות רביעית.

אפרים דן עיין א"ד.

אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי.

סימן שנתנו בכתובות ע"ב על המקללת

יולדיו בפניו שלא בפניו דוקא כי גם

בפני בנו.

אפרישיהושע בעירא ויפתח לקט באורחא

סימן במסרה לשש פעמים: בכה"ק דכתיב

ממנו וסבירין ממנה. ו'ה'ר'י'ם ממנו בקומצו.

(ויקרא ו' ח'). ואם ב'ה'מ'ה אשר יקריבו...

בל אשר יתן ממנו. (ויקרא כ"ו ט') אל

חסור ממנו ימין ושמאל. (ו'ה'ו'ש'ע א' ז')

ויבא ו'פ'ת'ת'... אין לו ממנו בן. (שופטים

י"א ל"ד) ו'י'ל'ק'ט' ממנו (מלכים ב' ד' ל"ט)

בכל ד'ר'ך אסא אביו... לא סר ממנו.

(מלכים א' כ"ב מ"ג) (וענין זה הסימן

יהושע היה הראשון שעקר הסוסים במלחמה

והבריל והסיר הפרסות מרגליהם. ויפתח

לקט אליו אנשים בדרך כמו שנאמר ויתלקטו

אל יפתח אנשים ריקים).

אפשעה בה סימן לחלוקת השעה על תהרף

הלקים. פי' א"פ ר"ל אלף ושמונים הוא

השעה שר"ל בהמגיד ש"ו צד 133.

אפ"ת אפילו תימא.

קודם להמספר. וניחא לי לפי שיש גם בפ"ם לכן כתבו חסיד המספר קודם. ומה גם
שברך זרות נמצא גם במקרא בן אחד אתו".

איש קדוש, אין קשה, אך קשה, אליאנס
קאמיטעט, אקציאנס קאמיטעט, אלו קדשים
(פ"ג דתמורה), אלו קשרים (פט"ו דשבת).
אמר קרא, אמירה קשה (מ"ה ול"ד). אומרים
קדיש, אסור קדושה, אשר קדשנו, אתה
קדוש.

אקה"א אין קוראין את ההלל.
אקא"ע אדם קרוב אצל עצמו.
אק"ב אין קוברין בו, אשר קדשנו במצותינו.
אקב"ו אשר קדשנו במצותיו וצונו.
אקה"ה אחר קריאת הפטרה.
אקה"ת אחר קריאת התורה.
א'ק"י"ם אשר קדש ידיד מבטן, נזכר כס'
אוצר הכבוד לר' טודרוס כמס' שבת פרק
ר"א דמילה בשם הדרשנים.

אקל"ע אדם קרוב לעצמו.
אק"נ אם קבלה נקבל.
אקנ"ם אין קטיגור נעשה סניגור.
אק"ס אדם קדמא סתימא (ק).
אקרו"ט אלופי קהל ראשים ומזכרים.

אק"ש אין קוגין שביתה, אתר קריאת שמע.
א"ך אבל רבתי, (כן נקראת מס' שמתות).
אבק רבית, אבקת רובל (ס). אדר ראשון.
אור רב, איבה רבתי, אליהו רבה (ס). אל
רחום, אמונה רסה (ס). אמר רב, אמרו
רכותינו, אמר רחמנא, אפי רכרכי (ס). אשלי
רכרכי, (כן נקרא שו"ע יו"ד). אשת ר'.
אך"א אמר ר' אבא-יודא אתא — אלעזר —
אשי וכדומה.

ארארית"א אחד ראש אחדותו ראש יתודו
תמורתו אחד, (כן פותרו בעל מ"ה והשם
הזה נזכר ב"פ בספרי חיד"א ועיין אבארייתא).
ארבעים ושמונה עיר סימן ע"ז מ' להתנא
הטועה בפרטי השנים שיוסף על מנין
המזפר 48.

ארב"פ אין רגע בלי פגע.
ארבשטקש"א אדם רוצה בקב שלו מתשעה

קבין של אחרים.
אר"ג אמר רבן גמליאל.
ארנ"ב ארנלבראנד (מדפיס מפורסם).
ארנמ"ן אוריאל רפאל גבריאלי מיכאל נוריאל.
ארנ"ג ארנלבראנד, ארנמן.
אר"ד אחר רוב דעות.
אר"ה אחר ראש השנה, אמר רב הונא, אמר
רבינו הקדוש.

ארה"ח ארץ החיים, ארצות החיים (ס).
ארה"ל ארזי הלבנון.
ארה"ע ארץ העמים, ארץ העליונה (ק).
ארו"ם¹ איש ריב זמרון, איש רשע ומסור.
ארו"ל אמרו רכותינו וזכרונם לכרכת.
אר"ה אמר ר' חייא — חנינא — חסדא.
ארחנ"ה אין רוח חכמים נותה הימנו.
אר"ש אמר ר' שרפון, אלף רוביל מהאלער.
אר"י אלהי — אשכנזי ר' יצחק, (ר' יצחק
לוריא המקובל המפורסם). אמר ר' יהודה —
יעקב — יצחק — ישמעאל.

אריא"ך אמר ר' יהודה אמר רב.
אריב"ל אמר ר' יהושע בן לוי.
ארי"ה אלול ראש השנה יום כפור הושענא
רבה (בספרי הרמו על פסוק אריה שאנ מי
לא יירא). אמר ר' יהודה הנשיא, אריה
יהודה הלוי (ל"ש ול"ר).

אריוך מלך אלאסר סימן הוכא בהנהות ר'
יעב"ץ מנחות ל"ח דהלכתא כשמואל כדיני
וכרב באיסורי זפי' הסימן אריוך זה שמואל
שנקרא בש"ס כן, הוא מלך והלכתא כותיה
בדיני דינא דמלכותא דינא, אל אסור.
ר"ל אבל לא באיסורי.

ארי"ך יות"ר בחיצ"ת חצר"ש יבש"ה
סימן עירובין י"ט להבעיות דבעי מיניה
אבוי מרבה, (בעל למנצה לדוד הבנים כונה
זרה ורחוקה בזה הסימן).

וארך וא"כ"ד (בראשית י') סימן למאחז"ל
ברכות ג"ז שלשה דברים מאריכים ימיו של

¹ חד מקמאי כתב לאחד שרצה דוקא לדון בערכותיהם, לא תלך בדרך אתם, כי ארו"ם
בגוים ארו"ם בארץ.

אדם. אשה נאה כלים נאים דירה נאה.
 כלומר ארך ר"ל אריכות ימים בא ע"י
 א"כ"ד'—אפודי.
 אר"כ אמר ר' כהנא. ארץ כנען.
 אר"ל אחרי רבים להטות. אין ראוי לומר.
 אין רצונו לומר. אין ראיה לדבר. אמר
 ריש לקיש.
 ארלכ"ל אינו ראוי לכלום.
 ארל"ת אמר רחמנא לא
 אר"ם אהבת רע מטוב. ר' מאיר.
 ארץ מצרים.
 ארמ"ע אש רוח מים עפר.
 אר"נ אז רוב נסים. אין ריתה גודף. אמר
 ר' נחמן.
 ארנ"ה ארם נהרים.
 אר"נ"ן אליעזר נחמן פואה מריגיו חותם בן
 בתשובותיו המובאות בס' פחד יצחק זהם
 ראשי וסופי תבות משמותיו.
 ארסב"ל אינו רואה סימן ברכה לעולם.
 אר"ע אמר ר' עקיבאי
 אר"פ אמר ר' ספא. אונם רחמנא פטרית.
 ארפ"ם אדוני רום פאר מעלתו (ג).
 אר"צ ארת צדיקים. ארם צובה.
 אר"ק עיין רש"ט.
 אר"ש אל רחום שמך (ת). אמר ר' שמעון.
 ארכעה ראשי שנים (ס"א דר"ה).
 ארשב"ג אמר ר' שמעון בן גמליאל.
 ארשב"י אמר ר' שמעון בן יוחי.
 ארשב"ל אמר ר' שמעון בן לקיש.
 אר"ת אומר רביע חס.
 א"ש אבא שאול. אבינו שבשמים. אגודת
 שמואל [ס]. אגרת שמואל [ס]. אדם שכלו.
 אבן שואבת. אבן שתיה [ת]. אנב שיטפא.
 אדר שני. אהב שחר. אהבה שלמה. אחר
 שבת. אילה שלוחה [ס]. אייונישטאדט. אי
 שמים. אין שוחטין—שומעין. אל שדי. אלה
 שמות. אלהינו שבשמים. אלטשטאדטער.
 אלטשנהל. אמונת שמואל. אמר שם. אמר
 שמואל. אמר שפיר. אמרי שפר. אנשי
 שלזמו. אסור שבת—שבות. אערך שועי (ת).
 אסריון שלמה (ס). ארכעה שומרים. אשר
 שאלת. אשר שבת. אש שתורת. אותה
 שנה—שעה. אתי שפיר.
 א"ש ואפ"ר אין שטן ואין פגע רע.
 אש"א אבא שאול אומר.
 אשאח"פ אין שוחטין את הפסת.
 אש"ב אבינו שבשמים. אדוני שאר בשרי.
 אלהינו שבשמים. אין שייך בן. אונם—
 שותה בעציו.
 אשב"א אגרופו של בן אכסית. אומן שונא
 בני אומנתו.
 אשב"ן ט"מא א'תרים איש'ים ב'חון נ'ותר
 מ'זמאה מ'עילה (ע"ד אות א' האחרונה
 עיין בתוס' שם שפירשה רבינו תם מדעתו
 דר"ל אוכל במותה. ולפי שאין זה קולא
 וחומרא לא חש הש"ס לפרש. בעל למנצח
 לדוד מבין עפ"י קבלה).
 אש"ך אמרי שפר דרשות. אשפיכות דמים.
 א"ש ד"ת אמת שלום דין תורה (ר' בל"ם
 מס' הרמז).
 אש"ה אשר הגיא (ת). אמר שלמה המלך—
 שמואל הנביא. אומרים שיר היחוד.
 אשה סימן. בת.
 אשה מספרת עם בעלה סימן ברכות נ'
 למשמרה שלישיית בלילה.
 אשה ועבד שוד שורין ופירות סימן ב"ב
 צ"ב להקשויות בדין אי אוליגן במסון כתר
 רובא. בלמנצח לדוד משתדל לתת ענין
 להסימן בדרך רחוקה.
 אש"ה וקרק"ע עו"ד וא"ת שת"י הברכות
 תגר"י פחת"י סימן יבמות ס"ג לסאמרי ר'
 אלעזר שם בעניני אשה. וקרקע. ונראה כי
 ט"ס יש שם ות' תגר"י צ"ל אומני וכ"כ
 ברל"צ. בלמנצח לדוד פרטו כונה בהסימן
 עפ"י קבלה.
 אש"ה אתי שפיר היטב.
 אשה"ב אשכול הכפר (ס).
 אשה"ד אין שעת הדחק-הסכנה ראיה.
 אשה"ש אברהם שלום הר שלום (פרידבערג
 סופר מפורסם).

אדם. אשה נאה כלים נאים דירה נאה.
 כלומר ארך ר"ל אריכות ימים בא ע"י
 א"כ"ד'—אפודי.
 אר"כ אמר ר' כהנא. ארץ כנען.
 אר"ל אחרי רבים להטות. אין ראוי לומר.
 אין רצונו לומר. אין ראיה לדבר. אמר
 ריש לקיש.
 ארלכ"ל אינו ראוי לכלום.
 ארל"ת אמר רחמנא לא
 אר"ם אהבת רע מטוב. ר' מאיר.
 ארץ מצרים.
 ארמ"ע אש רוח מים עפר.
 אר"נ אז רוב נסים. אין ריתה גודף. אמר
 ר' נחמן.
 ארנ"ה ארם נהרים.
 אר"נ"ן אליעזר נחמן פואה מריגיו חותם בן
 בתשובותיו המובאות בס' פחד יצחק זהם
 ראשי וסופי תבות משמותיו.
 ארסב"ל אינו רואה סימן ברכה לעולם.
 אר"ע אמר ר' עקיבאי
 אר"פ אמר ר' ספא. אונם רחמנא פטרית.
 ארפ"ם אדוני רום פאר מעלתו (ג).
 אר"צ ארת צדיקים. ארם צובה.
 אר"ק עיין רש"ט.
 אר"ש אל רחום שמך (ת). אמר ר' שמעון.
 ארכעה ראשי שנים (ס"א דר"ה).
 ארשב"ג אמר ר' שמעון בן גמליאל.
 ארשב"י אמר ר' שמעון בן יוחי.
 ארשב"ל אמר ר' שמעון בן לקיש.
 אר"ת אומר רביע חס.
 א"ש אבא שאול. אבינו שבשמים. אגודת
 שמואל [ס]. אגרת שמואל [ס]. אדם שכלו.
 אבן שואבת. אבן שתיה [ת]. אנב שיטפא.
 אדר שני. אהב שחר. אהבה שלמה. אחר
 שבת. אילה שלוחה [ס]. אייונישטאדט. אי
 שמים. אין שוחטין—שומעין. אל שדי. אלה
 שמות. אלהינו שבשמים. אלטשטאדטער.
 אלטשנהל. אמונת שמואל. אמר שם. אמר
 שמואל. אמר שפיר. אמרי שפר. אנשי
 שלזמו. אסור שבת—שבות. אערך שועי (ת).

אש"ן אושר שלום וברכה.
 אש"ש אין שקלי ודידי שקלי.
 אש"ח אשם שפחה חרופה.
 אש"ט אבני שיש מהור [קן]. אמר שם טוב.
 אש"י אדוני שיחיה—שיתברך—אמוני שלומי
 ישראל [ת]. אשר יצר.
 אש"ב אור שבעת ימי בראשית.
 אשי ללמוד רבינא ללמד¹ סימן מכות ה'
 למאסריהם על הפסוק אהב בהמון. ונ"ל כי
 אשי מלשון איש ורבינא מלשון רב. וזה
 בונת הסימן איש פשוט צריך ללמוד זרב
 מלמד.
 אשימ"א הקראים בכל מקום בתורה תחת שם
 של יוד"ה"א כותבים אשימא. גנוי ישראל
 בפ"ב ה"א. צד 14 בשם ר' עובדיה. והח'
 רייפמאן בצד 74 כתב, ונ"מ זה הוא
 שמועת שוא. אף כי היא נמצא גם בהקדמת
 הראב"ע לפירושו לאסתר. כאשר הוכחתי
 בשכבר הימים. גם ר' רפאל קירכהיים ברר
 שקרות זה הדבר כמפרו כרמי שפרו צד 12.
 אשכ"ב איש שכל בו.
 אש"ל אברהם בן שמואל. (ל"ש ול"ר ואינו
 עולה יפה) אין שומעין לו. אכילה שחיה
 לוויה. (דרש רז"ל על הפסוק בראשית כ"א
 ל"ג). אספרה שמך לאחי. (מכוא המדרש.
 ג' כי זה ג"כ עפ"י דרש רז"ל על הפסוק
 הנ"ל) — אלף שמנה מאות (שלושים) סימן
 בשמ"ק מנחות ק"ו לר' רבי באומר פירשתי

ואינו יודע מה פירשתי.
 אשלד"ע אין שלית לדבר עבירה.
 אשל"ה אמר שלמה לבית הלוי.
 אשל"נ אמרי שפר ל"ב נתיבות.
 אש"ם אילן שענפיו מרוכים. אין שומה מרגיש.
 אין שירות מצויות. אש שמים פים (כמו
 אמ"ש) אשם מעילות—מצורע.
 אשט"ה אצל שתימה מומחין הן.
 א'ש'מ'ו' בראשו א'לף (אלפים) ש'בע מאות
 ו'ש'לשים (חמישים) סימן במסרה לשלש
 פעמים בתורה שבע מאות דכתיבי אחר אלף
 או אלפים ופועים חקוראים שמלת שבע
 היא כו' והיא בלא ו'. במדבר ד' ל"ו. כ"ו
 ג"א. ל"א ג"ב. כן הגי' בס' מבין חידות
 ג' דמטעין ו' אבל במסרה אשר כמק"נ ד'
 ונארשא הגי' ד' דמטעין. ואם נאמר שאין
 הכונה על תורה לכד. וחשיב ההיא דעזרא
 ב' ס"ו א"כ היה לו לומר ה' כי הלא נמצא
 גם כנחמיה ו' ס"ם וצ"ע².
 אש"נ אין שומה נמנע. אשם נויר
 אשנמב"א אין שני נביאים מתנבאים כמנגון
 אחד.
 אש"ע אין שם עדים.
 אשעה"ש אמר שלמה עליו השלום.
 אשע"ר אמרי שפר על רש"י.
 אשק"פ סימן במסרה לסדר הפורעניות ירמיה
 ס"ד ס"ב לא'לה ולש"מה ולק'ללה ולחרפ'ה.
 אש"ר אמרי שפר.—עיון טוב. אליו שלום רב.

¹ בלמנצח לדוד סי' דרבינא תלמידו של ר' אשי. וזה רסז הסימן דרב אשי עם היות
 שהוא היה הרב ס"ם הרי זה בא ללמד ונמצא למר כדאמרינן ומתלמידי יותר מכולם. ורבינא
 שהיה התלמיד הנה ללמד ע"ד תלמיד המחכים את רבו.—ובעל נהרות בכל צד 123 כתב
 „נראה כי סימן זה מאוחר ויש לו יחש עם הסימן בב"ס ר' אשי ורבינא סוף הוראה וסימנך
 עד אכזא אל מקדשי אל אבינה לאחריהם. שסימן ההוא נעשה כבר לאורח והיה שגור כפי
 התלמידים ועל סימן ההוא גשען סימן שלפניו כי ר' אשי בא אל מקדשי אל ללמוד ורבינא
 להבין וללמד לתלמידים. ומובן לאחריהם נבין לא רק „סוף" ב"א גם להולכים אחריו בעקבותיו"
 והכוחר יבחר.

² אפשר כי ההוא דבמדבר כ"ו ג"א לא חשיב מפני שני פעמים: א) מפני שמלת
 זאלף באתנחתא. והוא כמו בפסוק אחר. ב) משום שכל עיקרו של הסימן ראשי תיבות של
 סלת א'ש'מ'ז וכאן הוא מתחלת כו"ו. ואלף".

אם תאמר, אמרה תורה, אונקלוס תרגם.
 איפכא תניא, ארבע תעניות, אשם תלוי.
 אתא"ח אל תדין את חברך.
 את"ב אל תסתכל בקנקן, אל תאמין בנו.
 אתבל"ע אל תהי בו לכל אדם.
 אתב"ע אל תשכן באהלך עולה.
 אתב"ש יש א"ב מסודר באופן בזה א' במקו
 ת', במקום ש' ב' וכן הלאה, שבת ק"ד.
 את"ב ש"ג ר"ד ר"ק ה"צ ו"פ סימן לקביעות
 המועדים — ביום שחל א' של פסח תל
 תשעה באב, — ב' של פסח שבועות — ג'
 של פסח ראש השנה — ד' של פסח קריאת
 (ר"ל שמחת תורה) — ה' של פסח צ"מ
 יום כפור — ו' של פסח, פורים שעבר.
 את"ד אלה תכן דבריו.
 אתד"ל אל תתנו דמי לו.
 אתד"ל"ע אתערותא דלעילא.
 אתד"ל"ת אתערותא דלתתא.
 אתד"מ אל תדאג דאגת סתר.
 את"ה אגרת תחית המתים, אל תצדק הרבה.
 את הקוצים עיין קוצי.
 את"י אגרת תשועת ישראל [ס]. אל תעובנו
 יי, אחר חתימת השם לתפלה, אוצה"ס ש"א
 XV, איש תם ישר, אם תעובני יום.
 את"ח אחר תקון הצות.
 אתית וקרית שמעית וכעסית סימן במסרה
 לארבע פעמים ידעתם בכה"ק ו'ב'א' האות
 אשר לא ידעתם, (דברים י"ג ג') ק'ר'א'
 אלי... לא ידעתם, (ירמיה ל"ג ג') ש'מ'ע'ת
 הוה ולא ידעתם (ישעיה מ"ח ו')
 והכ'ע'ס'ת'י לב... לא ידעתם, (יהוקאל
 ל"ב).
 אתיליד ואתבאיש ומית סימן במסרה לשלש
 פעמים ויהי אחרי הדברים האלה הנמצאים
 בכה"ק, הנה ילדה מלכה (בראשית כ"ב ב')
 הנה אביך חלה (בראשית מ"א א') וימת

אש"ר א"ב אמרי שפר ר' אליהו בחור.
 אשר בא בו (יהוקאל מ"ו ט') סימן במסרה
 (אפ"ס) כי בבמדבר ל"ה קדמאה פסוק י"ז
 אשר ימות בה, תנינא פסוק י"ח אשר ימות
 בו, כמו בזה הפסוק בא קודם לבנו.
 א'ש'ר'צ' חמוץ סימן למנין פסוקי ס' שמואל
 שהם 1506 בגימטריא של וו המלה הרשומה
 בחשוב האלף לאלף.
 א'ש'ר'י' ה'ג'ו'י' סימן למנין פסוקי ספרי
 מלכים שהם 1534 בגימטריא של המלות
 דאלה בחשוב האלף לאלף.
 אשרי עיין ירא.
 א'ש'ר'י' ל'ר'ע'י' סימן לשבע מצות דרבנן
 א'ור (גר חנוכה), ש'בת (גר שבת), רנה
 (קריאת ההלל), ל'קריאה (קריאת המגילה
 בפורים), ר'חיצה (גמילת ידים), ע'רובין,
 כברכותך כגון ברכת ההודאה וברכת המזון,
 בסוף ס' לב אריה.
 אש"ש אחר שש שעות, אי שתקת שתקת.
 אמר שמואל שולם (המגיה והמז"ל ס' היותחסין).
 אש"ש"ב אביעד שר שלום באזיליה (בעל אמונת
 הכטיב חותם כן לפעמים בתשובותיו המובאות
 בס' פתח יצחק).
 אש"ת אדני שפתי תפתח, אשם תלוי.
 נפל אש"ת אחימן ששי תלמי, שהיו מן
 הנפלים (בס' הרמו).
 אשת"ב אהבה שהיא תלויה בדבר.
 א"ת אבן תבון (שם משפחה של המעתיקים
 הידועים בימי הרמב"ם ספרי חכמי ישראל
 מערבית לעברית, ר' יהודה ובנו ר' שמואל
 זכדו ר' משה), אבן תקומה [ס]. אגרת
 תימן [ס], אהלי תם [ס], אור תורה [ס], אי
 תיסא, אין תכלית, אין תורמין (פ"ב דתרומוות).
 אכל תאכל, אל תאמין, אל תירא, אל תמצא,
 אל תקרי¹, אל תשחת, אל תשכח, אל תחמה,
 אל"ף תי"ו (כלומר מראשית ועד אחרית (ג').

¹ מדה ידועה בדרשת חז"ל אל תקרי כך אלא כך ואין כונתם לשנות הקריאה רק
 עפ"י איזה שנוי וזרות שמצאו בהכתוב מכניסין בו כונה שניה, עיין בס' אור בקר וקורא באמת
 ודורש לציון מ"ש בזה, ועיין בסבוא מ"ש בשם הרמב"ם והשל"ה.

יחושע (יהושע כ"ד כ"ט) וענין הסימן.
הנולד מעותד להלי זמות.
את"כ אין תוכו ככרו. אל תהי כאבוחיק.
אתכנה משלי בו סימן שנתן ר' משה קמחי
לי"א אותיות השמוש. מהלך שבילי הדעת 2
המגיד שכ"א צד 161.
את"ל אית תיווך לנו. אל תצטרך לבריות.
אם תאמר לי. אם תשוב לי. אם תמצי
לוסר. אם תרצה לדעת. אתיתי להנגך (ת).
אתל"א אל תאמר לכשאפנה אשנה.
אתל"ת אנא תבא לפניך תפלתנו.
את"מ אחר תפלת מוסף—מנתה. אל תשליכנו
מלפניך.
אתמ"ה אל תפוש מן הצבור. אל תתיאש
מן הפורעניות.
אתמ"פ אל תירא מפחד פתאום.
את"נ אחר תפלת נעילה.
אתנ"ל אל תתן גמשך לחמא.
את"ס אתקינו סעודתא.
אח"ע אחר תפלת ערבית.
אתע"ד אל תעלה על דעתך.
אתע"ה אל תעמוד על המקח.
אתע"י אל תירא עבדי יעקב.
את עורב בצור עורב ואת זאב סימן במסרה
(אפ"ס) כי בתורת כהנים י"א ט"ו כתוב את
כל עורב. ובמשנה תורה י"ד י"ו ואת כל
עורב.
אתצ"ה אל תצדק תרבה.
אתצ"ם אל תצר צרת מחר.
אתקברו דברביא דברק סימן במסרה לשלש
פעמים דברה תמר ככה"ק. וחמת דברה

מינקת רבקה ו'ת'ק'ב'ר (בראשית ל"ה ח')
ו'ש'ר'י ביששכר עם דברה (שופטים ה' ט"ו)
ותאמר דברה אל ב'ר'ק' (שם ד' י"ד).
אתר"ג אל תבואני רגל גאווה.
את"ש אחר תפלת שתדית. אל תהי שוטת.
את שטובן כמלה סימן מאד"ם הכהן לי"א
אותיות השמוש. המגיד שכ"א צד 349.
את"ת אי תניא תניא.
אתת"א אל תטוש תורת אסך.
אתתא יעצת ואתיהבית לגברא ספרא סימן
במסרה לחמש פעמים שכל זסכל ככה"ק.
והא'ש'ה' טובת שכל (שמואל א' כ"ה ג')
וזכריהו בנו י'ו'ע'ץ' בשכל (דהוי"א כ"ו י"ד)
ג'ת'ן' הסכל במרומים (קהלת י' ו') א'י'ש'
שכל (עזרא ה' י"ח) ויקראו בס'פ'ר' תורת
האלהים מפורש ושום שכל (נחמיה ה' ת').
וענין הסימן האשה (חזה) יעצה עצה רעה
לאדה"ר וגרמה מות לעולם לכן נענשה ונתנה
לבעל שהוא יהיה איש הספר המלמד והמנהיג
בבית. ואל אישך תשוקתך והוא ימשל בך.
ואין חכמה לאשה אלא בסלך. וכל המלמד
את בתו וכו'.

ב.

אתתא רגזה מן ביתה חזיא מלכא ודקרה
ברישה סימן במסרה לשבע פעמים אביהו
ככה"ק וירד אביהו אל הא'ש'ה' (שופטים
י"ד) ו'י'ת'ר' אפו ויעל בית אביהו (שם פסוק
י"ט) וכל ב'י'ת' אביהו (שם ט"ו ל"א) אשר
נרא'ה לדור אביהו (דהוי"ב ג' א') למ'ל'ך'
תחת אביהו (מלכים א' ה' ט"ו) וד'ק'ר'הו
אביהו ואסו (זכריה י"ג ג') וישומו אביהו
לר'א'ש' (דהוי"א כ"ו י").

אפען (ל"ש). באר אברחם [ס]. בגדי אבל
בדל און. בדרך אחר. בינת אדם [ס]. בית
אב. בית אברהם [ס]. בית אהרן. בית אהר.
בית אל [ס]. בית אלהים [ס]. בית אפרים [ס].

ב' בחינה. כחור בינת. בית (אות השניה
באלפא ביתא) מספר 2. בן. בעל. בקר.
ברכה. בשם. בת.
ב"א ב' אלפים — אמצעיות—אתרוגים. כאק.

במה אשה (פ"ו רשבת). במקום אחד. בן
 אברהם. בן אדם. בן את. בן אפרים. בן
 אשר. בני אדם. בני אהרן. בנין אב. בעל
 אוב. בר אבא. בר אבהן. בר אהבה. בר
 אוריין. בר אלהין. ברוך אתה. ברכה אחרונה.
 ברכי אצולה [ת]. ברכת ארוסין.
 בא' באחד. באמה. בארך.
 בא"א באיזה אופן. באופן אחר. באשת איש.
 בית אב אתר. ברוך אתה אדני.
 בא"ב באלפא ביתא. ברוך אלהינו בוראנו.
 ברוך אתה בנואך—בבית—בבנים.
 באב"ד ב'ני א'בות ב'תי דינין. כנוי משפחה
 מפורסמה. זר' ישכר בערוש פו"ם דד"א בן
 חנאון ר' העשיל מקראקא ולובלין, היה אבי
 כל בני זו המשפחה (דור ישרים 30 בהגהן
 ת"א).
 בא"ד באותו דבור. באותו דרך.
 באד"ה באותו דבור המתחיל. ברוך אדון
 השלום.
 באד"ק באירא קדישא.
 בא"ה באבן העזר. באר היטב—הגולה. באחרית
 הימים.
 באה"ג באור הגר"א. באר הגולה. באותה
 הגהה (כס' בית הלל אה"ע).
 באה"ד באותו הדבור. באותו הדרך. באלה
 הדברים.
 באהו ה ברא אלהים השמים והארץ.
 באה"ט באר היטב [ס].
 באה"י באותו היום. באלה הימים.
 באהל"ב"מ בין ארור המן לברוך מרדכי.
 באה"מ באור המלות.
 באה"ע באור הענין.
 באה"ד באהכה רבה. באחרות הרבנים.
 באה"ש באותה השנה—השעה.
 באו' באונם. באור.
 באוב"ד באונם וברצונן.

באוה"י באותו היום. באהל יוסף—יעקב.
 באוה"מ באוהל מועד. באור המלות. באותו
 המקום.
 באוה"ש באוצר השמות — השרשים. באותח
 השנת—השעה.
 באומט"ן בית אל ומטת זהב (כס"י יעב"ץ).
 באו"נ ברכת ארוסין ונשואין.
 באו"פ באור פני.
 באו"ש באסור והיתר שלו (בן כותבים על
 המהרש"ל) באלה ושבועה. באותה שנה—
 שעה.
 בא"ז בעל אליהו זוטא. באור זרוע.
 בא"ח באורים חדשים [ס]. באר זימ [ס]. בני
 אל חי.
 באח"ב ברד ארכה חשך בבורות. עיין דצ"ך.
 באחד ההרים או באחת הנאיות (מלכים
 ב' ב' מ"ו) סימן כמסרה (אמ"ס) שבמלאכת
 המשכן בצואה (שמות כ"ו כ"ז) נאמר לקרשי
 צלע המשכן האחד. ובעשיה (שם ל"ו ל"א)
 לקרשי צלע המשכן האחת כמו בפסוק זה
 שאחד קודם לאחת.
 בא"י באר יעקב [ס]. בארץ ישראל. ברוך
 אתה י"י.
 באי"א ברוך אתה י"י אלהינו.
 באיאמ"ה ברוך אתה י"י אלהינו מלך העולם.
 באי"ה ברכו את י"י המבורך.
 באי"ח בני אדם יושבי חשך.
 באי"י ברוך אדני יום יום.
 באי"ע באר יעקב [ס].
 באיש"ת ברוך אתה י"י שומע תפלה.
 בא"כ"י בדרך אם כן.
 בא"ל באותיות לאטינות. באם לאו. בין אדם
 למקום. בין אור לתושך. ברובים אתם לה.
 באל"ח בין אדם לחברו. בין אור לחשך.
 באליו"ע באם לא יניד ונשא עונו.
 באלעש"ו ברובים אתם לי"י עושה שמים וארץ.

¹ יש תקירה בדין אם מותר לחכם לכתוב פסק כדיני מסונות בדרך אם כן. כלומר
 באופן אם היה הדבר כך ואם כתב פסק בזה אם מותר לו אח"כ להיות דין באותו הענין.
 (פתח יצחק ערך חכם כתב).

ב' י"ב) חננני (תהלים ט' י"ד) וממלכה
 (תהלים ק"ה י"ג), ממלכה" (דהי"א ט"ז
 ב') בבבכי (נחמיה ט' כ"ג), הסמם (דהי"ב
 ט"ו ו') — וענין הסימן כי כמלת בבבל יש
 ג' אותיות דומות זו אחר זו, ועולות למספר
 ששה.
 בב"ד כבלי דעת, בפני בית דין, בפני בעל
 דין, אין מתחילין בב"ד ביום שני וביום
 רביעי בשבת.
 בכרא"א בכרייתא דאברהם אבינו.
 בכדש"י כבית דין של ישראל.
 בברש"נ כבית דין של גברים.
 בכ"ה בבית האומן, בבית הכנסת — הכסא —
 המדרש, בנין בית הבחירה — המקדש, ברוך
 בעל הקבלה (ב"ש זל"ר).
 בבה"א בבית האסורים, בברכת תארץ.
 בבה"ב בבית הכליעה, ברית בין הבתרים.
 בב"ה דמה"ש בבית המדרש דמוסך השמש
 (כסי' יעב"ץ).
 בבה"י בבית היין.
 בבה"מ כביאת המשיח, בבית המדרש — המקדש,
 בנין בית המקדש, בברכת המזון, בברכה
 המשולשת.
 בבושל"ב בין כסינו ובין שלא כסינו.
 בב"ז בעילתו בעילת זנות.
 בב"ח בר בר חנה, בשר בחלב.
 בבחי' בבחינת.
 ב'ב'ט'ח' סימן לימים שגומרין בהן את ההלל.
 ב' ימים ראשונים דפסת, ב' דשבעות, ט'
 דסוכות, ח' דחנוכה.
 בבט"ג בקי בטיב נסין.
 בב"י בבית יוסף, בכורו יוסדנה, ככל יראה
 — ימצא, בבית ישראל, בתולת בת יהודה [ס].
 בב"ל ברוך בני לה'.
 בב"ל ובורסיף סימן רע לתורה, מנהדרין ק"ט,
 ופירש"י שמשכחין התורה מפני שעומדין
 באויר המגדל. — וזה סימן סגוליי.

כאמ"ח באר סים חיים [ס].
 באמע"א בעל אבירה סחור על אברתו.
 באמ"ש באמונה שלמה.
 בא"נ בכל אות נפשך.
 באס"ע באותו סעיף ובס' בית הלל על אהע"ז.
 בא"ע באבן עזרא, באותו ענין, באר עשק[ס].
 בא"פ באותו פרק — פעם.
 ב'א'פ'י' בכל ארום פרס יון (כ"ש).
 בא"צ שתי אצבעות.
 בא"ק באיזה קהלה.
 בא"ר באותיות רומיות — רוסיות, בידך אפקיד
 רוחי אחר חתימת השם להביע אמון בה'
 (אוצה"ס ש"א XV).
 בארו"ת בן אדם רסה ותולעה.
 בא"ש סימן כתובות י"ט רב"א אב"י, ר' אשי'
 דאיירו כשטר אמנה¹). באר שכע [ס].
 ב"ב באחד באדר (פ"א דשקלים), באט ביורא
 (שם סוכנות במכה"ע), באמבערג, בבא בתרא.
 בהר בחוקותי, בו ביום, בטל כרוב, ביקענכורג
 (ל"ש), בסה בהסה (פ"ה דשבת), במהרה
 בימינו, בן בכא, בן נוטא, בן בית, בן
 ברוקא, בן ברית, בן כתירא, בני בליעל,
 בני כנים, בני ברק, בעל בחירה, בעל ברית,
 בעלי בתים, כצע כרך, בר בר, בראיה
 בעלמא, בראנדענכורג, שני בתים, שנים שנים,
 שתי בעילות — ברכות.
 בכ"א בכנין אב, בבת אחת, כמהרה בימינו
 אמן, בן בתירא אמר, בעלי ברית אברם[ס].
 ברק בן אבינועם.
 בבא"ס במהרה בימינו אמן סלה.
 בב"ב בכא בן נוטא, בכבא בתרא, בברכה
 שניה, בכיסו בכוסו ככעסו, בזכרתא בת
 בזכרתא, בלעם בן בעור, במהרה בימינו
 בקרוב, בן בג בנ, שני בנינים בו (לשון
 בעלי ספרי השרשים).
 בבב"ל סימן כספר אכלה ואכלה 267 לשש
 סלין מן ג' אתין סורדפין, "כבבת" נזכריה

¹ ענין הסימן פ"י בלמנצח לדוד ששטר כזה שאסור להשחיתו דעולה הוא ואפשר שיבא
 לידי תקלה, ואין לו תקנה אלא שרפה והיינו באש.

בב"ם בעל ברית מילה.
 בבמ"י בוצין בוצין סקטפיה ידיע.
 בב"ם בטל בששים. בספר בן סירא.
 בב"ע בכני עניים. בבית עולמים. בבית עלמא.
 בב"ע"ג בלתי בעל גבול.
 בב"ע"ת בלתי בעל תבלית.
 בב"ר בכראשית רבה. בטל ברוב. בר כי רב.
 בכרד"י בר כי רב דחד יומא.
 בב"ש בכנדי שבת. בטל בששים. בני בלי
 שם. בשמת בת שלמה [ס]. בעל באר שבע.
 בבשא"א בכריתו של אברהם אבינו.
 בבשעו"ל בתך בגדה שחרר עבדך ותן לה.
 בבשק"ו בן בנו של קל וחומר.
 בב"ת כבל תאחר — תוסיף — תלין — תשחית.
 בלתי בעל תכלית. בעל בית תפלה. בקי
 בתדרי תורה.
 בבת"ח כבל תאכל חמץ.
 בג"ג בא [ס]. בהמה נסה. בין נזים. בית
 גוברין. בית נליא. בית נגיוה. בכי גדול.
 בלשון נזמא. כמה גדולה. בן גבירול. בן
 גדול. בן גדליהו¹ (ישראל כריסטינגער בלבוב
 סופר במכ"ע. ל"ט). בן גריון. בן גילו. בן
 נסליאל. בן גרושה. בני גד. בני גולה. בנין גדול. בני
 נרים. בני נרשון. בעל גאולה. כער גאלדבערג
 (חכם וסופר ידוע בפאריון). ברכת גשם. בשולי
 נזים. שנים שלשה. תרי נווני.
 בג' בגמרא. בשלשה.
 בג"א בגור אריה. בשלש אתרוונות. בנין אחרים.
 בגאל"ת בין גאולה לתפלה.
 בגב"ג בן גר בן נזרת (מ"ה).
 בגבנ"ט כנידין כנותן טעם.
 בגנוט"ט בתר גנבא גנוב זטעמא טעים.
 בג"ד כנין דין. בנין דאחמר. בשלשה דברים.
 בג"ד כפ"ת אלה שש האותיות בבזאן אחרי
 אותיות יהוא הנן רפות לכד באופנים ידועים
 בספרי הדקדוק.

בגד"ם בגמרא דבני מערבא.
 בג"ה בגמר העליון (במקום בעו"ה יש כותבין
 בג"ה ע"ש הכתוב אקרא לאלהים גומר עלי.
 ויש פותרין אותו בגבורת השם. בגורת השם).
 בינה גבורה הוד (נ' ספירות זו ע"ג זו בס'
 הקבלה).
 בגה"ם בינה גבורה הוד יסוד מלכות [ק].
 בגוב"ח בן גרושה זבן חלוצה.
 בגוב"ר בני גר ובני ראובן.
 בגופי"א זמר"א ציפר"א בחבל"א דמילתא¹
 סימן שבת ל"ד למאמרים שאמר ר' אבא
 א"ר היא בר אשי אמר רב במסכת זו.
 כגופיא ל"ד על הא גופא קשיא. זימרא
 ע"ג זומר חייב משום נוטע — ציפרא ק"ז
 גכנסה צפור"א בחבלא קי"ג. מביא אדם חבל.
 דמילתא קב"ד מכבודת של מילתא — עיין
 מהרש"א וראה דברי השל"ה המובאים במבוא
 המפר. בלמנצת לדוד פי' כונה בהסימן ע"ד
 דרוש ורסו.
 בג"ח בעל גמילות חסדים. בגורת חרם.
 בג"י בינה גבורה יסוד [ק].
 בני' בנימטריא. בנירסתם.
 בני"ט בנירסת יום טוב (ב"ש ול"ר).
 בג"ב בנין כך.
 בגל"ג בין גברא לגברא.
 בגל"ר בין גואל לרופא.
 בגל"ת בין גאולה לתפלה.
 בגמ' בגמרא.
 בגמ' בגורת מלכות. בגמר מלאכה. בשלשה
 מקומות.
 בג"ג בגלגול גשמות.
 בג"ס בשלשה ספרים [ג]. אפשר שהכונה למשלי
 שיה"ש קהלת, ואולי להמאמר שלשה ספרים
 נפתחים.
 בג"ע בגן עדן. בגורת עירין.
 בגע"ם בגן עדן מנותתו.

¹ העיר כדול"צ צד 27 כי נמצא סאמר מהכס זה גם ברף נ'. ותי' ששם אינו להלכה
 כיוצאת רק להשוות הסתלוקת. — וכבר עמד ע"ז הסה"ד. ובבית תלמוד ש"ג צד 156 העלה גרה
 דברים אלו בלי הזכיר שם אומרים, אף לא דבר נכונה.

בנ"ר בגלוי ראש, בשלש ראשונות.

בג"ש בגורת שמים.

בגש"ם עיין בגשם. בגורת שוכן מעונים.

ב"ד בהמה דקה. בית דוד [ס]. בית דין. בית

דירה. בן דוד. בן דרומאי. בני דעה. כסויעתא

דשמיא. כסעדא דשמיא. בעל דבר. בעל

דין. בעל דקרוק. בערנפעלד (סופר מסורסם

בחימת סאמריו במב"ע ומאספיים). ברדיטשוב.

בר דעת. ברה דודי [ת].

בר' בארבע. בדרך.

בר"א כארבע אותיות—אמות. כדבר אחד—

אחר. בדיני אדם—אומות. בדוכתא אחרינא.

כדפוס אחד—אחר. כדפוס אמשטרדם. כדרך

ורץ. כמה דברים אמורים. בעל דרך ארץ.

ברוך דיין אמת.

ברא"א ברייתא דאברהם אבינו.

ב'ד'א'ג'ה' ביטין סי' כרמ"א או"ח סי' ר"ס

בשם אבודרהם שהמדקדקין שלא ליטול

הצפרנים כסדרן. מתחילין ביד ימין באצבע.

ונוטלין כסדר הנה. ב' היא אצבע שהיא

שניה לגודל שהיא הראשונה ואח"כ ד' א'

ג' ה' ועיין דבהנא.

ברא"ה בדיני אומות העולם.

בראכ"א. כפלה דעתו אצל כל אדם.

ברא"נ בדבור אחד נאמרו.

ברב"ד כת דינא כטל דינא.

בר"נ בדיני נויים. כדרך גוזמא.

בר"ד ככל דרכיך דעהו. בדרך דרש. סימן ע"ו

ג"ה. בראשונה היו אומרים כד"ד אין כוצרין

ואין דורכין. אבל דורכין כלסגצח לדוד

מכנים כונה בהסימן.

בר"ה בדבור המתחיל. בדברי הימים. בית דין

הגדול. כדק הבית [ס]. בדרך הפלגה—הישר—

המלך—המשל.

ברא"א בדברי הימים א'.

ברא"ב בדברי הימים ב'. כרסום הנוהגים

בינינו. כדק הבית [ס].

ברא"ג בית דין הגדול. בדיני—בדרכי הנויים.

ברא"ח בדיקת החמץ.

ברא"י—א—ב בדברי הימים—א'—ב'.

ברא"פ כתר דכעיא הדר פשטא.

בר"ץ לא ברו פסת. יום ראשון של פסח לא

יחול לעולם ביום שני, רביעי וששי לשבוע.

בדוק ומנוסה. בדחילו ורחימו.

ברו"ר בדחילו ורחימו.

בר"ן בדבר זה. בן דודי זקני. בדרך זה.

בר"ח ברמ"ך חיי. בדיקת חמץ. בית דין חשוב

ברחל"ב"א בריך דיהיב תילא לעבריה יי

אמחיה.

ברח"ם בית דין חתומי מטה.

בר"י בדיני ישראל. בדיקות ישנות [ס].

ברכ"ג בית דין עשרים ושלושה.

בריע' בדיעבד.

ברכ"ה בדרך כל הארץ.

בר"ל כארבע לשונות. כדפוס לבוב.

ברל"ד בין דין לדין. בין דם לדם. בין דף

לדף.

בר"ם בדיני ממנות. בדרך משל. בדרכי משה.

בירא דשתית סינה. כתר דעכדין מתמלכין.

בר"נ בדיני נפשות. כוצינא דגהורא. בדרך

נבואה.

בר"ס בדברי סופרים.

ברע"א בית דין שבעים ואחד.

בר"פ כארבע פרשיות. כדס סר. כדפוס פראג.

ברפ"ע כדפוס ערוך.

בר"צ בית דין צדק.

בר"ק בדברי קדשו. כדפוס קרמון—קונסטאנ-

טינא—קראקא—קרימונא.

בר"ר כדפוס ראשון—רומי. בי דינא רבא.

בר"ש בדיני שמים. בדמעות שלישי. בדרישת

שלומו.

ברש"י בית דין של ישראל.

ברש"ם בית דין של מעלה.

ברש"נ בית דין של נכרים.

בר"ת בדברי תורה. בדין תורה.

בר"ה כאור המלה. כאר הגולה [ס]. כאר היטב

[ס]. כאור התורה [ס]. בדמי המדינה (ל"ש).

ברק הבית [ס]. כיום השמיני (הפטרות). בין

תדבקים. בין המצרים. בין השמשות. בית

הבחירה. בית חלל. בית החיים. בית הכנסת.

בית המדרש, בית המקדש, בן המחבר, בני הרבנים, בני הורדוס, בעולם הבא, בעזרת הצור—השם, בעל הבית, בעל הכרת, ברוך הבא, ברוך הוא, ברוך המקום, ברוך השם, ברית הלוי [ס], ברכת הובח [ס], ברכת הלכנה, בשעת הדחק, בשעת הכושר, בה"א בהעלם אחד, בית הלל אומרים, בה"ב בדק הבית [ס], בהר בחוקותי, בהר הבית, בין הבתרים, בית הבהירה [ס], בית הכליעה, בעל הבית, בעל הכרית, שני חמישי שני, בהב"י ברוך הבא בשם י"י, בהב"ר בהוראת בית דין, בהב"ל בית הכליעה, בה"ג באר הגולה [ס], בהאי גונא, בהך גירסא, בהמה גסה, בית הגרנות, בני הגולה, בעל הלכות גדולות, בריאות הגוף, ברזולי הגלעדי, ברכת הגומל, ברכת הגפן, ברכת הגשם, בה"ד בהא דאמרינן, בזה הדרך, בית הדפוס, בעל הדבר—הדין, בהד' בהדבור, בהה"ב בהר הבית, בהה"ז בהר הנה, בהוב"ש ברוך הוא וברוך שמו, בה"ז באורי הוהר [ס], בגדי הוחב, בהאי זימנא, ברכת הובח [ס], ברכת המזון, בה"ח בית החיים, בית החולים, בית החורף, בית החרושת, ברית החדשה, ברכת החדש, ברכת החמה, בהת"י בהתמת ידני, בה"ט באר היטב, [ס], בהלכות טומאה, בית הטבילה, בעל הטורים¹, בהטוה"ט ברכת הטוב והמטיב, בה"י בית הלל [ס], בית היין, (בסדור ר"י יעב"ץ בסעודת שחרית דשבת), בהי"ט בחימים טובים, בהלכות יום טוב, בהיסה"ד בהיסת הדעת, בה"כ בית הכבוד, בית הכוסות, בית הכנסת,

בית הכסא, בנין הכבוד, ברכת הכהנים, ברכת הכוס, בהכ"נ בית הכנסת, בהכ"ס בית הכסא, בה"ל בהאי לישנא, בזה הלשון, בעל הלכה, בלע הפות לגעת, ברכת הלויים, ברכת הלהם, בהל' בהלכות, בהלא"ו ברוך ד' לעולם אמן ואמן, בהל"ב ברכות הלכנה, בהל"ו ברוך ה' לעולם ועד, בהל"ב בזה הדלת לא יבא בהלת, (ג' בג ספק היו כותבין בן לסגולה), בהל"ב בהדי הוצא לקי כרבא, בהל"ש בהלכות שחיטה, בהאי לישנא, בה"מ באור המלה, בהמה חמשה, (פ"ד דחולין), בהפסד מרובה, בין המצרים, בית המדרש, בן המחבר, בני המן, ברכת המזון, ברכת המינין, בהמ"ג ברכת המנילה, בהמ"ד בית המדרש, בהמ"ה נמצא בתוב כי אחד סכר ס' הוהר ואקרויהו בחלמא, בהמה בערתי הקדש מן הבית, בהמוצ"ג בהפסד מרובה וצורך גדול, בהמ"ז ברכת המזון, בהמ"ט בית המטבחים, דרשו את י"י ב'ה'מצאו כב' זכה מצאו, סימן בספר ס"ב בשם התנחומא על המנהג להתענות בשני וחמישי, —המניד שי"ב צד 47, בהמ"ק בית המוקד, בית המקדש, בהמ"ר בית המרחץ, בהמ"ש בית המשתה, בהמת בהמת אוהב שונא רבצן, סימן ב"ם ל"ב להברייתות המוכאות שם בדין צער בעלי חיים, בלמנצת לדוד פ' ע"ד הנסתר, בהמתו אוכלת ושובעת סימן טוב לאדם.—

¹ ר' יוסף ב"ר משה קאשמאן חבר ס' בשם רצפת בה"ט פי' על בעל הטורים טובא בבנסת ישראל לפיין.

בהש"ב בהשם יתברך. בהששת ימי בראשית.
 בהש"ם כהרצון של מקום, בין השמשות.
 בהש"מ"ר בית השהיטה מרונה רווח.
 בה"ת בהלכות תפלה, בית התפלה, בעל
 התרומות, בעלי התוספות, ברכת התורה.
 בהת"פ בהלכות תפלה, בית התפלה.
 ב"ו בדוק ומנוסה, בדיל ויעבור, (ביוכ"ק), בוא
 וראה, בולה, בוליסה, בית ועד (ס), (קו"א
 לס' ועד חכמים ה"א), ברי ושמא, ברכה
 והצלחה, כשר ודם, שתי וררות, עיין ויטו.
 ב"ב בחורים ובתולות, בנים ובנות.
 בוב"ב בנים ובני בנים.
 בוב"ע ברי ושמא ברי עריף.
 בו"ד בריח ודלתים, בשר ודנים, בשר ודם.
 בודה"ע בורא העולם, בעל זוי העמודים,
 בו"ן מי"ם¹) סימן במסרה פ' פנהם ובס'
 אכלה ואכלה 293 כל ענינא כתיב ונסכה
 כמשפט בר סן יום ב' ונסכיהם, זכיום ו'
 ונסכיה, זכיום ו' כמשפטם הרי ב'ז'ו' (פי'
 בימים האלה) מ'ו"ס' (ר"ל נוספו אותיות
 אלה) רמו לנסוך המים סן התורה, כדאיתא
 במס' תענית.
 בו"ח בהמה וחיה, בשר ותלב.
 בו"ט בואו ונתויק טובה, בועא ומנרא,
 בו"י בבלי וירושלמי, בוילקט יוסף (ס' על ה'
 שו"ב), בשר ויין.
 בו"ק"ר—בו"ר בו"קרא רבה.
 בו"ת בורא יתברך.
 בו"כ נושה וכלמה.
 בול"ב בטלו ולא בטלו.
 בו"ט כני ומספד.
 בומ"ף אלה האותיות הן ממוצא השפתים ולכן
 הן מתחלפות לפעמים זו בזו.
 בונ"א בית והון נחלת אבות.
 בונ"ר בורא נפשות רבות.
 בו"ע בדיל ועופרת.
 בו"פ נושת ופגם.

פרי ס' עקב על פסוק ואכלת ושבעת.
 כלומר זה מעיד על תכונת בעלה שהוא
 איש טוב. — וכן משמע ממה דמסיים שם.
 זכה"א יודע צדיק נפש כהסתו.
 בה"ג בין הנרות, בן הנדה, בנין הנוסף (ד).
 בעל הנם, בעלי הנפש (ס), ברכת הנהנין,
 בהנו"א בעזרת ה' נעשה ונצליח — נתתיל
 ונגמור אמן.
 בהנו"ק בעלי הנפש ואגרת הקדש (ס).
 (לפעמים זה מצורף לזה).
 בה"ם בית הספק, בית הספר, בית הסתרים,
 בעל הספר.
 בהסו"ת, בהספד ותענית.
 בה"ע בהאי עלמא, בין הערבים, בית העדה,
 בכורי העתים (ס), בני העיר, (פ"ד דמגילה)
 בעלי העברונות, בעל העמור (ס).
 בה"ע כהעלם אחר.
 בהע"ט—בהעי"ט בעל העיטור.
 בעה"ק בעל העקירה—העקרים.
 בה"פ בהלכות פסוקות (ס), בהלכות פסח, בין
 הפרקים, בית הפסול, בית הפרם, ברכות
 הפטורה, ברכת הפירות.
 בהפס"ם בהפסד מרובה.
 בה"ק בהלכות קטנות, בית הקברות, בית
 הקהל, בית חקין, בן הקדוש, בנין הקל (ד).
 בעל הדרת קדש.
 בהק"ד בן הקדוש רבינו.
 בה"ר בית הרחם, בהונאת רע.
 בהר"ד מולד התהו של תשרי, יום כ' ח'
 שעות 204 חלקים.
 בהרת כגרים ומחיה כערשה סימן מכות
 כ' איכא דמפיק שתי שערות ומעויל בכערשה.
 שנוכר דערשה היא כהרי גרים ולא כהרי
 שתי שערות.
 בה"ש בהאי שעתא, בין השמשות, בית
 השואבה, בית השחיטה, ברוך השם, ברכות
 השחר, ברכת המעביר שנה.

¹ ענין זה הסימן לפי שיש בו דמיון לבואו גהרים" ישעיה יח.—ר' אליהו בתור במסרת המסרה שער שבדי לוחות.

בו"צ בקר וצאן.

בוצד"ק בוצינא דקרדונותא (ק).

בו"ק בוצינא קדישאי (כנוי לר' שמעון בן יוחאי בכפרי הקבלה ומוה געשה אח"כ תאר כללי לצדיקים וחסידים). בויון וקצף. ברכות וקללות.

בו"ך בוא וראה. בקי זרגיל.

בורסיף עיין בכל.

בו"ש בריא ושמא.

בו"ת בנתן ותרש. בנו ותלמידו.

בו"ז בגדי זהב. בזכות זה. בית זבול. בן זאב. (יהודה ליב בעל תלמוד לשון עברי). בן זוג.

בן זומא. בן זכאי. בן זכר. בן זקונים [ס].

בניסין זאב [ס]. בעבור זה. בעילת זנות.

בעל זכוב. בעל זכרון. שני זהובים.

בו"ז בזמן. בשבעה.

בו"א בזמן אחר. בן זומא אומר (פ"ד דאבות).

בו"א בזה אחר זה.

בוכל"א בזה בורר לו אחד.

בו"ה בזה האופן הדרך—הלשון.

בוה"ב בזמן הבית. ברוך זוכר הברית.

בוה"ד בזה הדרך.

בוה"ז בזמן הזה.

בוה"ל בזה הלשון.

בוה"ע בזה הענין.

בוה"ת בזה התנאי.

בוזב"ש בודון וכשגנה.

בוזע"ז בא זה ולמד על זה.

בו"כ ברכת זוקף כסופים.

בו"כ בזכות.

בו"ז בין זה לזה.

בו"ם בזה מבואר—מקושר—מתורץ.

בוזנר"ם בזמן נוג ומנוג.

בוזמ"ז בזמן הזה.

בוזמ"ק בזה מקושר. בזה מתורץ קושיות.

בוזק"ג בזמן קבוץ גליות.

בושאבהמ"ק בזמן שאין בית המקדש קיים.

בושבה"ק בזמן שבית המקדש קיים.

בושביערש"ם בזמן שבני ישראל עושין רצונו של מקום.

ב"ח כדיקת חמץ. בדפוס חדש. בחור חשוב.

ביום חודש. בית חדש [ס]. בן תורין. בן

חלוצה. בן חמיו. בן חשובים. בן חבליהו.

בני חייא [ס]. במספר חיים [ת]. במספרים

חדשים. במספרים מיצונום. בעור חמץ. בעי

חיי [ס]. בעל חוב. בעל הטא. בעל חי.

בעל חן. בעל חסד. בקור חולים. בר חמא.

בר חנינא. בר חסדא. ברית חדשה. ברכת

חתנים. בשר חזיר. בתי חסד. שני חדשים.

שני חסרים. שתי חתיכות. תרי חושי.

(כדיגי טרפות).

בח"א בתירושי אנדות. בחלק א'.

בחאל"ש בקור חולים אין לו שעור.

בחב"ש בחד בשבא.

בח"ג סימן הקביעות לשנה פשוטה. א' דר"ה

יום ב'—השנה היא חסרה—א' דפסח

יום ג'.

בחדר"ג בתרם דרבינו גרשם. (בן כותבים

ע"ג מכתב שלא יקראוהו אחר. ועיין חלב).

בח"ה סימן הקביעות לשנה מעוברת. א' דר"ה

יום ב'—השנה היא חסרה—א' דפסח יום

ה'. בתג הפסח. כחול המועד. בחלול השם.

בחשן המשפט. בית חנוך הנערים. בעל תובת

הלככות. בעל חמדת הימים.

בחה"ק בחינת הקבלה [ס].

בחור"א בחסד ואמת.

בחור"ג בחוקות הננים.

בחוי"ת בחסרות זיתרות.

בחור"ע בהמה חיה ועוף.

בח"ז בחודש זה. בחתימת זקן.

בחזו"כ במספר חיים זכרנו וכתבנו.

בח"ח בחרם חסור. בשעת תדוה חרות.

בח"י בחינת ישראל. במספר חיים יבתב¹.

בחתימת ידו. בחוקת יד.

בח"י בחינת. בתירושים.

בח"א בן חנם ישמח אב.

¹ עיין המגיד שנת עשרים צד 371 ס"ש הח' לוצאמו.

ב"י באור יפה. בחן יד. בית יהודה [ס]. בית יוסף [ס]. בית י"י. בית יעקב [ס]. בית ישראל [ס]. בל יראה. בן יוחאי [ס]. בן יוסו. בן יחיד. בונה ירושלים [ס]. בני יונה [ס]. בני יעקב [ס]. בני ישראל. בני יששכר [ס]. שני ימים. שתי יסודות.

בי"א בידי אדם. בן יכבד אב.

ביא"ה בני ישראל את השבת. (ראש פ"ו דב"ק סי' י"ח).

ביאורה"ד ביאור הדבר.

ביאורה"ם ביאור המלים

ביאורה"ע ביאור הענין.

ביא"י בשם י"י אלהי ישראל.

ביאעמב"ד כמחרה יבא אלינו עם משיח בן דוד.

בי"ב בחכמה יבנה בית.

ביב"י בשם יקראוך במקומך יושבוך.

בי"ד כי דואר. בורה דעה. בית דין. בית דירה. בשר יין דגים.

ביד"א בידי אדם.

ביד"ר כי דינא רבא

ביד"ש בידי שמים.

ביה"ב בית הכד. בית הבליעה.

ביה"ג בימות הגשמים. בין הנוים.

ביה"ד בית הדפוס.

ביה"ח בימות החמה. בית החולים. בית החרושת.

ביה"ט בית הטבילה.

ביה"כ ביום הכפורים, בית הכנסות, בית הכנסת.

ביהל"ו ברוך י"י המבורך לעולם ועד.

ביה"ת בימי חתשובה, בית התפלה.

ב"ה' ש"מ'ז' אלה האותיות צריכים להיות כספר תורה¹ בראש הדף. ב' בראשית. י' יהודה אתה יודוך. ה' הבאים אחריהם בים. ש' שמך לך מ' מה טובו ו' ואעידה כם. — (בעל הטורים פ' זיחי) וכמנחת שי ויקרא י"ח ח' מביא כי כספרי ספרד הש'

בחיה"ג בחידושי הנאונים

בח"ע בחינת עולם [ס].

בח"ת בחידושי תורה.

בח"כ בחוקת כשרות. בחלוף כתב.

בח"ל אחד משלש סימנים שנתנו חכמים באשה גדה פ"ו.

בח"ן עיין חבר. בחיי נפשי.

בחנו"ג בספר תיים נזכר ונכתב.

בח"ס בחוקת סכנה.

בח"ע בחינת עולם [ס].

בח"פ בחטף פתח. בליל חג פסח.

בח"ר בחיי ראשי.

בחר"ג עיין בחדר"ג.

בח"ש בחכמת שלמה [ס]. בחלק שני. בחומר שבועה.

בחש"מ בחולו של מועד. בחשן משפט.

בח"ת בחידושי תורה. ברכת תחנונים.

ב"ט בבלאי מפשאי. כמה טומנין (פ"ד דשבת).

בן טובים. בספר טוביה. בן טבאל. בן פנחי. בן טבח. בעל טורים, ברוך טעם [ס]. בשורה טובה. שני טעמים.

בט' בטל. בטעות. בטעם. בטענה.

במ"ד כצ"מ רצ"ת וכו' mutalo literarum (ד' ולי"פ).

המשביע ב'ט'ז'ב' עדיך סימן לסדרי ס' תהלים שהם 19 בנימטריא של מלח זו הרשומה.

בטוב"ך בלי טבול זבלי ברכת.

בטו"ט בטוב טעם.

בטוטו"ד בטוב טעם ודעת.

במ"ח בן תשעה חי.

במ"ל כין טוב לרע.

במ"ם בוצינא טב מקרי. בטעם מפסיק.

במ"ע בטביעות עין. בטעם עליון.

במ"ך בייטראג"ע. (ס' לר' יחיאל מיכל זקש).

במ"ר צת"ג ברבם טהרם רחמם צדקתך תמיד גמלם.

במ"ת בטוב תשמעונו.

¹ והב"י יו"ד סי' רע"ג כתב שאין לחוש לזה. ויש מקפידין דוקא שלא לעשות כן.

ביל"ץ ברוך י"י לעולם ועד. בית יעקב לבו
ונלכת, (על שם זה נוסדה מושבה בא"י).

ביל"י בין יד ליה.

בי"ם בשם יש מפרשים.

בי"ם בל"פ ביציאת מצרים. כליל חג פסח.

בימה"ג בימות הנשמים.

בימה"ה בימות החמה.

בינ"ה בשמים יין גר הברלה. (רמו שהברלה
היא בברכת אתה חונן שיש בה ומלמד
לאנוש בינה. עטרת וקנים בש"ע או"ח סי'
קט"ו).

בינ"ו בעזרת י"י נתחיל ונגמור. בשם י"י
נעשה ונצליח.

בין הכוסות הללו אם רצה לשתות ישתה
בין שלישי לרביעי לא ישתה. סימן ירושלמי
מנילה פ"ג ה"ו לארבע פרשות. שאין
מפסיקין בין פרה להחדש.

בין הבינים פשט ומחץ¹) ופזר וחשב
בחפינת חבירו סימן יומא מ"ו לבעיות ר'
פפא בענין חפינת קטרת. (ולכאורה נראה
שהוא משובש: והמ"ס מראה מקום לדק"ם
שהגיהו לנכון ועיינתי וגם שם הוא משובש,
ולהנהות כאלה נתת תורת כל אחד בידו)
בין הבינים רוסו לבעיא הראשונה. פשט
רוסו להבעיות. בראשי אצבעותיו. מלמטה
למעלה, מן הצד, בזו ובזו וקרנן. דאתאמרו
כולהו כחדא. ובתהלתן אמר ר' פפא פשיטא
לי. ומחק להבעיא דמחוקות. ופזר לבעיא
דנתפור. ותשב בחפינות הוא חדא וכפל
שתי מלות מפני שיש שם חשב אחרונא.
וחברו היא דבעיא האחרונה שם.

בין משאבים (שופטים ה') סימן כמסרה
שכספור אליעזר זרבקה בראשית ב"ד כתוב
בראשונה ואחרונה אשקה. ושני האמצעים
אשאב. וענין הסימן אלה שבבינים ל'
שאיבה.

של שני השעירים, ובמקראות רוסא שמור
ושמעת דברים י"ב כ"ח.

בי"ו ביעלה ויבוא.

ביוב"ש בית יוסף וכאר שבע (ס יעב"ץ).

ביו"ד ביורה דעה.

ביו"י בכל יום ויום.

כיום ההוא קדש המלך את תוך החצר
אשר לפני בית ה' כי עשה שם את
העולה ואת המנחה ואת חלבי השלמים
כי מזבח הנחשת אשר לפני ה' קטן
מהכיל את העולה ואת המנחה ואת
חלבי השלמים. (מלכים א' ח' ס"ד). סימן
במנחת שי (אפ"ס) לשבע פעמים קרי בקרי
האמורים בויקרא כ"ו, כי במקום שנאמר
בפסוק זה את. קרי. ובמקום שנאמר ואת
בקרי — כלומר בפעם א' ב' ה' קרי. ובפעם
ג' ד' ו' ז' בקרי.

בי"ח בית חולים. עיין חב"ד. (יש גם שם
משפחה בעל ס' חשרת ט"ס. עיין אוצה"ס
לבן יעקב. ובס' זכרונות לווי"ס. וא"י
פתרונו).

ביח"ל בן שמנה עשר לחופה.

ביחע"מ בכבוד יוננו חסידים על משכבותם.
(ל"ש).

בי"ט שם יוצא מפסוק כי ב"י חשק ואפלטתו
והוא בגימטריא אהיה (נובר בס' יוסף בסדר
לרחיד"א).

ביט"ל ס'ר'ח ושכ"ח סימן מנחות צ"ט
לשלשה מאמרי ריש לקיש שם. (וב' בס'
יי"ש לציון דיש כאן רמו שעל ידו בוטול
תורה לבסוף סרת ואח"כ שכת. בל"ל מפרש
ע"ד הרמו והסוד).

ביישן סימן יפה באדם שהוא ביישן (גדרים כ').

ביל"ל ברוך י"י לעולם.

בילא"ו ברוך י"י לעולם אמן ואמן.

בילב"ע בינו לבין עצמו.

¹ בלמנצה לדוד כתב שצ"ל ומחק, ומלת ומחץ לא מתוקמא כלל, הכונה שנתן שם
להסימן היא בדרך רחוקה. וכתב שם עוד שלא נתנו סימן רק על בעיות דחפינת קטרת לא
על בעיות דקמיצה ושאר.

ב"ס בית ספר.
 ביסורק ביסורים קשים.
 ב"ע באר יעקב [ס]. בית יעקב [ס] בישע
 עליון. בריאה יצורה עשיה [ק].
 ב"ק בית קבול. בעשר קדושות.
 ביקו"מ ביסורים קשים ומרים.
 ב"ר בילקוט ראובני.
 ביר' בירה. בירושלמי.
 ב"ש בדי שמים. ביראת שמים. ביתר שאת.
 בישה"ד כישוב הדעת.
 ביש"מ ביישובה של מעלה.
 ב"ת בימי תשובה. בקדוש ישראל תהלהל.
 סימן ע"ז ל"ט—בשר יין תכלת.
 בית תינוק ואשה אע"פ שאין נחש יש סימן
 חולין צ"ה').
 ב"ב בא בת. כאורים כבוד. [ס]. בגדי כהונה.
 בגין כך. בין כך. בנות כותים (פ"ד דנדה).
 ביצי כינים. בית כור. בית בלא. בעל כבוד.
 בעל כה. בעל כנפים. בר כוכבא. ברכת
 כהנים. בשביל כך. שני כרכים. שני כתובים.
 שתי כליות. שתי ככרות. בת כהן. בתי
 כהונה [ס].
 בב"א ככל אופן. בכמה אופנים. בכרך אחד.
 בכתב אחד.
 גם ב'בא'ב' יש אשר באשרי כי אשרוני
 בנות.
 בבא"ה בכבוד אלהים הסתר (ד' כס' השאלה)
 ככל אופן המועיל. בכתב אומות העולם.
 בבא"פ בכדי אכילת פרס.
 בכ' בכ' בכ' כניסו בכוסו בכעסו.
 בכבו"ע בכבוד עצמו.
 בכבי"ש בתי כנסיות בישוכן (ס' יעב"ץ).
 בכ"ג בכבוד גדול. בכונה גדולה. בכח גדול.
 בכמה גווני. בעשרים ושלשה.

בכ"ד בכל דבר. בכמה דברים. בכל דוכתא.
 בכמה דוכתי. ברא ברעא דאבוה. עיין כבד.
 בכרל"ל בהדי כבשי דרחמנא למה לך.
 בכרש"י בכדי שיעשו.
 בכ"ה ככל הסידורים. ככל השנה. בכורי העתים.
 בכתבי הקדש. בן כבוד הרב.
 בכה"ג בכי האי גוונא.
 בכה"כ בכלאי הכרם. ככל התורה כולה.
 בכה"מ ככל המקומות. ברוך כבוד ה' ממקומו.
 בכה"ע בכורי העתים [ס]. בכתבי העתים.
 בכה"פ ככל הפוסקים—הפירושים. בכל הפתחים.
 בכהת"כ ככל התורה כולה.
 בכיב"מ בתי כנסיות ובתי מדרשות.
 בכו"כ בין כה וכה. בין כך ובין כך. בין כך
 וכך. בכך וכך.
 בכור תרועה (כפור²) סימן במסרה כי שלשה
 עשרונים האמורים בכסדר ב"ה כ"מ אצל
 שבועות ר"ה יוה"כ הם במהפך פשטא ושאר
 בקדמא ואולא.
 בכ"ז ככל זאת. ככל זמן.
 בכ"ח בראש כל תוצות. בכח חרם.
 בכ"ט בכי טוב. בכמה טעמים.
 בב"י בכל יום. בכתיבת יד. שני כתובות יד.
 ב'ב"י' א'ב'ל' טשה סימן שנתן בעל שלשלת
 הקבלה לפטירת הרמב"ם ז"ל שהיתה בשנת
 ס"ה למאה העשירית באלף החמישי. בנימטריא
 של האותיות הרשומות.
 בכור"י בכל יום ויום.
 בכי"מ ברוך כבוד י"י ממקומו.
 בכי"ת בכל יום תמיד.
 בכ"כ בכל כחו.
 בכ"ל ככל לכבך. ברית כרותה לשפתים. אלה
 שלש האותיות בשבאות לשמוש בשוא ירחו

¹ פירש"י אעפ"י שאמור לנחש ולסמוך על הנחש סימנא בעלמא הוא מיהא. ראי מצלת
 במחורה ראשונה אתר שכנה בית או שגולד התינוק או שנשא אשה סימן הוא שהולך ומצליח
 ואי לא אל ירגיל לצאת יותר מדאי שיש להוש שלא יצליח. — והוא סימן מגוליי.
² אם יש לזה הסימן ענין אפשר שכונתו. המרי הראשון ר"ל התועלת הראשונה היוצאת
 מתרועת השומר הוא כמור העונות כי ע"י השומר יתעורר העם לתשובת ע"ד חיתקע שומר וכו'.

בכש"ש בכל שבוע ושבוע — שנה ושנה —
שעתא ושעתא.

בכש"ת בכתרה של חורה.

בכת"י בכל חפוצות ישראל. ככתב יד.

ב"ל בגדי לבן. בינה לעתים [ס]. בית לוי [ס].

בית לחם [ס]. בכל לכבד. בן לוי. בר לבב.

ברכה לבטלה. ברכת לבנה. שני לילות.

בל' בלשון. בלעם. בלק. שנים למאה (ג' ר"ל
פ"צ).

בל"א בליל אחרון. בליל ראשון. בלשון אשכנז
— ארמית.

בלא פירוש כך לשון רש"י מועד קטן כ"ה על
הציון „סתניחין“ ונתקשו רבים שאין דרכו
של רש"י בן זמבא בהמניד שנה עשירית
עד 325 בשם הגאון ר' משה ר' מענדלם
אבר"ק פאוען וז"ל שמעתי שמלת בלא ר"ת
הן, רק המדפים הראשון שבה לרשום שני
קוים, והכי פ"י במתניתין לקטה איתא פירוש.
עיי"ש.

בלא"א בן לאדוני אבי.

בלא"ה בלאו הכי.

בלאה"נ בלאו הכי נמי.

בלאי"ט בלשון איטלקי. ברכה לאורך ימים
טובים.

בלא"ך בן לר' אברהם כהן (הסופר צבי הכהן
שערעשעווסקי חותם בן לפעמים).

בלא"ר בלשון ארמי.

בלא"ש בלשון אשכנז.

בלב"ב בלא כדיקה. ברוך לעולם בוראנו.

בלב"ד בלכתך בדרך. בבוא לגאול בן דוד.

בלב"י בבוא לגאול בן יוסף.

בלב"ע בינו לבין עצמו.

לרוב את ה' הידיעה שאחריהן לגמרי ויקבלו
את תנועתו (מל"ע 52).

בכל"א בכל ליל ראשון.

בכל"ל' בצע כסף לא לקחתי.

בכל"מ אותיות שמושי המקור. בפקוד. בפקוד.
לפקוד. מפקוד. וכדומה. ויש להם דינים
מיוחדים ברקדוק.

בכל"ע בין כסא לעשור.

בכ"מ בינה כתר מלכות [ק]. בכל מאדך. בכל
מקום. בכמה מקומות. בכסף משנה. בן
כבוד מוריגו.

בכמד"א בכל מה דאפשר.

בכמ"ק בכל מקום. בכמה מקומות.

בכמ"ר בן כבוד מעלת רבינו.

בכמ"ש בכל מקום שהוא.

בכמ"ש"מ בכל מקום שאתה מוצא.

בכ"נ בטול כח נפשו. ככל גפשיך.

ב'כ"ס' סימן במסרה כי עשרון עשרון האמורים
במדבר כ"ח כ"ט אצל שב'זעות יום כ'פורים.
ס'זכות הם בפשטא קטן.

בכ"ע כבולי עלמא. בכונה עצומה. בכח עליון.
בבורי עתים. בכלילות עשר [ק]. בכל ענין—
עסק—עת. ככתבי עתים. בכתר עליון [ק].

בכ"פ בכל פעם. בכמה פעמים.

בכפ"פ בכל פעם ופעם.

בכ"ק בכל קריאה (ב"ש ול"ר). בכמה קהלות
בן כבוד קדושת.

בכ"ר בן כבוד רבינו.

בכ"ש בכל שהוא. ככל שעה. בכסא שן (כס"י
יעב"ץ) בן כלבא שבוע. בעל כשוף. בכור
שוטה.

¹ מסופר על הגאון ר' משה מינץ מאובן ישן שפעם אחת הפצו בני עירו למנות ש"ץ
שאינו הגון ששהד בכסף אחרים מהאלמי ובריוני. ויעשו לו כתב ויקבצו חתימות. אמנם הפרנס
שהיה איש תמים לא חפץ לתת הסכמתו אם לא יהיה הרב חתום. והש"ץ זבת דיליה באו אל
בית הרב בשעה מאוחרת כלילה ובחזקת היד כפוהו לתתם. בראותו כי אין מפלט לו. חתם בזה
הלשון „אני בכל"ל משה מינץ מבראד" הם שמחו ויסהרו אל הפרנס. הוא בראותו את המלת
המשונה הבין כי דברים בגו ויאמר להם טוב הדבר. אך כעת עיף אנכי בואו אלי מהר ואמלא
חמנכם. ואז גודע לו מפי הרב ששר דבר שמלת בכל"ל פתרונה בג"ל.

אמנם אם נחליט שהיא ר"ת הפתרון היותר נכון הוא, עם זר".

בל"פ בכור לפדיון, כליל פסת, בלשון פרסי.

בל"צ ברכות לראש צדיק, בלשון צחה, בלשון צרפת.

בל"ק בלא קלפי.

בלק"י בלקיטת יוסף (ס' על דיני שו"ב).

בל"ר בלא ראייה, בלא רוחים, בלוחות ראשונות, בלשון רבים.

בל"ש בלא שכועה, בלב שלם, בלבושי שרד, בלי שנוי, כליל שבת, כליל שמורים, כליל שני, בלשון שמרוני.

בלש"ה בלשכת הגזית.

בלשו"מ בלי שם זמלכות.

בלשן בן נדי בניו ספרותי לה' סנחם נחום ליטעווסקי למאמריו ופוליטניו בהצמירה (דור רבניו ח"א 34).

בל"ת בלא תורה, בלא תעשה, כל תאחר, בלי תכלית, בלשון תלמוד—תרגום.

בל"ת עק"ן נשפ"ה סימן לפרשיות הנקראין ולא מתרגמין מגילה כ"ה, ב'ראשית ל'וט ח'מר ע'צל ק'ללות זכרונות אוהרות ועונ'שין אמנין וחמר אבש'לום פ'לגש כנבעה ה'זדע—בהלכות גדולות בל"ד עק"ו נשפ"ר, הר' הוא יהודה הו' אוהרות הר' מרכבה, ועיין בדל"צ הני' בה"ג בלד עקו נשפ"ר — בל"ל דוחק עצמו לתת כונה בהסימן.

ב"ם באור מגלה, באור מלה, באר משה [ס], בבא מציעא, בו מבואר, בית מאיר [ס], בית סדות [ס], בית מועד [ס], בית מושב, בית מחסה, בית מרות, בית מרי, בית משתה, בכל מלאכתך, בכל מערבין (פ"ג דערובין), בכל מקום, בלתי מושלם, במה מדליקין (פ"ב דשבת), בן מוריגו, בן מנחם (החכם מענדעלזאהן הירוע), בן משלי [ס].

בלב"ש בלב שלם, בלבושי שרד.

בל"ג בלי נבול, בלי גורל, בלשון ננאי.

בל"ד בלא דעה.

בלד"ב—ט בלא דברים בטלים.

בל"ה ובל"א בין לילה היה ובין לילה אבד.

בלה"ג בלאו הכי נמי.

בלה"ק בלשון הקדש.

ר"זנ"ח בלב ונפש הפצה.

בלו"ך בלהה זרחל (ר', במ' הקבלה).

בל"ז בלא זה', בלשון זה, בלשון זכר.

בל"ח בלא חכמה, בלשון חכמים.

בלח' בלחש.

בל"ט בלא שומאה, בלא מעם, בלב טוב, כספר לקח טוב.

בל"י בבור לירושה, בית לחם יהודה [ס], בלשון יונית, בלשון יתיד.

בל"י בלישנא (במסרה).

בל"י"א בלשון יהודית אשכנזית.

בל"ב בא לבאן, בלי כונה, בלי כריכה.

בל"ם בלא מעות, בלשון מיימוני — מקרא — משנה.

בל"ג בכור לנחלה, בלי גדר, בלשון נקבה, בלשון נקיה.

בל"ס בלי סכנה, בלי ספק, בלי סוכא, בלשון סורי.

בל"ע בינה לעתים [ס], בלשון עברי—ערכי—עתיד, בלתי עצמיים.

בלע"ב ברוך לעולם בוראנו, בלשון עברי.

בלע"ז בלשון עם זה, בלשון עבודה זרה, בלשון לועז, כ"ב ב"ש זד'—אני חשכתי כי המלה הזו הנמצאה תמיד ברש"י ובמפרשים הראשונים אינה ר"ת רק בלשון מקרא, מעם לעז" וברחוק"ל, ללעזים בלעז, בלעז יוני" ובדומה, ומהקוים שעליה אין סתירה כי בן דרכם לציין ולנקד כל מלה שאיננה מהמשך המאמר.

¹ במאה הרביעית והחמישית היה, בל"ז" שם מסמן דרך לסוד ידוע, לקשר כל, ואם תאמר, "ויש לומר" שבתוספות שיהיו מקושרים ושויכים זה לזה, שבלא הדברים הקודמים לא יתכנו המאוחרים, ויש שבלי מצא דברים ישרים ופשוטים הונו מעיילי פילא בקופא דמתאט בפלפולים מסוככים ונפתלים

במד"ר במדבר רכה. במדרש רכה. במדת הדין—
הרחמים.

במ"ה במדינות הללו. במדרש הנעלם. במקח
השוה. בן סות הוא. בני מלכים הם. בורא
מאורי האש. ברוך משנה הכריות. בר מן
ה' (במסרה). במקום הידוע—הנוכח.

במה"ר בית מדרש הרבנים. בן מריגו הרב ר'.
במה"ש במזג השוה. במתצית השקל [ס]. במקח
השוה.

במ"ו בר מן ו' (במסרה).

במ"א בימי מרדכי ואסתר.

במוכס"ו בן כותכים על אחורי מזוזה והוא
שם א"ל'ה'י'נ'ו' בהלקח תחת כל אות האות
שאתריה בא"ב.

במו"ם כמגע ומשא. במקח וממכר. במשא
זמתן.

במו"ק כמראה וקומה

במור"ר ברשות מרגן ורבנן זרבותי.

במות"ר במקלו וחרמילו.

במ"ז במפת זהב (במ"י יעב"ץ) בר מן ו'
(במסרה).

במזה"ש במזג השוה

במו"ל בן ניימון זכרו לברכה. בעדן מנותתו
זכרו לברכה.

במ"ח באר טיפ היים. בר מן ה' (במסרה).

במח"כ במחילה כבודו.

במחכ"ת במחילת כבוד תורתו.

במח"ם במחילה מכבודו

במ"ט במעשים טובים. בר מן ט' (במסרה).

במ"י בכל משלח ידיך. במבחר ימיו. במדרש
ילקוט. בעל מכלל יופו. בצאתי מירושלים.

בר מן י' (במסרה).

במ"כ במחילת כבודו. בן מעלת כבוד.

במכ"ה במחילת כבודו הרם.

בני מלכים. בני מעים. בני מקרא. בני משה
(אגודה). בנים משחיתים. בעילת מצוה. בעל
מניה. בעל מדות. בעל מדקדק. בעל סום.
בעל סלחמה. בעל מקשה. בעל מקובל.
בעשרה מאמרות (פ"ה דאבות). בר מינה.
בר מינ'י'. בר מן (במסרה). בר מצוה. ברית
מילה. ברית מלח [ס]. ברית מנוחה [ס].
ברית משה. ברכת מוזמן. בתי מדרשות.
שני טובאות (ד' ול"ר). שני מלאים (במסרה)
שתי מדות. שתי מהדורות.

במ' במדרש. במזיד. במערבא. במקום. במקרא.
במשנת.

במ"א במדינות אלו. במדרש אגדה. במכתב
אליהו. במלות אהרות. במנהג אשכנז. במקום
אחד—אחר. במשקל אחד — אחר [ד]. בעל
מנן אברהם. בר מן אחד (במסרה).

במא"ה כמעמד אנשי העיר.

במא"ח במקום אחר.

במא"ת במופלא מסך אל תדרוש.

במ"ב במהדורא בתרא. במסעות בנימין. במשבות
בנימין. במעשה בראשית. בורא מיני בשמים.
בר מן ב' (במסרה).

במ"ג באור מגילה. במחזור גדול. במסכת גטין.
במסרה גדולה. במקראות גדולות. במשנה ג'
ברכת מגילה. בר מן ג' (במסרה).

במגו"ם במלחמת גוג ומגוג

במ"ד בית מדרש. במה מדליקין (פ"ב דשבת).
בעל סגן דוד. בר מן ד' (במסרה). בר מן
דין.

במד' במדבר. במדינחא. במדרש.

במד"א במה דברים אמורים. במה דאפשר.

במדה"י במדינת הים.

במדה"נ במדרש הנעלם.

(²) בר מינן המלה הזו מלכד הנראתה הרגילה על מת. תאמר ג"כ על סדה מנונה או
טעות שתפץ אדם להרחיקנה ממנו, — למשל בהנהגות הרם"פ אשר בסידור נהורא השלם. כ' ממדת
אכזריות ב"מ — בתשו' הר"י דלאטאש אשר בשו"ת הר"ן סי' ב' כתב, ואם ב"מ זה"ו מטעה —
ועל אסון בהרדת הארץ, ב"מ" בס' סדר תכונה, אוצה"ס. — בשל"ה בחלט תולדות אדם, עונש
עבירה ב"מ" ובחלק בית חכמה, עבירה בר מינן.

במכ"מ בחים מלאים כל טוב.
 במכ"ת במחילת כבוד תורתו. במצות כבוש
 החומין.
 במ"ל בעל מרפא לשון, בעל משנה למלך.
 במל' במלכות [ק].
 במלזו ש במלכות זכרונות ושופרות.
 במל"ח בית מועד לכל חי.
 במ"ם בורא מיני מזונות, במגיד משנה, במה
 מצינו, במחילה מכבודו, כמעט מזומנים,
 במעשה מרכבה, בצאתי ממצרים, במראה
 מקום.
 בממ"ד כמה מדליקין (פ"ב דשבת).
 במנ' כמנהגים.
 במ"ס בית מסחר ספרים, במגילת סתרים,
 במנהג ספרד, במסכת סופרים, במקום סכנה,
 במקום סעודה.
 במס' במסכת, במסרה.
 במסה"ש במספר השוה, במסרת הש"ס.
 במס"ק במסירת קולמס, במספר קטן, בעל
 מזכר ספרי קדש (כן הותם עצמו המניה
 בס' זכר טוב וזארשא תקע"ד ק"מ).
 במ"ע במקום עדים, במקומה עומדת, בעל מאגר
 עינים, בעל מגדל עז, במצות עשה.
 במע' במעלה, במערבא, במעשה.
 במע"א במערכא אמרי.
 במע"ז ברכה מעין שבע, במסכת עבודה זרה,
 במעל"א במקום עדים לא אמרינן
 במע"ש במעלי שבתא, במעשר שני, ברכה
 מעין שלש.
 במערתא דגדיא בטורא מטמר מרום כבל
 אקש לה מותא, סימן במסרה לתשע פעמים
 מצדות כנה"ק, את המע'ר'ז'ת' ואת המצדות
 (שופטים ו' ב'), במצדות עין ג'ד'י' (ש"א
 כ"ג כ"ט ובק"ס כ"ד א'), במדבר במצדות
 וישב ב'ה'ר' (ש"א כ"ג י"ד), ס'ס'ת'ח'ר עמנו
 במצדות (ש"א כ"ג י"ט), מ'ר'ז'מ'י'ם ישכון
 מצדות (ישעיה ל"ג ט"ו), חדלו גבווי ב'ב'ל'
 להלחם ישכו במצדות (ירמיה ג"א ל'), ואשר
 במצדות... ימ'ו'ת'ז' (יתקאל ל"ג כ"ז), יבואוהו
 במצדות (יתקאל י"ט פ'), והמצדות נתפשה

(ירמיה ס"ח מ"א), מלות אקש לה איני יודע
 איך הן מרומזות, ואולי ט"ס יש כאן.
 במ"ק במספר קטן, בעל מקובל.
 במק"ם במאי קא מיפלגי
 במק"ע במקומה עומדת.
 במ"ר בית מרעים [ס], במדבר רבה, במדרש
 רבה.
 במרו"ל במאמרי — במדרשי רבותינו זכרונם
 לברכה.
 במ"ש כמה שאמר, כמה שהוא, במוצאי שבת,
 במלות שונות.
 במשא"ם במקום שאתה מוצא.
 במשא"א תאדב"כ במשלם שניא אילין תיפוק
 ארעא דא בלא כסף.
 במש"ד שתי מתנות שהן ארבע.
 ב"ג באור נכון, ב' נקודות [ס], בגליון נכתב,
 בית נאמן [ס], בית נתן [ס], בלי גדר, בלי
 נקודות, בן נון, בן נח, בן נבר, בן ננס,
 בן נפתלי (במסרה), בני נביאים, בן נצר
 (ישו ג'), בני נשא, בעל נכפה, בעל נס,
 בועל נדה, בפני נכתב — נחתם, בר נפתא,
 בר נש, בורא נפשות, ברוך נמצא (תאר
 להשם זר"ל הנמצא), ברכי נפשי, ברכת
 נפתלי [ס] — שם היוצא מאותיות הוי"ה
 במלוי ההין כזה י'ר'ד' ה'ה' ר'ז' ה'ה'.
 בנ"א באורך נראה אור, בינת אדם, בני אדם,
 בנשימה אחת.
 בן אביגדוד כנוי ספרותי לה' ליב שאלקאוויץ
 המיפד הוצאת, תושיה", בית הרושת של
 ספרות לבני הנעורים הראשון בישראל.
 בנא"י בנוסחת ארץ ישראל, ברכי נפשי את י"י,
 בן איש הולך תם סימן מאדם הכהן ל"א
 אותיות השמוש (המגיד שב"א צד 349).
 בן בנ' בנ' תנא נזכר כאבות פ"ה, זכ' התוס'
 הגינה ט' בשם יש מ'רשים שגר היה בן
 אברתם ושרה שנתוסף ה' בשמם זכנ' בג
 בנימטריא ה' ה' זהמדרש שמואל הוסיף
 בשם הרשב"ם שנקרא כן להסתיר מן
 המלשינים.
 בנו"ג בנמית גרנו.

„את" שכשמות ל"ה פ"ו. א' ג' ה' בלי ו',
 ב' ד' ו' עם ו', ועיין לחמי.
 בנ"צ בנחמת ציון. בני ציון.
 בנציו"ר בנחמת ציון וירושלים.
 בנצ"ב בנכסים צריך כתב (ב"ש ול"ר).
 בנ"ק בני קרה.
 בנק"ח בנקיטת חפץ.
 בנ"ר בורא נפשות רבות.
 בנש"א כנשימה אחת.
 בנשב"ע בנוהג שבעולם.
 בנש"ק בנן של קדושים.
 בנת"ר בנוקבא דתהום רבה [ק].
 בנתהון דמלכיא מתגלגלין ובהתין ומייתין.
 (1) סימן במסרה לחמש פעמים אינו ואינו
 הנמצאים בבה"ק. ויאמר אל ב'נ'ו'ת'י'ו'
 ואינו (שמות ב' ב') אינו מ'ל'ך' חמת ומ'ל'ך'
 ארפד (מלכים ב' י"ט י"ג) ב'ג'ל'ל'ו' לנצח
 יאבד רואיו יאמרו אינו (איוב כ' ז') ותכסיה
 ב'ו'ש'ה' האומרה אלי אינו (מיכה ז' ו')
 ויגוע אדם ואינו (איוב י"ד ו').
 ב"ם בא סימן (פ"ו דגדה). בית סאה. בית
 ספר. בלי ספק. בן סהל. (בספרי הקראים)
 בן סוחר. בן סינא. בן סיניור (ג'). בן
 סירא. בן סולימאן (בספרי הקראים). בן
 סורה. בן סרוק. בני סיתון, בגים סוררים.
 בעל סוד. בעל ספר. בוקי סריקי, בר
 סמכא. בשורת ספרים, שני פונים. שני
 סימנים. שני סמפונות. שתי סעודות. שתי
 ספירות.
 בס' בסברא. בסדרא. בסיני. בסך. בסימן.
 בסמיכות. בסעיק. בספר. בסתר. בששים.
 בס"א בסגנון אחר. בסודות אחרים. בסטרא
 אחרא. בספרים אחרים.
 בסב"ר בסוף בית ראשון.
 בסב"ש בסוף בית שני.
 בס"ג בסוד גדול. בסוף גמרא. בסימן ג'.
 בסכנה גדולה. בסעודה שלישית.

בנ"ד בן דודי. בנידון דידן.
 בנר"ד בנידון דידן.
 בן דוב הסופר ליבושיצקי חותם לפעמים בן.
 בן הא הא תנא נזכר באבות פ"ה, נקרא
 בן מטעם האמור אצל בן כג בני עיין שם.
 בנה"א בני האדם—הארץ.
 בנה"י בינה נצח הוד יסוד [ק].
 בנה"כ בני היכלא [ת].
 בנה"ק בנוסח הקדמון.
 בנו' בנומר. בנוסח.
 בנוב"ג בפני נכתב—וכפני נחתם.
 בנו"ג בנוסחת גמרא, בנוסחאות גרסינן.
 בנו"ט בנותן טעם. בר נותן טעם.
 בן זומא תנא שמו שמעון, יש אומרים שנקרא
 בן לפי שלא נסמך ומת בבחרותו.—הסופר
 ש. ל. ציטראן מתכנה בן לפעמים במאמריו.
 בנ"ח בנקיטת חפץ. בנר חנוכה.
 בנחצו"י בנחמת ציון וירושלים.
 בנה"ש בנרדי חרם שמתא.
 בנ"ט בנותן טעם. בר נותן טעם
 בנפ"י ברכת נטילת ידים.
 בנ"י בונה ירושלים. בנטילת ידים. בני יוסן.
 בני יונה. בני יעקב. בני ישראל.
 בני"ה סימן למנין פסוקי פ' תוריע, שהם 67
 בנימטריא של זו המלה.
 בני"צ בני ישראל ישמרם צורם.
 בנל"כ ברוך נותן ליעף כח.
 בן מנחם החכם ר' משה מדעמוי נקרא בן
 על שם אביו וכן בשפת אשכנז מענדעלזאהן.
 בן עזאי תנא שמו שמעון, נקרא בן מטעם
 האמור אצל בן זומא. — הסופר ולמן
 עפשטיין מתכנה לפעמים בן.
 בנע"ם בערן נוחו על משכבו.
 בן עמי כגוי ספרותי לה' מרדכי ראבינאוויץ.
 בנערינו ובוקנינו בבנינו ובבנותנו בצאננו
 ובבקרנו סימן במגתת שי (אפ"ס) לששת פעמים

(1) ענין הסימן להודות כי כל אדם נכון לחליפות ותמורות, אף בנות מלכים מתגלגלות מרחם מצבן. ותגורנה לבושת ומתות. ואיובל תוכיה.

עולם [ס]. בעדות עצמו. בעל עבירה. בעל עגלה. בעל עקידה. בפני עדים. בפני עצמו. בריאת עשייה [ק]. בריאת עולם. ברית עולם [ס]. בשום ענין. בת עמי. בתי עינים. שני עדים. שני עולמות. שתי ערבות. בע' בעדים. בעל. בעולם. בענין. בעונש. בערך. בע"א בעבודת אלילים. בעד אחר. בענין אחר. בעצה אחת. בעא"ע בחר עניא אולא עניותא. בע"ב בעלי בתים. בעלי ברית. בורא עצי בשמים. ברוך עושה בראשית. בע"ג בעבודה גדולה. בעול גוים. בעיון גדול. בעל גבול. בעל גמרא. בעל עגלה. בעג"ח בעל נמילות חסדים. בע"ד בעל דבכא. בעל דבר. בעל דין. בעל דקדוק. בעל דרשן. בע"ד ובע"ד בעלמא דין וכעלמא דאתי. בע"ה בן עולם הבא. בעולם הבא. בעונותינו הרבים. בעורת השם. בעל הבית. בעל המחבר. בעל התרומה. בענין הבא. בעץ הדעת. בערך הקודם. בע"ה בעולם הבא. בעל הבית. בעה"ג בעולם הגמול. בעל עבודת הנרשונים. בעל חלכות גדולות. בעה"ד בעולם הדין. בעון הדור. בעל הדבר. בעלמא הדין. בעה"ו בעור הצור — השם וישועתו. בעה"ז בעולם הזה. בענין הזה. בעה"ח בא על החתום. בעלי החיים. בעה"ס בעל המורים. בעה"י בעבר הירדן. בעורת השם. בעזה"ת בעורת השם יתברך. בעה"מ בעיר המלוכה. בעל המאור. בעל חסדרש. בעל המחבר. בעל המעות. בעולם המולות—המלאכים. בעה"מ"ח בעל המחבר. בעל המחשבות. בעה"נ בעבר הנהר. בעל הנס. בענין הנוכח. בעה"ע בעולם העליון. בעל העקידה — העקרים—הערוך.

בסג"ר ושב שמעתתא סימן תולין ס"ב לד' טרפות השנויות בברייתות ב'המה שנחתכו רגליה, ה'פרון בשורה, ג'לודה, ת'רותה, ושבע שמועות של אמוראים שם — בלמנצח לדוד עושה כונים בהסימן עפ"י קבלה. בס"ד בסיעהא דשמיא. בסירכא דבוקה. בסד"ע בסדר עולם. בס"ה בסדר היום. בסוד הכתוב. בסך הכל. בספר הבהיר—הזהר. בסה"א בסוף הארץ. בסה"ב בספר הבהיר. בסד"ה בסדר הדורות. בסוף הדבור. בסה"י בסדר חיום. בסה"ב בסוד הכתוב. בסך הכל. בספר הכוננות. בסה"ע בסוף העולם—העמוד. בסה"ר בספר הרוקה. בסוכ"ג בסתר וכגלוי. בסו"מ בן סורר ומורה. בס"ח בספר חיים. בספר חסידים. בס"י בספר יצירה. בספרים ישנים. בס"י בסומן. בס"י בסייקתא דשמיא. בסל"א בספר לוח ארש. בס"ג בסימני נערות. בס"ס בסוף סימן. בספק ספקא. בספרי ספרד. בס"ע בסקור עין. בס"פ בסוף פסוק—פרק. בספ"י בספר פנים יפות. בס"ק בספרי קבלה—קדמונים—קדש—קראים. בסקי"פ בספר קונטרס יציב פתגם — (יעב"ץ). בס"ר בושח סרוחה רימה. בספרים ראשונים. בס"ש בספר שמות. בספר שני. בספרים שונים. בס"ת בסופי חיכות. בספר תורה. בסתרי תורה. שתי ספירות תחתונות [ק]. ב"ע באו עדים. באר עשק [ס]. בבח עין. בדיקת עדים. בחינת עולם [ס]. בית עלמין. בכורי עתים [ס]. בן עזאי. בן עזיאל. בן עזרא. בן עזריה. בן עמרם. בן עונשין. בן עקיבא. בני עולה. בני עלי. בני עליה. בני עלמא. בני עמנו. בני עניים. בנין

בעל מחשבות כנוי מפרותי (ד"ר אלישיב
במאמריו במכ"ע).

בע"מ בעבודת מקדש. בנן ערן מנוחתו. בעילת
מצוה. בעיר מלובה. בעל מניה. בעל סום.
בעל מחבר. בעל מלאכה. בעל מלחמה.
בעל מתיבות (פוסק מפורסם) בעל עשרה
מאמרות. בעשרה מאמרות. (פ"ה דאבות).

בעמ"א בעל עשרה מאמרות. בעשרה מאמרות.
(פ"ה דאבות) בעקבות מלכא משיחא. (יש
ספרים שכתוב בהם בן שלא בדקדוק כי
צ"ל בעמ"ט).

בעמ"ב ברוך עושה מעשה בראשית.

בעמ"ג בעל מניה.

בעמ"ד בעל מרקוק.

בעמז"ל בערן מנוחתו זכרו לברכה.

בעמ"מ בעקבות מלכא משיחא.

בעמ"ק בעל מקובל.

בע"נ בעל גם. בעל נפש. בערבי נחל. בעשרה
נסיונות.

בענ"ד בענין נוכר דנא.

בענ"מ בערן נוח משכבו.

בענת"ן ויב"ש בנן ערן נפשו חנוח ויהא
במנוחתו שלום (ל"ש).

בע"ס בעל סוד. בעל ספר.

בע"פ בעל פה. בעל פיוסן. בעל פלונתא.
בערבי פסחים.

בע"צ בעת צרה. בעל צדקה.

בעצל"ד בעל צדה לדרך.

בע"ק בעל קבלה. בעל קנאה. בעל קורא. בעל
קריאה. בעל קרי.

בעק"מ"מ בעקבות מלכא משיחא.

בע"ר בחסד עולם רחמתיך. בעין רעה. בעל
רחמים. בעלי ראתן. בעת רצון. בקרב עמים

רבים. בקשו עלי רחמים.

בע"ש בעל עיר שושן. בעל שם. בערב שבת.

בעש"ב בורא עשבי בשמים.

בעש"ג בערכאות של גוים.

בעש"ט בעל שם טוב.¹

בעה"ק בעל העקירה — העיקרים.

בעה"ק בעיר הקדש. בעל עבודת הקדש.

בעה"ד בעונותינו הרבים. בעל הרחמים —
הרצון.

בעה"ח בעל הרחמים.

בעה"צ בעל הרצון.

בעה"ש בעזרת השם. בעל השטר. בעל השיר.
בעל השער.

בעה"ש"ם בעל השטר.

בעה"ת בעלי התוספות. בעלי תחורה. בעל
התרומה.

בעוב"י בעיר ואם בישראל.

בעוב"ש בעור ובשר.

בעו"ה בעונותינו הרבים.

בעוה"ד בעולם הדיון. בעון הדור.

בעוה"ר בעונותינו הרבים.

בעוה"ת בעדים והתראה.

בעו"כ בשמאלה עושר וכבוד.

בע"ז בעבודה זרה. בעילת זנות. בעדים
וזממים. בעין זוכר (בס"י יעב"ץ).

בעו"ה בעזרת השם.

בעוה"י — בעוה"ת בעזרת השם יתברך.

בעוה"ש בעזרת השם.

בע"ח בעל חוב. בעל חטא. בעל חי. בעל
חנוח.

בעח"ד בעזרת חונן דלים. בעל חות דעת.
בעל חקור דין.

בעחלי"נ בערן חנייתו לנצח יהי נוכר.

בעחלת"ג בערן חנייתה לנצח תהי גזכרת.

בע"מ בעברי שייץ. בעל טורים. (בן רשום
בספרים קדמונים בלי ה').

בעמ"ז בעטרת זהב. בעטרת זקנים. בעל
טורי זהב.

בע"י בעוד יום. בעזרתו יתברך. בעין יעקב.
בעין יפה. בעשר ידות. (ד' ול"ר).

בע"כ בעל כח. בעל כרחו. בעל כשותף. בעלי
כהנים.

בע"ל בשבעים לשון.

¹ על שם ר' ישראל בעל שם טוב נקראו הנוטים אחריו, בעשמי"מ.

בפ"י בפירוש.
 בפ"ב בפ"ב כל.
 בפ"ל"ע בין פסח לעצרת.
 בפ"מ בפאת מטה. כפה מלא. בפועל ממש.
 בפנים מועילות. בפנים מאירות.
 בפמ"ש"פ בפחות משה פרוטה.
 בפ"נ בפתי נפש. בפני נחתם. בפני נכתב.
 בפנ"ו בפני נכתב ונחתם.
 בפנ"ח בפני נחתם.
 בפנ"כ בפני נכתב.
 בפ"ם עיין אפ"ם.
 בפ"ע בפני עדים. בפני עצמו. שני פרקים עליונים [ק].
 בפ"פ בפתע פהאום.
 בפ"ק בפרק קטא.
 בפקו"ע בפני קהל ועדה.
 בפ"ד בפני רבו. בפעם ראשונה. בפריעת ראש. בפני רבים.
 בפ"ר בפרהסיא. בפרק. בפרשה.
 בפ"ש בפריסת שמע.
 בפ"צ בחן צדיק [ס]. בן צדיק. בן ציון. כנות צלפחד.
 בצ"א בצלאל אשכנזי. בצלם אלהים.
 בצ"ג בצרה גדולה.
 הוא צדיק בצד"ק ביו צו דער קעשענע. מסופר על אחד מרבי החסידים שאמר לעשיר אחד מרואי פניו תמיד ריקם, עליך נאמר אני בצדק אחוה פניך.
 בצה"ב בן ציצית הנסתה. בצאת הכוכבים.
 בצו"ד בצעירו יציב דלתיה.
 בצו"מ בצמצום.
 בצלא"ל סימן למנין פסוקי פ' נח—שחמה¹ כתובה בסתר עליון—שהם בנימטריא של זה השם—המורכב גם כן מן בצל אל.
 בצל"צ בכל צרתם לו צר.

בעש"י בענינו של יום.
 בעש"נ בעטיו של נחש.
 בע"ת בעלי תוספות. בעל תורה. בעל תכלית.
 בעל תלמוד. בעל תפלה. בעל תוקע. בעל תשובה. בעלי תריסין.
 בעתובלע"ת בין עשה תשובה ובין לא עשה תשובה ב"תש"ו בעל תשובה.
 ב"פ בגדי פשתן. בורא פרי. בושת פנים.
 בינוני פועל [ד]. בית פרץ. בן פדת. בן פוי. בן פלוני. בן פנדרא. בן פקועה. בן פריין. בן פרטא. בעל פסוק. בעל פלטה.
 בעל פעור. בעל פרצים. בעסטער פרוינד.
 בר פדא. בר פחתי. בר פפא. בראש פרק. בראש פרשה. בשר פגול. שני פרצופין. שני פרקין [ק]. שתי פעמים. שתי פרשיות. שתי פרוטות—פשיטין.
 בפ' בפסוק. בפסיקתא. בפירוש. בפרהסיא. בפרט. בפרק. בפרשה. בפתיחה.
 בפ"א בורא פרי ארמה. בשה אחד. בפעם אחת. בפרצוף אחד. בפרק אחד. שני פרקים אמצעים [ק].
 בפב"ד בפני בית דין.
 בפד"א בפרישות דרך ארץ.
 בפדר"א בפרקי דר' אליעזר.
 בפ"ה בפרק ה'. בורא פרי הארמה—העין. בפעלי השליחים.
 בפה"א בורא פרי הארמה.
 בפה"ל בפרק הנזכר למעלה.
 בפה"ג בורא פרי הנפן.
 בפה"ע בורא פרי העין.
 בפ"ו בינוני פועל [ד].
 בפ"ז בפועל ממש.
 בפח"נ בפתי נפש.
 בפמ"ש"ש בן פקועה טעון שחיטה.
 בפ"י באור פניך יהלבון. בן פורת יוסף [ס].

¹ מריש הוה אמינא שכל סימן צריך שיהיה לו שייכות להענין הנסמך. ולפיכך באותם שלפזם רהיטא אין להם כל קשר דחקתי למצא איזה רמז, אבל אח"כ ראיתי שישנם סימנים רבים שבשום אופן לא נוכל למצא להם קשר הניזוני אף בדוחקא דדוחקא, לבן חדלתי מזה. וכבר דברתי מזה במבוא.

רב. בית ראשון. בית רבן. בית רחל [ס].
 בן רבי. בן רבב. בני ראובן. בני רביעים.
 בני רחמים. בעל רחמים. בר רב. בראשית
 רבה. ברוך רחמנא. שתי רשויות.

בר"א ברכה אחרונה.

בר"ג בריש גמרא.

בר"ג'ש' דורשי רשומות היו אומרים בבית
 אלהים נהלך ברגש ר"ת בר"ד ר"זח ג'שם
 ש"לג. כלומר כל דבר לא יעצור את האדם
 מלכת לבית ה'.

בר"ד ברוב דעות. ברור דברים. בתר רוב
 דעות.

בר"ד"ח כנוי משפחה יוצאי הלצי בעל המ"ז
 ב"ני ר' ד"וד ת"ריף (ככה נקרא בימי געוריו
 ס' הזכרון לרג"ם צד 10).

בר"ד"ך ברייתא דבי רב—דרבנן.

בר"ה בראש השנה. ברשות הרבים.

ברה"ל"ב בין ראש השנה ליום כפור.

ברה"מ ברכת המזון. ברכת המינין.

ברה"מ"ז ברכת המזון.

ברה"נ ברכת הנהנין.

ברה"ס בראש הספר.

ברה"ע בראש העמוד.

ברה"ת ברכת התורה.

ברוב"ש בית ראשון וכית שני.

ברו"ט ברוב שפת.

ברוך פרי סימן כמנחת שי בשם ספרת
 קדמונית. כי בפ' בסדר קרואי העדה.
 וכפ' פנחס כ"ז ס' קריאי העדה כמו כאן
 וזו קודם לרי.

ברוך שומר פיו מכל טמאת פה. סימן שנתן
 בעל יתרון לאדם לכל העשר תנועות שלש
 מלות הראשונות להתנועות הנדולות והאחרונות
 להתנועות הקטנות.

ברו"ע ברוב עולם.

בר"ז'ל"י ב"להה ר'חל ז'לפה ל'אה.

בצמ"י בצאתי מירושלים.

בצמ"ס בצאתי סמצרים.

בצ"ע כצריך עיון.

ורנלך לא ב'צ'ק'ה' סימן למנין ס' הושע
 שהם 197 בנימטריא של זו המלה הרשומה.

בצש"י בעל שדי יתלונן.

ב"ק בבא קמא. בוצינא קדישא¹ בית קבול.

בני קהלה. במה קטנה. במאי קמיפלגו. בן

קטן. בן קיימא. בני קדש². בני קרח. בעל קבלה.

בעל קורא. בעל קרי. בר קפרא. ברית

קדש. בת קול. שתי קדושות.

בק' בקיצור. בקרא.

בק"א בכל קצוי ארץ. בקונטרס אחרון.

בקג—א"ס בקנין גמור—אנג סודר.

בקה"י בקדוש היום. בקהלות ישראל. בקרב
 הוימים.

בקהמ"ג בקריאת המגילה.

בק"ז בקל וחמר.

בקו"א בקונטרס אחרון.

בקונ' בקונטרס.

בקו"ר בקול רם.

בקו"ת בית קדשנו ותפארתנו.

בק"ח בקור חולים. בקרבן השאת.

בק"י סימן למנין פסוקי ס' מטות שהם 112
 בנימטרי' של זה השם.

בק"ל בין קדש לחול.

בקל"ר סימן כמסרה כי קדמאה שופטים ה'
 ס"ז ב'פלגות חקק'י. תנינא שם ט"ז לפלגות
 חקק'י (בקלר היא מלה רגילה. יוצא בקלר).

בק"ם בהא—במאי קמיפלגו. בקשת מחילה.

בקמ"ז בקבלת סכתב זה.

בק"ס בקנין סודר.

בקס"ע בקונטרס סדר עבודה.

בק"ע בקום עשה. בקרבן עדה.

בקש"א בקדושתו של אהרן.

ב"ר בהן רגל. בהרת לבנה. ביאה ראשונה. כי

¹ כנוי לר' שמעון בן יוחאי בספרי הקבלה. ומוה נעשה שם תאר לכל מקובל.

² כנוי משפחה בס' הזכרון לרג"ם צד 10 ב' בן קדושים.

³ לכן נוהגין להניח ברזל על המים בעת התקופה שלא יזק השוחה. (אוצר המפרות

ברשא"ם ברוח שאינה מצויה.
 ברש"כ ברשות כבודך.
 ברש"ע ברומו של עולם.
 ברש"ק ברצון שדי קדוש—של קרושה.
 בר"ת בראשי תיבות, ברנו רחמים תוכור.
 ב"ש באי שעה, באמה שלמה, באר שבע [ס].
 בית שאן, בית שמאי, בית שמואל [ס]. בית
 שמש, בית שני, ביתר שאת, בכור שור[ס].
 בלי שנוי, בן שפה, בן שמואל [ס]. בן
 שמעון, באנק שיללינג (שם מטבע), ביר
 שענק(ל"ש), בנין שלמה [ס]. בעל שעה, ברוך
 שאמר [ס], ברוך שמו, בריאת שמים, בריאת
 ששה, ברית שלום [ס], ברבת שמואל [ס].
 בת שבע (כנוי משפחה, מוצאה ממראנ נוכרת
 כמה פעמים כנלעד בר"ת ופ"א מפורש בסי'
 128. גם בכרם חמד השלישי 130 נוכרת
 זו המשפחה). שני שלישים, שתי שעות, שתי
 שערות.

בש' בשנה, בשעה, בשעה, בשרש:
 בש"א בית שמאי אומרים, בית שמואל אתרון
 [ס], בעל שער אפרים, בשום אופן, בשם
 אומרו, בשליש ראשון—לחדש—(כך כותבים
 הספרדים לפעמים, עיין זכר נתן VI ופתרונו
 התפרש משם 111)

בשא"א בשאי אפשר.
 בשא"ד בשאר דוכתי.
 בשאז"ה בשכיל שאני זכר הסדרתי.
 בשא"ם בכלי שאינו מנוקב, בשאינו מינו.
 בשבג"ת ברוך שאמר בשלש תחתונות (מי'
 יעב"ץ).

בשוב"ק בשכך ובקומך.
 בש"ג בשכועה גמורה.
 בש"ד בשאר דוכתי, בשכועה דאורייתא, בשודא
 דדייני, בשם ד', שתים שהן ארבע.
 בש"ד מ"ש צא"ת כור שחת דומה, מיס
 היון שאול, צלמות ארץ תחתית (שבעה
 שמות לניהנם).

בשד"מ"ע ברוך שמיח דמרי עלמא,

בר"ח כראש חדש, ברכת ראש חדש, בר ר'
 חייא—חמא—חנינא—חמרא.

בר"ט ברצון טוב.
 בר"י ברבינו יונה—ירוחם, ברבי יוסף [ס].
 ברש"י יושן.

ברי' ברייתא, בריש,
 ברי"ל שם משפחה, ואיני יודע לע"ע פתרונה
 ומוצאה.

בר יתמא כנוי ספרותי של הסופר ה' אבא
 סיראטקין ממינסק.

בר"כ בתר רוב כשרין,
 ברכ"ט ברכת טוב.

ברכ"י ברבי יוסף [ס].
 בר"ם ברוב מקומות, ברוח מצויה, ברעיא

מהימנא,
 ברמ"ר בטל רצונך מפני רצונו.

בר נש דאקריב בעירא קמי תרעא סימן
 במסרה לחמש פעמים סלת קרבן בקסין, אדם
 כי יקריב סכס קרבן (ויקרא א' ב'), והקריב
 מסנו אחד מכל קרבן (שם ז' י"ד), בהמה
 אשר יקריבו מסנה קרבן (שם כ"ז ט'), בהמה
 אשר לא יקריבו מסנה קרבן (שם י"א), ואל
 פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן
 (שם י"ז ד'), כסימן הזה מלה אחת רומות
 שני מקומות.

בר"ם בריש ספרא.
 בר"ע בעא רחמי עליה, בעת רצון עניתך.

בר"ץ בני ר' צדוק (כנוי משפחה מוצאה
 מדוכנא על שם הנביר ר' צדוק מארשאל-
 קאוויץ עיין בס' עטרת הלויים 21).

ברק"א סימן בכורות ל"ח כי דק לכן צף הרי
 זה מום, ופירש"י כי ברקא הוא כמו והבריקה
 ב"ם ע"ח שהוא נ"כ לכן וצף.

ברק"ע ברגע קמן עזכתך.
 בר"ך כראשית רבת, ברוח רעה.

ברר"ל שתי רשויות רחמנא לצלן.
 בר"ש ברית שלום [ס], ברבי שמעון (יש כנוי

משפחה ברש וא"י לע"ע מוצאה ופתרונה).

בשדפ"ע בשאר דפומי ערוך.
 בש"ה סימן הקביעות לשנה פשוטה. א' דראש
 השנה יום ב'. השנה היא שלמה. א' דפסח
 יום ה'.

בשה"ד בשעת הדחק. בשעת הדין.
 בשה"ח ברכת שהחינו.
 בשה"ל בשנה הבאה לטובה. בשבלי הלקט.
 בשה"פ בשער הפנה (סי' יעב"ץ). בשעת
 הפנאי.

בש"ן בשר ודם. בשתי וערב.
 בשו"א בשבועה ואלה. בשום אופן.
 בשו"מ בורות שוחין ומערות. בלי שם ומלכות.
 בשואל ומשיב [ס].

בשו"נ כשובה ונחת.
 בשו"ת בשאלות ותשובות. בשומע תפלה.
 בש"ן סימן הקביעות לשנה מעוברת. א' דראש
 השנה יום ב'. השנה היא שלמה. א' דפסח
 יום ו'. — בשנה — בשעה זו.

בש"ח בשבועה חמורה.
 בש"ט בעל שם טוב. בשם טוב.
 בשמו"ת בלי שום טענה ותביעה.
 בש"י בצל שדי יתלונן. ברוך שומר ישראל.
 בשאילת יעב"ץ [ס]. בשבט יהודה [ס].
 בשל יד.

בש"י בשיטת.
 בשו"ה בשאר ימות השנה.
 בשו"מ בשילהי מסכת. בשילהי מתניתין.
 בשכב"ר בשם כבוד רבינו.
 בשכ"י בשם כל ישראל.

בשכמל"ץ ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.
 בש"ל בשבעים לשון.
 בשל' בשלמא.

בשלב"ה בית שמאי לבית הלל.
 בשלמ"ד בשלמא למאן דאמר.
 בש"מ ברוך שאכלנו משלו. ברוך שחלק סכבודו.
 ברבת שמים מעל. בשטה מקובצת. בשם
 מדרש. בשם מורי.

בשמה"ע בשר שנתעלם מן העין.
 בשמוב"ח ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו.
 בשמע"צ בשמיני עצרת.

בשנמ"ה בשר שנתעלם מן העין.
 בש"ם בשאר ספרים. בשל ספרים. בשיתא
 סדרי.

בש"ע באי שער עירו. בשמחה עצומה. בשמיני
 עצרת. בשמנה עשרה.

בשעא"ה בשעת אמירת הגדה.
 בשעל"ח בן שמנה עשרה לתופה.

בשע"מ בשעת מלאכה.
 בשע"צ בשמיני עצרת. בשער צהוב. בשערי
 ציון.

בש"פ ברוך שפטרני. בשושן פורים.
 בשפוא"ה בשאלת פיה ואמרה הן.

בשפמ"ש"ן ברוך שפטרני מענישו של זה.
 בש"צ בשערי ציון. בשרתי צדק [ס].

בש"ק בנו של קדושים. בשבת קדש.
 בש"ר בשם רבינו. בשם רע. בשמחה רבה.

בושה שאול רמה (סוטה ח').
 בשר"א דמנ"ח נפקותא סימן חולין קי"ג

לשלשה דיני שמואל בעיני דם. ומלת
 נפקותא רומזת למאמר קודם שתצא נפשה,

כי בעל סימן לרוב שומר הענין לא המלות,
 ויצא ונפק אחד הוא. וע' למעלה ע' אהיני—

ולחנם הניה כדל"צ—אח"כ מצאתי בלמנצח
 לדוד כדברי, וכונת הסימן מפרש שם עפ"י

קבלה.

בשר"ן בשם ר' נהמן—רבינו נסים.
 בשר"ק סימן סנהדרין ע"פ ר' אב"הו אמר

ש'מואל ר'בא ריש לקיש, ולא כהמ"ם שהגיה
 ,בשקר" דבכונה הפכו שלא לסמן בדבר

רע. ועיין בדל"צ שכ' הק' מיותר.—בלמנצח
 לדוד מעייל פילא בקופא דמחטא בכונת זה

הסימן עפ"י קבלה באריכות גדולה.
 בש"ש בשאילת שלום. בשבועות שוא. בשיח

שפתותינו.
 בששותאעב"מ בעורת שוכן שמים ותולה

ארץ על בלימה.
 בשש"ע בשבוע שעבר. בשנה שעברה.

בש"ת ברוך שומע תפלה. בשאלת תשובה.
 בשומע תפלה. בשמחת תורה. בשערי
 תשובה.

סי' הראשון והרביעי מלחמה, וכ' האמצעיים
המלחמה, ר' אליהו בתור במסכה"ם שש"ל.
בתו"ע כתורת עדות.
בת"ח בת תלמיד חכמי
בת"י בתרגום יונתן—ירושלמי.
בת"כ בתורת כהנים, בתורת כתובה, בתנאי
כתובה, בחי בנסיות, בתקיעת כף.
בת"מ כתי מדרשות.
בתמ"י כתמיה.
בת"ס כתקון סופרים, בתרגום סורי, כתי ספר.
בתס"ל בת תחלה סימן יפה לבנים.
בת"ע בתורת עדות.
בת"ש כתי שוקים.
בתש"ו בתשובה.
בתש"ש בתשובה שלמה.
בת תחלה סימן יפה לבנים, ב"ב קמ"א.
ללישנא קמא טבעי, ללישנא בתרא סגוליו.

ב"ת בית תפלה, בל תאחר, בל תוסיף, בל
תשחית, בלי תקומה, בן תורה, בן תימא.
בעל תאוה, בעל תכלית, בעל תלמוד, בעל
תענוג, בעל תפלה, בעל תקיעה, בעל
תשובה, בעלי תריסין, ברכת תורה, בת
תחלה, שני תורים, שתי תבות, שתי תנועות.
בת' בתורה, בתלמוד, בתרגום, בתשובה.
בת"ב בתוך ביתו, בתקוני ברכות, בתשעה
באב.
בתד"ע בעל תשחית דנופא עדיף.
בתה"ס כתי הספר.
בתה"ר בתא הרצים (בסי' יעב"ץ).
בתה"ש בתוך השנה, בתכלית השלמות, בתרגום
השבעים, בתרגום השמרוני.
בתו"ך המלחמה סימן במסרה שמואל כ"א,
ב' בענין ותהי עוד מלחמה, וכ' בענין
, ותהי עוד המלחמה", סימן, בתוך המלחמה".

ג.

גא"ם גול אל ימי מעשיך.
גא"ל גור אריה לוי, (מרכני מנטובה הו"ל
שו"ע עם הנהותיו ונקראים על שמו שו"ע
גור אריה).
גואלנו סימן שקדשו את הלבנה, ירושלמי ר"ה
ס"ג ה"א ועיון, דוד מלך ישראל.
גאל"ת גאולה לתפלה.
גא"ם גוד אחית—אסיק מחיצתא, נבא אפום
מחירתא.
גא"פ גאטעסדינסטליכע פארטראגע (ס' לצונק).
גור אריה פינצי, (נכדו של גא"ל הג"ל)
גנוי אקספרד [ס].
גא"צ שלש אצבעות.
ג"ב גאוני בתראי [ס], גאלדבלאט, גאלדבער.
גבול בנימין [ס], גוזמא בעלמא, גינזבוני.
גנת ביתן [ס], גלות בבל, גפן בוקק.
גרינבוים, גרינבערג, גשמי ברכה, שלש
ברכות, שלשה בתים.

ג' גאולה, גאון, גבאי, גבור, גבורה, גדולה, גדליה.
גזירה, גזרה [ד], גימל, (אות השלישית
באלפא ביתא), גלות, גמליאל, גרסא, גרשון.
ג"א גאולה אחרונה, גבורת אלהים, גבורת
אנשים [ס], גור אריה [ס], גורת אלהים,
גלות אדום, גלילת ארץ, גם אנכי, גנוי
אקספרד [ס], גנת אגוז [ס], גפן אדרת [ס],
גרי אמת, גרי אריות, גרסא אחרונה, שלש
אחרונות, שלש אמות, שלש אמצעיות [ק],
שלש אצבעות, שלש ארצות, שלשה אלפים.
גא"א גוד או אנוד.
גא"ב גוי אתר בארץ.
גאנק"ר גברא אנברא קא רמית.
גא"ה גומרין את ההלל.
גאוא"ל סימן למנין פסוקי ס' ברכה שהם
41 בנימטריא של זה השם.
גא"י גבולות ארץ ישראל [ס], גור אריה
יהודה [ס], גלילות ארץ ישראל [ס].

גב"ם סימן יומא י"ח מי גריסין ב"שר שמן
מ'וריים אין מאכולין לכה"ג לפני יוה"כ.
גב"ע גבוית עדות. געל בן עכד (תאר לאדם
בווי ושפל).

גב"פ גביהא בן פסיסא.

גב"ר גומלי חסדים ב'יושנים ר'תמנים—שלשה
סימנים יש באומה זו. כל שיש בו ג'
סימנים הללו ראוי להדבק בהן—יבמות ע"ט
ונתן חכם א' סימן כגון דין ג'ב'ר'.

גברא חשיב שמיע י"י סימן במסרה לר'
פעמים אשרי בר"פ בטעם, — פי' בשני
סאריבין א' באלף וא' כשין בזה: אֲשֶׁרִי
מלבד הנגינה: בן חם כתובים בספרי ספרד.
אשרי האישי (תהלים א' א'). אשרי אדם
לא יחשב (שם ל"ב ב'). אשרי אדם שמע
לו (משלי ה' ל"ד). אשרי הגבר אשר שז
י"י מבטחו (תהלים ס"ה). עיין מנחת שי
ריש תהלים.

גברא מקברא אתא סימן במסרה הובא
במאורי אבות פ"ג מי"ג. לשלשה פעמים
אשפתו ככה"ק. אשרי הגבר אשר מלא את
אשפתו (תהלים קכ"ז ה'). אשפתו כקבר
פתוח (ירמיה ו' ט"ז). הביא בכליותי בני
אשפתו (איכה ג' י"ג).

גברא קטיל שלימא² סימן במסרה לג"פ
במסתרים בפתח הב' ובדגש הם' בכה"ק.
אם יסתר איש במסתרים (ירמיה כ"ג כ"ד).
במסתרים יהרג נקי (תהלים י' ח'). לירות
במסתרים תם (שם ס"ד ה').

גבריא שאילו למיכל סימן במסרה לשלש

וזה ג'ב' המזבח סימן לסדרי ס' אסתר שהם
5 בגימטריא של זו המלה הרשומה.

גב"א גבורת ארי [ס]. גדליה בן אחיקם. שלש
ברכות אחרונות.

גבא"ג גברא אנברא.

גב"ב גבול בנימין [ס]. גמרא כבא בתרא.
שלשה בנינים בו. (בספרי השרשים).

גבב"פ גביהא בן פסיסא.

גב"ד גירא בעינא דשיטנא.

גב"ה נבעת המורה [ס]. גי בן הנם¹ גרשון
באדר הכהן (סופר).

על הר ג'ב'ה' עלי לך מבשרת ציון סימן
לסדרי ס' עזרא ונחמיה שהם 10 בגימטריא
של זו המלה הרשומה. וענין הסימן מתאים
למעשיהם.

גבה"ט נבעת המורה [ס].

גבה"ע גבוית העדות.

גבו"א גבורת אנשים [ס]. גבורת ארי [ס].

גביר ורשע וצדיק חיל וסופר סימן סנהדרין
ק"ו למאמרי ר' יצחק שם. וכבר העיר בדל"צ
ולפניו בעל למנצח לדוד, כי חסר סימן
להמאמר על פסוק גם אל יתצך. ולפי גרסת
הע"י גם על המאמר ס"ד יחתך, ובל"ס
נשמט בשגגת המעתיקים. — בלמנצח לדוד
מכנים רמז בהסימן בדרך רחוק.

גב"ח נלב"ח גברי בעו חיי נשי לא בעו חיי.
גב"י גם ברוך יהיה. גם ברכות יעשה. (אתר
הזכרת שם אדם חביב. אוצר הספרות ש"א
XV).

גבי"ל גם בשחוק יכאב לב.

¹ אנדה מספרת שכימי הגאון ר' מרדכי אב"ד דק"ק ליסא עוברא הוי שאתר מאלימי
ותקיפי העיר היה לו דו"ר עם איש אחד מכני עירו עני בן טובים ע"ד עסקים ומלוות ישנות
ורבית ורבית דרבית שנשה בו, ובחוקת היד עביר דינא לנפשיה ויוציאהו נקי מכל נכסיו ואחדים
מהדיינים שהיו מקורביו נשאו לו פנים ויתנו בידו פס"ד כי הצדק אתו. וכבואו עם הפסק
לפני הרב שיחתום גם הוא עליו, וכיראתו מפני עריצות האישי בעידן רתחיה, כתב בדברים
קצרים. לדעתי מה שנבה גב"ה. וכיום ההוא נסע למשך זמן מן העיר. — וחכמי העיר בראותם
אח"כ את הקוים שעל מלת גב"ה נודע להם כונת הרב.

² ענין הסימן הוא בדרך הלצה כפי ששגור כפי החמון לומר: האישי התם וחישר הוא כגברא
קטילא לא יוצלח לכל, כל נגשיו בוזויו ומציקיו לא ימצאו עון אשר חטא, ונפשו כעפר לכל תחיה.

גד"ם גדולת מרדכי [ס]. גדולת משה [ס].
 גושפנקא דמלכא.
 גר"ם גברא דמריה סייעיייה.
 גר"פ נאמעס דינסטליכע פארטראנע [ס].
 גר"ק גדולי קדש—קרקע.
 גר"ת גדולי תרומה [ס].
 גה"ה נכורת ה' [ס]. נבעת המורה [ס]. גדול
 הרור, גדולי הקדש, נוגענהויוען, נופי
 הלכות [ס]. נורת הכתוב—המלך—השם, ניד
 הנשה, גליל העליון, גמר העליון, געלבהויו.
 געעהרטער הערר, גרינהויו, גרסת הספרים—
 הערוך, גש הלאה, גושפנקת הקהל.
 גה' גיהנם.
 גהא"ה גורנין הא אטו הא.
 גה"ג גרסת הגאון—הגמרא.
 גה"ד גאל הרם, גדולי הרור, גוף הדבר, גמר
 הרין.
 גה"ז לא גה"ז עצרת, ביום שלישי וחמישי
 ושבת לא יתול שבועות, לקוטי הפרדס, ועיון
 „גו"ה".
 גה"ח גבאי החודש—התול, נרגר חתרדל.
 גה"כ נורת הכתוב.
 גה"ם נורת המלה [ד]. נורת המלך—המקום.
 גה"נ גיד הנשה, גלגולי הנשמות.
 גה"ס גרסת הספרים.
 גה"ע גרסת הערוך.
 גה"צ גבאי הצדקה, גוי הצדק.
 גה"ק גבאי הקהל, גובה הקהל, גדולי הקדש,
 גובר הקהל.
 גה"ר גבאי הראש, נסי הרות.
 גה"ש נורת השלמים [ד]. גליון הש"ס, כן
 נקראים הגהות ר' עקיבא איגר על הש"ס.
 גה"ת גלילת התורה.
 ג"ן גנת ורדים [ס]. גלוי וידוע, גמיר וסכור,
 גו' עיון ונו'.
 גו"א גור אריה, גניבה ואבדה, גר ואורת.
 גואלגוא ברמא לברא— סימן שבת ע"ה כי

פעמים וישיבו בכה"ק, נשלהח אנשים...
 וישיבו אותנו דבר (דברים א' כ"ב), ואשאלם
 וישיבו דבר (ישעיה מ"א כ"ח), כי בקשו
 אבל למו וישיבו את נפשם (איכה א' י"ט).
 ג"ג ג' גדולים [ד]. גבעה גבוהה, גדולה נבורה
 [ק]. גוי גמור, גזירה גדולה, גענעראל גו-
 בערנאטור, שלש גבורות [ק]. תלתא גברי.
 תלת תלת (כמסרה).
 גנגששל"צ¹) סימן בריתות כ"ו לשבעה דברים
 שננעים באים עליהם, זכ' רש"י סימן שמותם
 ג'לוי עריות, ג'סות הרות, ג'זל, ש'פיוכות
 דמים, ש'בועות שוא, ל'שון הרע, צ'רות
 עין, בלמנצה לדוד עושה כוונים בהסימן
 ברמו ופוד.
 גג"ל גר נדי זמנוק לא.
 גגז"ת גמרא גמור זמורתא תהא.
 גג"ל גמרא נמירי לה.
 גגל"ל גנובא גנובי למה לך.
 גג"פ שלשה גיטין פסולין.
 גג"ק גזרין גזרות קשות.
 גג"ת גדולה גבורה תפארת [ק].
 ג"ד גבאי דמתא, גדולת דוד [ס]. גומל דלים,
 גור דין, גין דא, גמר דין, גירסא דווקנית,
 גירסא דינקותא, שלשה דברים, שלשה דורות,
 גר"ד גדי דלוי דגום (מולות של תרשי שבת
 שבט אדר).
 ג'ד"ה' סימן לתחלת מנין השטרות בשנת ג'
 אלפים ד' מאות וחמש עשרות-חמשים הח'
 ב"ג בהמניד ש"ז צד 149.
 גר"ך גדולת דוד [ס].
 גרו"ט גדי וטלה.
 גדול מקדש משה סימן ב"ב ט' לסאמרי ר'
 אליעזר במעלת צדקה, בלמנצה לדוד מפרש
 בדרך רמו.
 גרו"ם גדולת מרדכי [ס]. גדולת משה [ס].
 גר"י גדולי ישראל, גדולת יוסף [ס]. גירסא
 דינקותא, געשיכטע דער יודען.

¹ אף כי דרך בעל הסימן באותיות דומות לקחת אות אחרת מהמלה, כאן יוצא מרדכי, —דול"צ—זוה המאמר נמצא גם בערכין ט"ו ושם הוא כלי סימן וגם תפוד משונת.

דמא דכרישתינא שהוא מצוי בתוך הישוב
רפואה ליארוד שהוא שוקע בתוך העין.
ודמא דתרנגולא ברא לברקית שהוא
בולמת.

גוב' גובערניע, גובערנאטאר.

ג'ו'ד'ו'אילנא סימן שנתן הנאון ר' ולמן זצ"ל
מווילנא לזכור שעורי המדות, אות ג' סרמות
שהאיפה היא שלש סאין, ו' שהסאה היא
ששה קבין, ד' שהקב הוא ארבעה לוגין.
ו' האחרונה, שהלוג הוא ששה ביצים.—
(כ"כ במ' תולדות אדם). עתה ראיתי שכבר
קדמו השל"ה בחלק תושבע"פ ערך גודו
וערך תומר, ובלי ספק שר' ולמן ז"ל אמר
זאת בשם אומרו, רק השומע שכת זסבר
שמעצמו אמר.

גו"ה גבורה זהוד [ק] גופי הלכות [ס].

גוה"י גבורה והוד יסוד [ק].

גוזמ"ו תאר לאשה בהסגיד שי"ג צד 117
ול"י לע"ע פתרונו.

גו"ח גבורה וחסד [ק]. גומלי חסדים, גמלים
וחמורים.

גו"ח לחו"ם גומלי חסד לחיים ומתים.

גו"ח אדו"ם סימן להשנים שעושין אותן
מעוברות במשך מחזור קסן. שהוא י"ט
שנה, ג' למחזור ו' ח' י"א י"ד י"ז י"ט.

גו"ט גדיים ומלאים.

גו"י גלוי וידוע, גר ויתום, גרן ויקב.

גו"כ גם זכתובה.

גולכ"כ גלוי וידוע לפני כסא כבודך.

גול"ם גורם לסמון.

גו"ם גבאים ומנהיגים, גוג ומגוג, נזיר ומקיים.
גוי וממלכה, גפרית ומלת, גורעין ומוסיפין.

גו"ג גוף ונשמה.

גונה"ב גוף ונפש הבהמית.

גוף בניו גואל ולשבי פשע ביעקב נאום י"י
ואני (ד' משל"ה).

גו"ם גולה וסורה, גמיר וסביר.

גו"ע גדול ועצום.

גו"ק גדול וקטן, גדיש וקטמה, גטין וקדושין.

גו"ר גנת ורדים [ס].

גו"ש נמור ושלם.

גו"ת גאולה ותמורה, גאון ותפארת, גסן ותאנה.
גר ותושב.

גו"ן גר וקף, סימן במסרה שמלת אלף הכתובה
אצל גר דפקודים ודרגלים במדבר א' זב' הם
בזקף והשאר בטפחא, גם זה, שלשח וחובים.
גו' גורה.

גו"ד נאט זייא דאנק, גור דין'.

גו"ה גורת הכתוב—המלך—השם—השמה.

ויהי חרב על הגז'ה' לבריה סימן כי כיום
שלישי ושבת וחמישי לא יחול שבועות.

לקוטי הפרדס, ועיין גה"ו.

גזה"כ גורת הכתוב.

גזה"ם גורת המלך—המקום.

גזה"ש גורת השלמים [ד] גורת השם.

גו"ט'י'כ'ע' סימן במסרה כי בתהלים קי"ט
הנקרא תמניא אפי, או אלפא ביתא רבתי,
בפסוקי אלה האותיות נמצאה מלת ודים.

מלבד ד"ס בשאר מקומות.

גו"כ גם זמן כריתות (ד' זלי"ם).

גו"ל—ט גם זו לטובה.

גזל"ג גורה לגורת.

גול משכון, ופיאה סימן מכות ט"ו להקושיות
ברין ל"ת שיש בה קום עשה. — בל"ל טו'

בונה רחוקה עפ"י רמו.

גו"ש גורה שוה, גם זה שם.

גו"ח גבאי חדש, גם תליצה, נבית חוב, גר
חכמים, גורת חנם—חרם, גיא חיוון, גלגל

חסה, גם חבר, גמילות חסדים, גמר חמיה,
שלש חטיבות, שלשה חדשים, שלשה חלקים.

שלשה חסדים [ק], שלשה חסדים [ס], שלשה
חגריים, (דוקאטי, ג).

(¹) ג'ו'ד'א' ו'ג' א'ד'א' ג'א'ב' ב'ה' ב'ב'א' ג'ו'ד'ה' א'ג' ו'ד' ב'א'ב' ב'ג'ח'ר' ד'א'ג'

הר"ת האלה בחובים בסוף ספר הכבוד לר' מנחם הנדפס בנאוי דוואהר שנת תקפ"ח ואיני
פוע לע"ע פירושם.

גח"ט נמר חתימה טובה.
 גח"ל גדולים חקרי לב.
 גחל"ם גם חשך לא יחשיך ממך. (ס' מכוא המדרש).
 גחפ"ג גורת חמרי ס"א גו"ן [ד].
 גחש"א נמילות חסד של אמת.
 ג"ט גוייטיון (שם עיר ל"ש) גורל טוב. נמר טוב. שלשה טפחים.
 ג"ט גר טפחא. סימן במסרה כי מלת צבא האמורה בכמדבר י' ב' אצל גר הוא בטפחא כי כמעט כולם הם בקטן.
 ג"ט תקופת תשרי לא תחול כי אם בסוף שעה ג' או בסוף שעה ט'.
 גט חסד קצר וע"ף סימן מהראב"ע על י"א אותיות השרשיות. (לקוטי קדמוניות צד קצ"ח המגיד שב"א צד 219).
 ג"ט עג"ט שלשה טפחים על שלשה טפחים.
 ג"ט קע"ד א"ח גולגלתא מלא דבדולחא. קרומא דאזירא עמר נקי רעוא דרעוין אשנחא פקחא חוטמא. (בספרי הקבלה).
 ג"י גאון יעקב (ס). גם ישן. גלילות ידיו שלשה ימים.
 ג"י גימטריא. גירסת. גילובי (דו"ד ח"ט).
 גי"א גר יתום ואלמנה.
 גי"ה גלילות ידו המחורה. גושפנקת ידו הקרושה. שלשת ימי הנבלת. שלשת ימי החשכה (במצרים).
 גי"ח עיין אות.
 גיכ"ק אלה האותיות הן ממוצא החך [ד].
 גי"ל גבריאלי יהודה ליכטענפעלד (חכם ומחבר).
 גי"ק גלילות—גושפנקת ידו קדשו.
 גיר"ח גירסת רבינו חננאל.
 גיר"ש גירסת ר' שמשון.
 גי"ת גימטריא תבות. שלשה ימי תענית.
 ג"ב גם בריתות. גין כך. גם כאן. גם כי. גם בן. שלש בתות.
 גכ"ה סימן הקביעות. לשנה פשוטה. א' דראש השנה יום ג' השנה כסדרה. א' דפסח יום ה'.
 גכ"ז סימן הקביעות לשנה מעוברת. א' דראש

השנה יום ג' השנה כסדרה. א' דפסח יום ו'.
 גכ"ל גורם כליה לעולם.
 ג"ל שלשה לזנין.
 גל"ג גורה לגורה.
 גלגל"י גם לי גם לך לא יהיה.
 גל"ה גלגל התחתון.— העליון.
 כי אם ג'ל"ה (עמוס ג' ז'). סימן למנין פסוקי ס' חגי שהם 38 כגימטריא של זו המלת הרשומה.
 גל"ה"ע גלגל—גליל העליון.
 גל"ה"ת גלגל התחתון.
 גל"י גבר לא יצלת.
 גל"מ גורם למסון.
 גלשת"מ גורם לשכינה שתסתלק מישראל.
 גל"ת נאולה לתפלה.
 ג"מ גובה מעות— מדינה. (בן נקרא בדורות שלפנינו הסמונה לנבות כמף הקהל) גורה מורכבת [ד]. גורת מלכות. גט מקושר [ס]. גלגול מחילות. גלות מצרים. גלוא מסכת [ס]. שלשה מלאים (מסרה).
 ג"ם פלאי מענדיל גראם מלכות. (סוטר במאספים. ל"ט).
 גמ' גמרא.
 גמ"א גויעה מיחה אסיפה.
 גמ"ב גלוי מילתא בעלמא. גמר ביאה.
 גמ"ד גמר דין.
 גמ"ה גורת מלך היא.
 גם זריז אל גם סימן במסרה. כי בכראשית כ"ד בפסוקי י"ד ס"ו דכתיב בהו זג"ם ג"מ'ל"יך הם במקף. לאפוקי פסוקי י"ט ס"ד דכתיב בהו לגמליך הם בלי מקף— וס"י הסימן במקום שאין אות ספסקת בין גם לגמ' נקרא כוריוות עם מקף.
 גמ"ח גמילות חסדים.
 גמח"ט נמר חתימה טובה.
 גמ"ט נמר טוב.
 גמ"ל נמר מלאכה.
 גמ"ק גם מקושר.
 גמ"ר א גבריאלי מיכאל רפאל אוריאלי.

גמ"ש גדול מרבן שמו
 ג"נ נזרות נחות, נימי נשים, גלגולי נשמות.
 גן געולים, געולי נכרים, גרייצענאך (שם
 עיר ל"ש), גרן גכון [ס], שלש נקודות [ק].
 גנא"ח גומל גפשו איש חסיד.
 ג'נ'ב'ך' סימן סוכה ה' ג'זים ג'שים ב'המה
 ב'זתים, סוכת אלו בשרה (י"ל דרמו אע"ג
 דסוכות אלו כשירות אינן מצוה מן המובחר
 לכן קראם בלשון גנאי, — ועיין רסב"ש.
 זכענין זה כתב כל"ל).
 גנ"ד גנבת דעת.
 גנה כותל כופין וחולקין חלונות דר"ג
 סימן ב"ב ב' להקושיות כדון הזק ראייה.
 (בלטנצח לדוד מפרש ענין הסימן בדרך
 רחוקה).
 גנר"א גנבה ואכרה
 גנל"א גורת נחי למד אלף [ד].
 גנל"ה גורת נחי למד הא [ד].
 גנע"ז גורת נחי עין וא"ו [ד].
 גן' געול סימן למנין פסוקי ס' צפניה שהם
 53 בנימטריא של זו המלה הרשומה, (ויש
 דמיון בין הסימן להמסומן, כי גן ערן הוא
 הטוב אשר צפן י"י לוראיו).
 ג"ן עד"ן נוף נצח עצם דעת נפש, (ב"ש
 כנראה בס' הרמז).
 גנ"ת גדיים נעשו תישים, גמטריא נוטריוקון
 תסורה (מ"ה).
 ג"ס שלש סעודות, שלש ספירות [ק].
 גס"ת שלשה ספרי תורות, שלש ספירות
 התתונות [ק].
 ג"ע גבות עיניו, גבית עדות, גוזרין עליו,
 גלה עמוקות, (הס' מגלה עמוקות, יש
 משמיטין הס' בשמזכירין אותו), גלוי עריות,
 גלות עלית [ס], גדיל עליון, גז ערן, שלשה
 עדים, שלשה עשרונים.
 גע"א גלה עמוקות אופן (הס' מגלה עמוקות
 ח"ב נחלק לאופנים).
 געאה"ה גומרין עליו את ההלל.
 גע"ג גב על גב, גבוה על גבוה, שלש על
 שלש.

גענא"צ שלש על שלש אצבעות.
 גע"ד גורה עכירא דבטלה.
 געה"ע גן ערן העליון.
 געה"ת גן ערן התחתון
 גע"ר געהיים ראטה.
 געש"ד גלוי עריות שפיכות דמים.
 געת"מ גן ערן תחי מנותתו.
 ג"פ גבריאל פאלאק (הכם ספורסם מאמשטרדם
 כן חתם במאמריו במב"ע ובכמה ספריו
 שהו"ל), גט פטורין, גט פשוט [ס], גמלא
 פרחא, שלשה פנים, (מטבע) — פשיטין —
 פנים — פסוקים — פרצופים — פרקין [ק], שלש
 פסיעות — פעמים — פרשיות.
 גפ"א שלשה פרקים אמצעים.
 גפ"ג שלש פעמים שלש.
 גפה"ה שלש פעמים הולכה שלש הובאה.
 גפד"ש שלש פרשיות דקרות שמע.
 גפ"ס עיין אפ"ס.
 גפ"ע שלשה פרקים עליונים.
 גפ"ק שלש פעמים קדוש.
 גפשק"ש שלש פרשיות של דקרות שמע.
 גפ"ת גמרא פירש"י (פוסקים) תוספות תג"ך
 ג"צ גבאי צדקה, גר צדיק.
 ג"ק נכרא קסילא, גוזמא קתני, גט קרת,
 גרסת קונטרס, שלש קהלות, (כן היו
 בותבים בקצרה על שלש הערים אלטונא
 האמבורג ואנובעק שחזברו למו יחדו).
 גקה"ט שלש קליפות הטומאר
 גק"ל גיטה קודם לבנה.
 ג"ר גאולה ראשונה, גברא רבה, גזרה רעת,
 גורת רומיים, גלגולא רבא, גלוי ראש, גלי
 רויא [ס], גפות רוח, גענעראל רעדנער,
 גרסת דבנים, שלש ראשונות, שלש רביעיות
 [ק], שלש ריעותות.
 גר' גרמא, גרמא, גרסינג.
 גרוג"ד גשמי רצון ונדבה
 גר"ח גרסת ר' חננאל.
 גר"ל גורם רעה לעצמו.
 גר"ש גרסת ר' שמעון, גרמא שנייה.
 ג"ש גאלדשמיר, גבורת שמשון [ס], גבעת שמואל

יוסף שבני נח נהרגין עליהן. ג'לוי עריות.
ש'פיכות דמים ובר'כת השם (בלמנצה לדוד
נותן כזנה בהסימן. ע"ד מוד ורמו. --ואפשר
דטעמא יהיב מפני מה נהרגין רק על אלה.
שהם העקרים הראשים שעליהם העולם קיים
כמו זה הנשר הנטוי על פני המים. שהמכשול
בו סכנה נוראה).
ג"ת גבאי תמחוי. גדולי תרוסה [ס]. נוור תענית.
גולות תחתיות [ס]. גר תושב. שלשה תרנומים.
שלש תקיעות.
גת"ת גבאי תלמוד תורה.

[ס]. גדולת שאול [ס]. גורל שוה. גורת שוה.
גורת שלמים [ד]. גורת שמים. גמ שחרור. גותא
שמיא¹). גלגול שבועה. גרי שער. גרסת
שמואל (מ"ה). שלש שבועות. שלש שנים.
גשא"כ שלשה שאכלו כאחד.
גשכ"ט עיין עספכ"ח.
גשלכ"ה גדול שמו לטוב כל הימים.
גשנכש"ד גר שנתנייר בקטן שנולד דמו.
גש"ע גל של עצמות. גרי שער עירו.
גשע"ב גוי שעסק בתורה.
גש"ר סימן סנהדרין ג"ו לשלש מצות דתני רב

ד.

דא"ח דאין חוששין. דברי אלהים חיים. דניאל
איש חמודות.
דא"י דבר אלהינו יקום. דיני ארץ ישראל.
דא"כ דאם בן.
דאכיל יתיב דחדי מרקד פימן במסרה כי
מלת לפני, הכתובה אצל ואכלתם. דכרים
י"ב ו' היא בנגינת פשטא שהיא בקול מתון
ומיושב ושאצל ושמתתם -- שם י"ב, כמעט
זיקא שהוא בקול שמחה וחרות.
דאכל פתח פומיה דלא אכל קמץ פומיה
סימן בספר אכלה ואכלה צד 173 כי
ביחזקאל י"ח י"א כתיב אל ההרים אכל
בפתח ושם ו' כתיב אל ההרים לא אכל בקמץ.
דאכ"ר דאי כתב רחמנו
דא"ל דאיכא למימר -- למיפרך. דאין לומר.
דאית ליה. דאם לא. דאפשר לפרש. דבר
אחר לדור.
דאל"ה דאי לאו הכי. דאין להקשות
דאל"כ דאם לא בן. דאפשר לומר כאן.
דאל"ם דיש אם למקרא.

ד' דא. דבר. דנש. דין, דלת (אות הרביעית
מאלפא ביתא). מספר 4). דמוע. דעת. דף.
דפוס. דרך, כנוי לשם המפורש או לשם אדני.
ד"א דא איהו. דבר אחר -- אחד. דבר אלהים.
דברי אמת [ס]. דור אנוש. דין אמת. דמשק
אליעזר [ס]. דמשק ארש [ס]. דעת אלהים
[ס]. דעת אונקלוס. דפוס אחר. דפוס
אמשטרדם. דפוס ראשון. דרך אחר -- אחר.
דרך אמונה [ס]. דרך אמת. דרך ארעי.
דרך ארץ. דרכי אלהים. דרוסת איש. ארבע
אוחיות (שם הויה). ארבע אמות. ארבע
ארצות. ארבעת אלפים.
דא"א דאי אמרת. דאי אפשר. דאמרי אינשי.
דברי איש -- אלהים. דין ארבע ארצות.
דאב"ה ארבע אמות ברשות הרבים.
דאב"י ארבע אמות בארץ ישראל.
דא"ה דיני אומות העולם.
דאה"ש דוחין את השבת.
דאו' דאורייתא.
דא"ז דרך ארץ ווטא (מסכת). דפוס אומיר.

¹ האי מאן דסנאי שומעניה שרי לבזויה כנומר ושין (מגילה ב"ה) ועיין ברש"י ב' פירושים.
ולפנינו ברש"י הגי' ניופא והניהו אחרים גותא, ועיין בערוך ערך גימל. ובמבוא לערוך השלם
סוף פ"ב צד XX ב' שהנירסא ניופא היא הנכונה.

דאל"ת דאין לתרץ.

דאלת"ה דאי לא תיסא הכי.

דא"ק דאי קשיא. דאמר קרא.

דא"ד דאמר רב. דאמר רחמנא. דרך ארץ רבא.

דאר"י דן אפרים ראובן יהודה. סימן כס' אכלה

ואכלה צד 295. כי ביהוקאל מ"ח פסוקי

1. 6. 7. 8. כאלה השבטים כתוב מפאת

קדים. והשאר מפאת קדימה.

דאשא קלב"מ ארבע אמות של אדם קונות

לו בכל מקום.

דאש"ה ארבע אמות של הלכה.

דאש"ת ארבע אמות של תפלה.

דא"ת דאמרי תרווייהו.

ד"ב ארבע כרכות. דבר כרוז. דברים כנו.

דברים בטלים. דוב בער. די בזה. דם

כתולים. דמו בראשו. דפוס ברלין. דפוס

שני.

דב' דבר.

דב"א דבי אליהו. דבר אליהו [ס]. דברי בני

אדם. דרך בני אדם.

דבא"ז דבי אליהו זוטא. דפוס באויל.

דבא"ד דבי אליהו רבא.

דב"ב ארבעה בנינים בו (בספרי השרשים).

דב"ג דברים כנו. דבר גדול.

דב"ד סימן ע"ז ג"ה. אין ד'ורכין... ואין

ב'וצרין... שאין ד'ורכין—הב"ח מניה. דב"ב

והכ' האחרונה מרמות על אבל בוצרין...

בל"ל מכנים כונה עפ"י קבלה. דברי דוד[ס].

דב"ה דברי הימים.

ד"ב'ה'ג'א' בשמאל סימן ברמ"א או"ח סי'

ר"ס שביד שמאל מתחילין ליטול הצפרנים

בקפיצה שהוא רביעית לגודל. ואת"כ ב' ה'

ג"א. וע' בדאנה.

דב"ו דרך כשר ודם.

דבו"ע דבור עליון.

דב"ז הנא"ז סימן ברכות ג"ט ב' כרש"י ד"ה

ננהי. לימים שנופלים בהם ראשי ו' המחזורים

הקטנים.

דב"ה דאשתמש בתנא חלף.

דב"ט דבק טוב [ס]. דבר טוב. דברי טעם.

דברים בטלים.

דב"ל די בזה למבין. דונש בן לברט.

דבלה"ג דברים בלתי חנוניים.

דב"ם דיני ברכת מגילה.

דב"ג דמים בדמים נקעו.

דב"ע דברים עתיקים.

דב"ק דברי קדשו. דוכבות כקבר.

דאמר ל'ד'ב'ק' טוב סימן בשו"ח הרשב"ש

סי' תק"ו בשם גליוני הצרפתים שאם כל

הריאה דבוקה יתר שלא יכול להכניס ידיו

לכדקה זה קורין אותו פלמונדיו וכשרה.

דב"ר דבי רב. דשנת בשמן ראשי.

דבר ועדיות גנב סימן סנהדרין כ"ז לסאמרי

ר' נחמן בענין פסולי עדות. בל"ל פרמו

כונה בהסימן עפ"י סוד.

דברי"ת דבי ר' ישמעאל תנא.

דב"ש דבי שמואל. דבר שבמנין. דבר שנקדושה.

דבר שמואל [ס]. דברי שלום [ס]. דברי שלמה

[ס]. דוד בן שאלתיאל. דוד בן שמואל.

(ל"ש ול"ר).

דבש"א דבר בשם אומר

דבת"ח דירה בתחתונים.

ד"ג דאם גלויכין. דבר גדול. דייני גולה. דייני

נורות. ארבעה נברי. ארבע גאולות.

דנר"ב דין גרמא דעשוראה ביר.

דנו"ב דגים ובשר.

דנ"ז דייני נורות.

אין מכבדין ב'ד'ג'ו'ים' ד'רך ג'שר י"ס

ס'דבר, ספר פדה את אברהם בשם ספרי

רבני אשכנז.

דג"ם דגול מרכבה [ס]. דגים מלוחים

דגמ"ר דגול מרכבה [ס].

ד"ך ארבעה דברים. דברי דוד [ס]. דברי דרוש.

דיסעלדארף (ל"ש). דרך דרוש. דררא דסמוגא.

עיין זטו.

דדא"ל דיוקא דמתניתין אתא לאשמעינן.

דד"ג דינא דניהנס.

דד"ד דינא דמלכותא דינא.

דדו"ד דור דור נדורשיו.

המעתיק. דבר הלמד מסופו—סעינינו. דוד המלך. דין המלכות, דרך המלך. דרך המקור. דרכי המשנה [ס].

דהמה"ם דברים הנאים סתמת המעודה. דהע"ה דוד המלך עליו השלום

דה"פ דברי הפסוק. דעת הפוסקים. דהכי פירושו. דרך הפלא. דרך הפלגה.

דה"צ דרך הצווי.

דה"ק דברי הקטן. דברי הקריאה. דהכי קאמר—קתני. דעת הקהל. דרך הקדש [ס].

דהק"ד דבור—דין הקודם. דמי הקרימה.

דה"ר דרך הרבים.

דה"ש דהאי שתא. דרך השאלה—השלום.

דה"ת דין התורה. דם התמצית. דרכי התלמוד.

ד"ו דין ודברים. דין וחשבון. דף ז'. דפוס ווארשא—ווילנא—וונינעצא. דת ודין.

דו"א דל ואכיון. דתן ואכירם.

דוא"ח דואג ואחיתופל.

דו"ב דוב בער.

דוב ואריה פתחו פומייהו סימן במסרה כי מנ"ם הצילני, הנמצאים בכה"ק האתר פתח הצילני מיד הארי ומיד הדוב (ש"א י"ז ל"ו), ושנים האחרים (תהלים ל"ד ה', ג"ד ט') קמציין הצילני.

דו"ב"ב' שפתי ישנים 1) סימן לסדרי ספר שופטים שהם 14 בניסמריא של זו המלה הרשומה, ועיין "יד" 2) סימן שנתן ר' זלמן מווילנא, לזכור ערך המטבעות: המלע ד' דיגנין, הדינר ו' מעות, המעה ב' פונדיונים, הפונדיון ב' אסרים. (כ"ב במסר תולדות אדם).

דו"ד דבר ודם. דור ודורשיו. דין ודברים. דין ודין. דת ודין.

דוד מלך ישראל חי וקים סימן ראש השנה כ"ה שאמר לו רבי לר' חייא שישלח לו מעין טבי שקדש הירח, ופירש"י שאז נודע שמד שלא יקדשו הירח, והסימן הוא שישראל מונין ללכנה ובדוד נאמר בירח יבון עולם. ועיין גואלנו.

דודאל"ע דין ודברים אין לי עמך.

דד"מ דינא דבר מצרא. דינא דמלכותא. דורא דממונא. דרוש דרש משה [ס].

דד"נ דרכיה ורכי נעם.

דד"ע דברי הימים דניאל עורא.

דד"פ דפוס דיהרנפורט.

ד"ה דא הוא. דאם הייסט. דבור המתחיל.

דברי היאונים [ס]. דברי החכמים. דברי הימים. דברי הכל. דברי הכותב—המניה—המסרה. דברי המקובלים. דברי הנביאים. דברים האלה. דוד המלך. דור המבול—המדבר—הפלגה. דין הוא. דם הנדה. דם התמצית. דף ה'. דפוס העגונות. דרך החיים [ס]. דרך העולם. דרך הקדש [ס]. דרכי השם. דרכי התלמוד.

דה"א דברי הימים א'. דהא אמרינן. דהוה אמינא. דם האברים.

דהא"ל דבר המתקבל אל הלב.

דה"ב דברי הימים ב'. דבר הכתוב בהוה.

דהבא למלכיא סימן במסרה כי פסוק "אך את הזהב ואת הכסף את הנחשת את הברזל את הכדיל ואת העפרות". במדבר ל"א כ"ב דומה לפסוק "ויהי בשמע כל המלכים... החתי והאמרי הכנעני הפרזי החוי והיכוסים" יהושע ט' א'. בשניהם א"ג'ד'ה' בלי ו'. ב'ו' עם ו'.

דה"ג דיני—דרכי הנויים.

דהגל"מ דבר הגורם לממון.

דה"ה דיני השכמת הכקר.

דה"ח דרך החיים [ס]. דברי החכם.

דה"ט דהיינו טעמא. דקדוקי הטעמים. דרך הטבע.

דה"י דברי הימים. דרך היחיד.

דהי"א דברי הימים א'.

דהי"ב דברי הימים ב'.

דהי"ש דת הישראלית.

דה"כ דברי הכתוב.

דה"ל דבר המפור ללב.

דהלמ"ם דבר הלמד מסופו.

דהלמ"ע דבר הלמד סעינינו.

דה"מ דבור המתחיל. דברי המאסף—המחבר—

וכולהון ומנתתם.
 דח"א דיני חדש אלול.
 דח"ב דברו חכמים בהות.
 דחב"ע"פ דיני חמץ בערב פסח.
 דחב"נ דברו חכמים בלשון נקיה. דברי חכמים
 בנתת נשמעים.
 דח"ה דיני תול המועד.
 דח"ז דברי חכמים וחידותם [ס].
 דח"ר דחילו ורחימו.
 דחוי רומי לקי ומדוי ומתבוי בחקלא סימן
 בס' אכלה ואכלה צד 94. לששה זוגין מן
 ב' כ' חד כתב י'. ראה ראי, ורטה רמי,
 מכה סכי, סדוה סדוי, כוזה כווי ושרה ושדי.
 דח"י דבר חידוש.
 דחמו"ע דניאל חנניה מישאל ועזריה.
 דח"פ דרך חיים פרקים [ס]. להבריל בין זה
 הספר של סה"ל מפראג על פרקי אבות,
 לבין ספרים אחרים בשם זה.
 ד"מ ארבעה ספחים. דבק טוב [ס]. דברים
 טובים. דמי סהרה. דרך טובים. דורש טוב.
 דט"ל דורש טוב לעמו.
 דטלנ"ת אלה האותיות הן ממוצא הלשון [ד].
 ד"י ארבעה ימים—יסודות. דברים ישרים. די
 וען ואהר. דין יורשים. דיני ישראל. דן
 ידין [ס]. דפוס ישן. דרך ישרה. דת יהודית
 —ישראל.
 דיא"ש אדי"ש כשד"כ מאודך¹ סימן ספחים
 קי"ט, דוד ישי אחיו שמואל, אחיו דוד ישי
 שמואל, כלם שמואל דוד כלם מאודך כי
 עניתני.
 די"ב דבר יום ביומו.
 דיבא² וכל קהלנא אדכון קמון טבהא
 בחצרתהון סימן במסרה לוי פעמים כאחד

דו"ה ארבעה וחמשה. די והותר.
 דוה"מ דור המבול. דור המדבר.
 דו"ז דודי זקני.
 דו"ח דבש וחלב. דין וחשבון. דרישה והקירה.
 דו"ט דורש טוב.
 דו"י דגן זיין. דלותי ולי יהושיע. דשנים
 ורעננים יהיו.
 דול"צ דורש לציון [ס].
 דו"ם דבור ומתשבה.
 דומ"ץ דין ומורה צדק.
 דו"נ דוכרא ונוקבא.
 דונ"ל דונש בן לברט.
 דו"פ דרישה ופרישה [ס].
 דו"ר דחילו ורחימו.
 דורל"צ דורש לציון [ס].
 דו"ש דורש שלום. דרוש וקבל שכר.
 דושת"ה דורש שלום תפארתו הרמה.
 דו"ת דגן ותירוש.
 ד"ן דאס ועלבע. דבר זה. דברי זכרון [ס].
 דודי זקני. דעת זקנים [ס]. דפוס זאלקווא
 —זולצבאך. דרך זה.
 דז"ל דבר זה לשוננו.
 ד"ח ארבעה חלקים. ארבעה חסרים (מסרת).
 דבר חדש. דבר חוצץ. דבר תריף. דברי
 חברות. דברי תול. דברי חיים [ס]. דברי
 חכמים. דברי הלומות. דברי חסודות [ס].
 דברי חן [ס]. דברי חסידות. דברי חפץ [ס].
 דברים חיצונים. דגש חוק. דם הטאת. דפוס
 חדש. דרך חיים [ס]. דרך חכמה [ס]. דרכי
 חסידית.
 ד"ח מנחתם סימן בס' אכלה ואכלה צד 293.
 שכקרבנות חג הסוכות במדבר כ"ט ביום
 רביעי ושמיני פסוקי 24, 37 כתוב מנחתם.

¹ בס' למנצח לדוד מביא שלפניו היה הנירסא, מהודר ומתקשה בפירושה". ועל כונת
 הסימן הוא אומר, כי רמזו מפני מה זכה דוד למלוכה. א) דיאש, שהיה מתיאש מחייו ומשים
 נפשו בכפו להלחם מלחמות ה'. ב) אריש, שהיה שומע תרפתו ושותק. כמו סאליאב ומשמעי.
 ע"ד טוביה דשמע ואדיש. ג) בשוך, שאול שוך והבטיח לתת לו אהת סבנותיו, ונתן לו
 לעדריאל זון לפלטי.

² כנראה שבימי בעל הסימן כבר נהגו לקרא לאנשים בשם בעלי חיים, ודיבא רומנו

די"י דברי ימי ישראל.

דילמא בר אחור וקדם אחור וקדם הוא אמרינן האי קדם ואחור קדם ואחור והאי איסורא סימן בס' הלכות גדולות ה' יבום וחליצה לאיזה דינים שם בהמתנת נ' חדשים. דילמא סימן יומא כ"ח כי שברירי דשימשא. קשי משימשא. כמו שהדלף היורד על האדם קשה משאם נכנס כל נופו במים.

דינא דאחתי² גלי וקם ברמיותא סימן במסרה לחמש פעמים ארור ברביעי בכח"ק— ארור מטה משפט, (דברים כ"ז י"ט) ארור שוכב עם אחותו (שם כ"ב) ארור שוכב עם אשת אביו כי נלה, (שם כ') ארור אשר לא יקים (שם כ"ו) ארור עושה מלאכת ה' רמיה (ירמיה ס"ח י').

דינ"ו דבר י"י נעשה ונשמע.

די"ס ארבעה יסודות.

די"ע דברי ימי עולם.

דיקרנוס"א שם היוצא מפסוק והריקותי לכם ברכה עד בלי די. ומפסוק נסה עלינו אור פניך י"י. נזכר בכף אתה לרחי"א ועוד ספרים.

ד"כ ארבע כוסות. ארבע כנפות. דיני כהנים. דרך כבוד. דרך בלל. עיין ספיק.

דכ"א (1) סימן לשלשה דברים נאים שמרחיבין דעתו של אדם. דירת. בלים. אשה. (2) סימן לשלש עברות שיהרג ואל יעבור. ר"ם (ש"ד) כ"פירה (ע"ו) א'שת איש (נ"ע).

דכ"ד דכל דרנין.

דכ"ז דכור ונוקמא.

דכו' דכוותיה.

בקמץ הנמצאים בכח"ק—זאב ופלה ירעו כאחד. (ישעיה ס"ה כ"ה) כל הקחל כאחד (עזרא ב' ס"ד, נחמיה ז' ס"ו) כי הטהרו הכהנים והלויים כאחד. (עזרא ז' כ') ויעמד ישוע... ובניו בני יהודה כאחד. (עזרא כ' ט') שניהם כאחד טובים (קהלת י"א ו') ויהי כאחד למתצרים (דהי"ב ה' י"ג). בסימן הזה. מאמר אחד וכל קהלנא כולל כ' מקומות.

דיו למנודה שבח¹ זונות נתקלקל במידה שלשה סימן ערובין י"ח למאמרי ר' ירמיה בן אלעזר והנה הפר סה סימן למאמר כל בית שנשמעין בו ד"ת בלילה. ולמאמר סיום שחרב ביהמ"ק, עיין הנהות הנר"א. גם דחוק הוא שמלת זונות תרמוז למזונות. ומלת נתקלקל לנתקלל. — גם בעל למנצה לדוד נתקשה על השמטת המאמרים והוסיף עוד מאמר דם עמודין. וחירין דמלת דיו כיילא תלתא. דיו עמודין. דיו פרצופין. דיו לעולם. ובמאמר כל בית נרהק מאד. אבל בדקדוקי סופרים מביא שככ"י הגירסא הוא כך. דיו למנודה שכת יונין בית חרוב נתקלל במדת שלשה" וזא אפוא סימן לכל תשעת מאמרי ר' ירמיה בן אלעזר. — ועיין על נהרות כבל צד 123 בעל ת"ו תו"א כ' שמלת שבת היא ר"ת שבתו בית שחרב".

דיונסים אחד מהשמות היוצאים מפסוקי ברכת כהנים דלה יוקשים וקבל נפוצים סמך ישע מפלתנו. ועיין אנקתם.

דיו"ט די טרינטו. (בעיר ריווא די טרינטו היה דפוס). דיגי יום טוב.

לאיש הנקרא בשמו זאב הוא וכל הקהל שלנו הטהרו ויעמדו הימב בחצוצרותיהם כי אם יהיה פירושו זאב ממש אין להסימן כל קשר עניני.

¹ בס' למנצה לדוד, רמו בדרך תוכחה כשבעם הקב"ה על ישראל והגלם, אמר דיו לישראל עמי המנודה לקבל שבת מזונות והשפעה יתרה כמו שהיה עד עתה כי נתקלקל במדת שלשה עבירות שבשבלם נחרב בית ראשון ע"ו נ"ע ש"ד.

² ענין הסימן. דינא דאחתי גלי. הוא ע"ד מאחז"ל על פסוק אמור לחכמה אחותי את. אם ברור לך הדבר כאחותך שהיא אמורה, כלומר הדבר ברור בעיניו כדין אתותו ובכ"ו עומר במרמה ותמם, יודע רבונו ומתכוון למרוד בו.

דל"ע דלא עכרינגן, דורשי לשון עבר, (שם
 חברה בברלין שנוסדה בסוף ימי הרמב"ם
 ממנה יצא המאסף).
 דל"פ דלא פסיק.
 דלפן עיניה ודייבי נחיריה ואתי ליה רירא
 מפומיה ורמו דידבי עלויה סימן של בעל
 ראתן כתובות ע"ו.
 דל"צ דלא צריך, דורש לציון [ס].
 דל"ק דלא קאמר — קשיא, דורשי לשונות
 קדמוניות.
 דל"ר דקדוק לשון רוסיא [ס].
 דל"ש דלא שייך, דלא שכיחא, דעת לשאל.
 דל"ת דלא תימא, דוחה לא תעשה.
 דלת"ב דקדוק לשון תלמוד בבלי [ס].
 דלת"ה דאי לא תימא הכי.
 דלתש"ב דיו לתלמיד שיהא ברב.
 ד"ם ארבע מאות, ארבע מנות, ארבעה מינים.
 ארבעה מלאים (מסרה), ארבע מראות, ארבע
 משמרות, ארבע מתנות, דבר מאוס, דבר
 מצוה, דברי מוסר, דברי משפט [ס], דגים
 מלוחים, דוד מרדכי [ס], דיוען מאנאט, דיני
 ממונות, דפוס מנטוכה, דרך משל, דרכי
 משה [ס], דרכי המשנה [ס], דרש משה [ס].
 דמ"א דגל מחנה אפרים [ס].
 דמא"י די מתסורו אשר יחסר, (רמו לדון
 המשנה מאבולין את העניים דמאי, כספר
 כפתור ופרח).
 דמ"ב דיני סמונות בשלשה, דע מאין באת.
 דמ"ג דייטשע סארגענלענדישע געזעלשאפט.
 דמה"ד דקה מן הרקה
 דמה"ח דבר מן החי.
 דמה"פ דשון מוכח הפנימי.
 דמו"ב דון מינה ואוקי באחרת.
 דמו"ם דון מינה ומינה, דיני משא ומתן.
 דמ"י דגל מחנה יהודה [ס].
 דמים מכוסים¹ ימים מגולים סימן במסרח
 כי מלת פהרה הסמוכה למלת דמי, ויקרא

דכוכ"ם דרך כגוי וכבוד כלפי מעלת
 דכ"ם דכל ממירין.
 דכ"ם דברים ככתבם, דרך כבב מיעקב
 דכ"נ דכל נהורין.
 דכ"ע דכולי עלמא, דכל ענין, דרך כל עולם.
 דכ"ר דאי כתב רחמנא.
 ד"ל ארבע לסאה, דוד לוריא (מסינפק מאמרים
 רבים באו במכ"ע ממנו כחתימה זו) די
 למבין, דפוס לבוב—לובלין.
 דלא"ר דקדוק לשון ארמי [ס].
 דל"ב די לחכימא ברמיזא, די למבין בנקל,
 דיה לצרה בשעתה.
 דלבח"כ דלית בה חסרון כיס.
 דלבמ"ה דיו לבא מן הדין.
 דלבש"פ דלית בה שוה פרוטה.
 דל"ג דלא גורינגן—גרסינגן, דלשון נמורה, (עיון
 במבוא).
 דל"ד דלא דמי, דלאו דוקא, דין לדון, דף
 לדף.
 דל"ה דלאו הכי, דילמא להכי הנה.
 דל"ז דן לכף זכות.
 דל"ח דלא חיישינגן, דרך לתיום [ס], דרושים
 לכל הפציהם [ס].
 דלח"ב די לחכימא ברמיזא.
 דל"י בא"ה לב"ם דלא ידע בין ארור המן
 לברוך מרדכי.
 דלכ"ז דן לכף זכות.
 דלל"ב דיו לעבד להיות כרבו.
 דלל"ש דרשה לליל שמורים.
 דלמא"ע דע לפני מי אתה עומד.
 דלמ"נ דעת למבין נקל.
 דלמ"פ סימן ב"ק ק', לדיני ר' מאיר בדיני
 דגרמי, ד"ן, ל'צבוע, המ'סכך, מחיצת הכרם
 שנ'פרצה, (לפני בעל למנצח לדוד היתה
 הגי' דלס"פ בסמך, ופי' דמרמו להסמך
 שבמלת המסכך—וענין הסימן פי' בדרך רמו.
 דל"נ דעת לנבון נקל.

¹ בעלי הרקדוק קוראים לאות בלתי מורגשת בפכמא נח נסתרי-כנסת, ולמורגשת נח
 גראה-מגולה, וענין הסימן כי דם דרכו להיות מכוסה, וכמינו את דמו, ושפך את דמו וכסוד"

נפשות, דם נדה, דם נקי, דפוס נאפולי.
 דרך נשים, דרכי נעם [ס].
 דין' סימן מגילה כ"ה דוד ואמנון, לא נקרא
 ולא מתרגם.
 ד"נ א"נ וכ"נ דירה נאה אשה נאה וכלים
 נאים.
 דין' ח'נ'ק' נ'פ'ש' סימן לשמנה מיני מרפות
 בשו"ע יו"ד סי' כ"ט, ד'רוסה, נ'קובה,
 ת'סרה, נ'פולה, ק'דועה, נ'פולה, פ'פוקה,
 ש'בורה.
 דין' ידן עמו זה הסימן נתנו על המבי"ש
 שהיה רב בצפת ארבע וחמשים שנה.
 דנא דחלא סימן יוסא כ"ח דוהמא דשימשא
 קשי משימשא (בעין יעקב ובערוך הגורמא
 זיהרא).
 דניאל סימן למנין פסוקי פ' קרח שהם 95
 בנימטריא של זה השם, (ואפשר שבדניאל
 יש רמז על קרח שגידון מהאל).
 דנ"י דיני נטילת ידים
 דנ"כ דיני נשואות כפים.
 ד'נ'ס'צ'ת' סימן במסרה כי חמש פעמים
 ותורתך בתמניא אפי באלה האותיות.
 דנש הלוי אמת כטב סימן שנתן דונש
 לאותיות השמוש בהוסיפו גם ד' ט' (דונש
 בתשובה למנחם 5, תשובות תלמידי מנחם
 40, תשובות תלמידי דונש 28, המניד שכ"א
 צד 181, והח' הרכבי כ' שם, כי המלה
 כטב בערכית היא כמו דבר).
 דנש הלוי טמא כתב סימן שנתנו מתגנרי
 דונש לאותיות השמוש בלעג לסימנו הנ"ל
 (תשובות תלמידי מנחם 41, המניד שכ"א
 צד 181).
 ד"ם ארבע ספירות, דבר ספק, דבר סתר, דברי
 סופרים, דיני סוטה—סוכה, דפוס סאכיוניטא—

י"ב ד' ה', — בלי ספיק — ולמלת ימי, שם
 ד' ו' במפיק.
 דמכב"ל דין סוריקא בשותא בשדא יוצה
 לוכן ביצה, (ד', ול"י לע"ע מקומן).
 דמל"ם דע מה למעלה מסך.
 דמ"פ ערמ"פ ארבע מאה פרסה על ארבע
 מאה פרסה.
 דמ"ר ארבע מראות (נגעים) דגל מתנה ראובן.
 דמ"ש דיון סורה שוה, דמאי שנה, דמה
 שכתב, דמוצאי שבת, דמי שהיטה, דע מה
 שתשיב, דרש משה [ס].
 ד'מ'ש'מ'ק'ס'ק' (1) סימן מכות כ"ד — דוד
 מ'זמור יש'עיהו מ'יכה עמו"ס תבוק'—
 עהעמידו את המצות כל אחר במנין פחות
 מהקודם לו.
 דמ"ש"ק דע מי שהוא קונך.
 דמ"ש"ק שקרתא סימן במסרה לשתי פעמים
 מדברה בכה"ק, מדברה דמ"ש"ק (מ"א י"ט
 ט"ו) מדברה בית און (און גרף עם שקר)
 (יהושע י"ח י"ב).
 דמישתעיא מישנית סימן קדושין ע"ח למשפחה
 פסולה שהיא קרובה לעיר מישן ומדברת
 בלשון מישן ואמרינן שם מישן מתה.
 דמתקטיל דמי בארעא דערק מוקמן
 רגלוהי סימן במסרה כי בכמדבר ל"ה קדמא
 פסוק ל"א כתיב ולא תקחו כופר לנפש רוצח
 בטעם מרכא פשטא, תנינא פסוק ל"ב ולא
 תקחו כופר לגוס בטעם מונח קטן, ומשר
 הסימן כבר נלאה בעל סבין חידות לפרשו
 ולא עלתה בידו.
 ד"נ דאבון גפש, דבר נפרד, דברי נכואה,
 דברי נחומים, דברים נאים—נכוחים—נעימים,
 דוד ניעטא (ד' ול"ר אולי צ"ל דוד ניטו
 והוא בעל כוזרי שני וגם זה ל"ר), דיני

אל תכסה דמי" ויום הוא בהיר ונגלה הפך הלילה אשר החשך יכסה ארץ.

(2) בדול"צ אומר על הק' הראשונה שהיא טעות, ואני מפקפק גם על המס הראשונה
 שמלת כוזמור אין לה כל ענין בהסימן רק מדאה מקום היכן אמר זאת חזק, ומדוע רק כדוד
 ציין זאת.—(כל"ל כ' שהוא ר"ת דוד מלכנו)—ולדעתי שתי אותיות אלה נשתרבבו בטעות.
 וצ"ל דשמסק—ועיין כל"ל מה שנדהק עוד בזה וככונת הסימן.

בכמדבר ב' אצל שבט דן בפסוק ל"א היא
 בפשטא ושאר בנישיים.
 דפ' דפסוקה (מסורה).
 דפא"מ דפוס אמשטרדם. דפוס אדווא.
 דפאט"ש דפוס אמשטרדם.
 דפ"ד ארבע פעמים ארבע.
 דפוה"ק דפוס הקודם.
 דפו"י דפוס ישן.
 דפ"ח דפוס חדש.
 דפח"ח דברי פי חכם תק.
 דפ"ך דפוס פירארא.
 דפ"פ דפוס פראנקפורט.
 דפ"ק דפה קהלתנו. דפוס קדמון—קארץ—
 קראקא—קרימונא.
 דפקיד יתיב² דעביד קאים סימן במסרה
 שכל מלת ארך במלאכת המשכן הנאמר בפ'
 תרומה בצואה הוא במעם מונח — מתחת
 המלה—ומנוחה וישיבה גרפים בענין, וכל
 מלת ארך הנאמר בעשיית המשכן בפ' ויקהל
 הוא במעם גרש העומד ממעל להמלה. וענין
 הסימן המצוה יושב לו בארון והעושה עומד
 בעכדא קמי מריה.
 דפ"ר דפוס ראשון.
 ד' פרוטות עיין אינו רואת.
 דפ"ש דפוס שונצינו.
 ד"צ ארבעה צומות. דברי צדיקים [ס]. דין
 צדק. דרך צדיקים. דורשי ציון (שם אנדרה).
 דרישת ציון [ס]. י"י צבאות.
 דצח"מ דומם צומח הי מדבר.
 דצ"כ דם צפרדע כנים (עיין סבוא)
 ד"ק ארבע קדושות. דבר קטן. דברי קבלה.
 דברי קדשו. דגש קל. דוד קמחי (רד"ק).
 דוד קויפטאן—קאססעל (חכמים מפורסמים
 בימינו). דין קדומה. דיני קדיש. דיני קנסות.
 דירת קבע. דמי קדימה. דעת קדושים [ס].
 דפוס קדמון—קטן—קוסטאנטינא—קראקא—

מלאוויטא. דקדוקי סופרים.
 דסל"ת דעלך פני לחברך לא תעבוד
 דסמרת"ץ דברי סופרים מדברי תורה.
 דסמ"ך לשניהם סימן במסרה כי בויקרא כ' כל
 מלת יומתו דסמ"ך למלת שניהם בשוא המ"ם
 יומתו. ושאר בפתח ר"ל קמץ יומתו וענין
 הסימן כי אות שואית אינה נקראת לבדה
 רק עם האות הסמוכה לה.
 ד"ע ארבע עולמות. דבר עבירה. דבר עור
 (ר"ת ול"ר). דברי עכרך. דברי עורא (ג'
 ול"ר). דברי עצמו. דבר ערוה. דברים עתיקים.
 ד' עתיקים (ד' ולי"ם). דורות עולם. דיני
 ערכין. דירת עראי. דעת עליון. דעת עצמו.
 דפוס עתיק. דקדוקי עניות. דראון עולם.
 דרך עולם. דרך עראי. דרך ערסה.
 דע"ב דין עסק ביש.
 דע"ד ארבע על ארבע. דעל דעת.
 דע"ה דוד עליו השלום. דרך עץ החיים [ס].
 דעה"ת דרשות על התורה.
 דעוא"ל סימן למנין פסוקי פ' ויקרא שהם 111
 בנימטריא של זה השם.
 דעו"ם דין עיקר וטפל.
 דע"ח דרך עץ חיים [ס].
 דעו"נ דניאל עורא ונחמית.
 דעילא דרב סימן יכמות כ"א להוספה שהוסף
 זעירי על ד' גשים שאמר רב.—עין רש"י¹
 דעלא"ג דעכידא לאנלווי.
 דע"ק דעת קדושים [ס].
 דע"ר דיני ערכאות.
 דע"ש דקדוק עברי שד"ל.
 דע"ת דעת תורה.
 ד"פ ארבעה פרצופים. ארבע פעמים—פרשיות.
 דיהרגפורט. דו פרצופים. דיני פסח. דפוס
 פארווא—פיורדא—פיורו—פירארא—פראג—
 פראנקפורט. דרך פרט.
 ד"ף דן פשטא. סימן במסרה, כי מלת הפקודים

¹ ולי נראה דהכי פירושו, זעירי שפירושו קטן הוא למעלה, מרב" שפירושו גדול.
 כי רב לא ידע זעירי הוסף.

² כעין זה הוא סימן, אדון יושב ואלוי להבדיל ביניהם הונה זה בארמית.

קרימונת, דרך קבע, דרך קדושים, דרך קנין.
 דרך קצרה, דרך קראים.
 דק' דקאמר, דקהלת, דקשה.
 דק"ב דפוס קעניגסבערג.
 דקו"ב דיני קדיש וברכו.
 דיקלא סימן חולין קכ"ה לקולית ששמה לארכה
 פמאה, לרחבה טהורה כמו הדקל אם תטול
 ממנו רצועה סביב הוא מחיבש ואם תקליפנו
 לארכו יש דרך לשרף לעלות.
 דקלים סימן לעמקים דקלים, פסחים ג"ג, ר"ל
 תכונת עמקים שיהיו דקלים גדלים שם.
 דק"ג דיני קנסות.
 דק"ס דקדוקי סופרים [ס].
 דק"פ דיני קרבן פסח.
 ד"ד ארבע ראשונות [ק]. דברי רבי, דברי
 ריבנות [ס]. דברי רבוחינו, דברים רבה, דברים
 עים, דקדוקי רש"י [ס]. דאקטאר, דרך
 רחוקה, דרך רשעים, דורשי רשומות.
 ד"ר סימן במסרה כי קדמא כמדבר א' י"ד
 כתיב דעואל, תנונא שם ב' י"ד רעואל.
 דר' דאקטאר, דרוש, דרך.
 דר"א דברי ר' אליעזר, דרוסת איש, דרך ארץ.
 דר"ג דברי ר' גמליאל, דרבינו גרשום.
 דרגמ"ה דרבינו גרשום מאור הגולה.
 דר"ה דברי רבינו הקדוש, דיני רשות הרבים,
 דרה"ע ארבע רוחות העולם.
 דרו"ח דרוש וחדוש [ס].
 דרו"פ דרישה ופרישה [ס].
 דרוק"ש דרוש וקבל שבר.
 דרו"ש דרוקא שמאלא [ק].
 דר"ח דיני ראש חדש.
 דר"ד דפוס ריווא די טרינמא.
 דר"ת דבי ר' ישמעאל תנא.
 דר"ס דברי ר' מאיר, דרוכ מצויין, דרכי
 משה [ס].
 דרמ"ם דאקטאר משה מארקעל (בן חתם כמכ"ע
 ומאספים ל"ס).

דרמ"ז דרומית מזרחית.
 דרמ"ק דרשות מהר"י קאצינעלינגבונין.
 דרס חתיכות סימן חולין פ"ג לר' קשיות
 דסקשו שם לעולא בסכין פמאה בל"ל עושה
 כוונים עפ"י סוד.
 דר"ע דברי ר' עקיבא.
 דררי"ם דרשות ר"י פארווא.
 דררש"ט דרשות רבינו שם טוב.
 דר"ש דברי ר' שמעון.
 ד"ש ארבעה שומרים, דבר שמואל [ס]. דבר
 שבקדושה, דברי שלום [ס]. דוחה שבת, דית
 שעתה, דיני שבת, דיני שחיטה, דיני שמים.
 דם שחיטה, דפוס שאלוניקו—שונצין, דרכי
 שלום [ס]. דורש שלום, דרוש שמואל [ס].
 דש"א דיוקנא של אבות.
 דשא"ל דבר שאי אפשר לקיימו.
 דשא"ה דבר שאינו הגון.
 דשא"ח דבר שאינו חיוב.
 דשא"ל דבר שאפשר לקיימו.
 דשאל"ם דבר שאין לו מתירין.
 דשא"ם דבר שאינו מחבון.
 דשא"ש דבר שאינו שלו, דור ששופט את
 שופטיו.
 דשב"כ דברים שבכתב.
 דשב"ל דבר שבא לעולם.
 דשב"ע דבר שבערוה.
 דשב"ע"פ דברים שבעל פה.
 דשבצ"ג דברים שכנגעא נוהג.
 דשב"ק דבר שאין בו קיום.
 דש"ג דין שמר גמור, דינה של גיהנם.
 דשה"ב דבר שהיה בכלל.
 דשו"ב דיני שחיטה וכדיקה.
 דש"ח דבר של חיוב.
 דש"ח נו"ע אר"ק שר"ש¹ סימן תהמפרות
 מן ימי תמצרים עד סוף השנה, ר"ברי.
 ש"סעו, ח'זן, ג'חמו, ו'תאמר ציון, ע'ניח
 סוערה, א'נכי אנכי, ר'ני עקרה, ק'ומי אורי.

¹ לכך אנו עושין מן המפורות אלו סימן לפי שאין אנו משגיח אותן מסדרן וכמו שאנו
 אומרים אותן בשנה זו כך אומרים בכל שנה ושנה, לקומי המדרם מרש"י.

ד"ת סימן במסרה כי קדמא במלאכת המשכן
 בצואה שמות כ"ו כ"ו נאמר לקרשי צלע
 המשכן האחד, תנינא בעשיה שם ל"ו ל"א
 נאמר לקרשי צלע המשכן האחת
 דתה"ק דין תורתנו הקדושה.
 דת"י דעת תפארת יסוד [ק]. דתרגום יונתן—
 ירושלמי.
 דתכלב"א דברה תורה כלשון בני אדם.
 דתמקל"י דברי תורה מדברי קבלה לא ילפינן.
 דת"ן דין תוקף נאמנות.
 דתק"ע דברי הימים ת'הלים ק'הלת ע'ורא (עיין
 אמת).
 דת"ר דתנו רבנן.

ש"ש אש"ש. ד'רשו. ש'זבה. (תוס' מגלה
 ל"א ב' ד"ה ר"ת).
 דש"ט דברים של טעם. דרשות ר' שם מוכ.
 דש"י דוכב שפתי ישנים [ס].
 דשיל"ם דבר שיש לו מתירין.
 דשלב"ל דבר שלא בא לעולם.
 דשש דנג קשב סימן מוכא ברל"צ צד 18
 בשם ה"ג זכ' עליו שהוא צריך פי'.
 דש"ת דרכה של תורה [ס]. דורש שלום תורתו.
 דורש שלום תמיד.
 ד"ת ארבע תעניות. דבלת תאנים. דבר תורה.
 דברי תורה. דברי תוספות. דברי תלמיד.
 דין תורה. דעת תחתון [ק]. דרך תמים [ס].

ד

האב"ת היום אם בקולו תשמעו.
 הארמישתעיא מישנית עיין דמישתעיא.
 האה"ג י"י אלהים הנדול.
 האה"ל המלה אשר תנחה לתורות (בס' אהל
 מועד).
 הא"ו הלכות איסור זהיתר. ועיין האור
 האו"א הם אמרו והם אמרו.
 האוב"ת הכנסת אורחים וביית תבשיל.
 האובים כשתלן סימן שנתן ר' סעדיה גאון
 ל"א אותיות השמוש תשובות תלמידי מנחם
 40, המניד שכ"א צד 181, שם גרסם
 בטעות כשלחן ונתקן בצד 219, הלכנו
 ש"ח צד 275.
 האו"ה הלכות איסור זהיתר.
 האוה"א הם אמרו והם אמרו.
 האוה"ה הם אמרו והם התירו.
 וירא אלהים את ה'א'ו'ר' כי טוב ראיתי
 כס' אחד כי בזה הפסוק רמז דקוב"ה תדי
 בפלפולי דאורייתא, ה'א'ו'ר' ר"ת היות
 אביי זרכא.
 הא"ח הרי אמרו חכמים.
 הא"י הלכות ארץ ישראל. הנה אל ישועתי.

ד' הא (אות התמישית כאלפא ביתא. מספר
 5. תחת שם המפורש או אדני כותבין ה').
 הגהות. הוד. הוריות. הושענות. הלכת.
 הערה.
 ה"א הא אמרת. אדני אלהים. הוא אלהים.
 הוא אומר. הוה אמינא. הוי אומר. הכנסת
 אורחים. הלכות אלי [ס]. הלכה א' (בירושלמי
 נרמב"ם). הלכות אישות. הערה א' (בס'
 אלדר הדני הוצאת עפשטיין). הם אמרו.
 הרי אמרו. חמש אותיות [ק]. חמשת אלפים.
 ה'א' לכם זרע סימן במסרה במלכים ב' כ"ד
 את יתר ההמון. ובירמיה ג"ב יתר האמון.
 פי' בספר המוקדם בה' והמאוחר כאל"ף
 (ר' אליהו בחור במסרת המסרה שער שבירי
 לוחות).
 הא"א ..לכות אמורי אכילה. הלכות אשת איש.
 (ד' ול"ר כי ברמב"ם יש הלכות מאכלות
 אמורות הלכות אישות). הוא אדונינו. הוא
 אדון אחדותו (ר' ול"ר). הוא אדוני אבי.
 השומר אחי אנכי.
 הא"ב האוחז ביד [ת]. הלכות אמורי ביאה.
 האמורות בתורה.

הבכ"ע הבאה בעבירה.
 הבכ"ת הבלתי בעל חכמית.
 הבכ"ד² הודאת בעל דין. הרוני בית דין.
 הב"ה הבורא — הקדוש ברוך הוא. המן בן
 המדתא.
 הבח"ב הלכות בית הבחירה.
 הבו"א הבוקר אור [ס].
 הבוה"ב הפך בה והפך בת.
 הבוי"ת הבורא יתברך.
 הבז"י הדר בזהר ישיבתו (ד' ול"ר).
 הב"ח³ המתכבד בקלון חברו.
 הבח' הבחור.
 הב"ט הלכתא בלא טעמא. הני בכלאי טפשיאי.
 הב"י הבית יוסף. הטוב בעיניו יעשה. הר
 בית י"י.
 הביל"א הבן יקיר לי אפרים.
 הבית"ש הבורא יתברך שמו.
 הבכ"א הבאים כאחד.
 הב"ל הבא לטהר.
 הבל"ה הא בלאו הכי.
 הב"מ הברה מרכבת.
 הב"נ הטבת שתי נרות.
 הב"ע הבאה בעבירה. הבאת עדים. הבא
 במאי עסקינן.
 הבע"י הבא על יבמתו (פ"ו דיבמות).
 הבע"ד הבאת עדים. הבעלי דברים. הודאת
 בעל דין.
 הבעה"ח הבא על החתום.
 הבעל"ט הבא עלינו לטובה.

האלב"א הולכין אחר לשון בני אדם.
 האל"ה הלל אריה ליב ליבשיץ. כן היה
 חותם על העתקותיו בהלכנון האל"ה מפלוני.
 ניאן (עיון קהלת משה ערך זים אפענהיים).
 הא"מ הנה אמינא. האיש מקדש (פ"ב דקדושין).
 האמ"ל הרי את מקודשת לי.
 האמל"א הרי את מותרת לכל אדם.
 האמנתי"ו האותיות הנוספות בראש או בסוף
 המלה לסימן מה תל"ע § 6.
 הא"נ האשה נקנית (פ"א דקדושין).
 הא"ע הא אתמר עלה. החכם אבן עזרא.
 האצ"ר המפורסמות אינן צריכין ראיה.
 הא"ר הולכין אחר רוב.
 האר"י הקדוש האלהי ר' יצחק (לוריא).
 הא"ש האצבעות שוות. הנותן אמרי שפר [ס].
 השתא אתי שפיר.
 האש"נ האשה שנתארמלה (פ"ב דכתובות).
 האת"מ האוכל תרומה מויד (פ"ו דתרומות).
 האת"ש האוכל תרומה שונג (פ"ו דתרומות).
 ה"ב הא בעינן. האמבורג. הדר ביה. הדרא
 בריא. הלכה כ'. הלכה ברורה [ס]. הרצון
 בני. חמש בחינות [ק].
 הב' הבא. הבחור. הבעל.
 הב"א הבקר אור [ס]. הנה בא אליהו. (נראה
 שכן היו כותבין בימי ש"ץ להורות שהגואל
 בא). הצעיר בבית אביו, (אוצר המסורות
 ש"א XV).
 הבא"י¹ הנה כרכו את י"י.
 הבאל"ג המתחיל במצוה אומרים לו גמור.

¹ השל"ה בחלק תושבע"פ מביא בשם הרמ"ע כי מ"ש חז"ל דברה תורה. דברו חכמים
 לשון הבאי ענינו כי מצד המציאות למטה נראית ריק והבאי, אבל מצד שרשם למעלה יש
 להם ענין גדול.

² זה הר"ת נמצא רשום במצבה בס' חלקת מחוקק צד ס"ד בזה"ל ובחר עוד בירושלים
 תכ"ד. וכתב המחבר פירושו לא נתברר. — ולי נראה פירושו הגואל בן דוד.

³ מסופר על הגאון בעל מחצית השקל, שביסיו הורה הרב אב"ד בעירו הלכה למעשה
 בדיני אפ"ה נגד הוראת בעל בית חדש, ואחד מלומדי העיר הקנטרנים בר פלוגתיה דהרב עשה
 בשביל זה רעש בעיר ויבא לבית ר' שמואל הלוי בעל מחה"ש שהיה מיקורי קרתא ויצעק בקול
 למה תשא פנים להרב שנכשל בדבר הלכה, מי לנו גדול מהב"ח. — ר"ש לא ענהו רק רשם על
 פתקא אלה הדברים, גם הב"ח אין לו חלק לעוה"ב" הגרמן ראה ויאלם דום.

הב"פ הברה פשוטה.

הב"צ הלכתא בעיא צילוחא.

הב"ק הכא כהא קטיפלני.

הבק"א הבקר אור [ס].

הבק"ל הסבדיל בין קרש לחול.

הבקר א"ר סימן שנתן בעל השל"ה להפטר

שנעשה במחלוקת, הפוסקים, לומר אהבת

עולם בערבית, ואהבה רבה בבקר, ר"ת א"ר.

הב"ר הבאה ראשונה, (כמו הבע"ל בשו"ת

תורת אמת).

הברי"ח הקורא בלא רשות ידקרנו חרב (כן

היו בותבין על גבי מכתב כמו בחדר"ג).

הב"ש הילל בן שחר [ס]. הכל בידי שמים.

הבש"ת הזהרו בזקן ששכח תלמודו.

הב"ת הא כהא תליא.

ה"ג האי נברא, האי נגא, תך גירסא. הכי

נרמינן. הלכות גדולות [ס]. המביא נס (פ"א

דנימין). הסנת גבול. הר נרזים. חמש

נבורות[ק]. חמשה נברי.

הנ' הנאון. הנביר. הגדול. הנהות. הגירסא

הנ"א הנהות אשרי [ס].

הנאב"ד הנאון אב בית דין.

הנאה"ג הנוכח אחר הנכב. הנאון הגדול.

הגבו"ג הנהות וגלילות.

הנב"י הנהות בית יוסף.

הנבתו"י הגדול בתורה ויראת

הנ"ג חיא גופה גורה.

הנ"ה הנהות המחבר—הכותב.

הנה"ש הנהות הסור.

הנו"ג הנהות וגלילות.

הנו"ד הא נברא והא דסקא.

הנוה"ם הא נברא והא דסקא.

הנוח"א חמש נבורות וחמד אחד [ק].

הנו"ף הנו"ף מעי"ן משיבין ומרחיבין

סימן ברכות ג"ו למאמרי אנדה בעניני

בריאות והנאות הנוף. המנויים במספר שלשה.

בעל למנצה לדוד ספרש ענין הסימן עפ"י

קבלת.

ה'ג'ז'ה עיין גוה.

הג"נ הנהות יש נוחלין.

הנ"כ הנעלת כלים.

הנ"ל הבו גדל לאלהים.

הנל"ם הגורם למסון.

הנ"ם הנאון—הנביר מוריגו. הנהות מיימוני.

הנהות מנהגים. הנהות מרדכי.

הנסה"ג הנאון מאור הגולה. הנוכח מן הנכב.

הנמ"י הנהות מיימוני.

הנמ"נ הנהות מנהגים.

הנמ"ר הנאון מוריגו ר'. הנהות מרדכי.

הננ"י הנאון—הנביר נח יאיר.

הנ"ע הנע עצמך.

הנצב"ב הנואל צדק במהרה בימינו.

הנ"ר הנאון רבינו. העניך נעלער (סופר

במכ"ע ל"ט).

הנר"א-ו הנאון ר' אליהו מוילנא.

הנרי"ב הנאון ר' יהודה כרך — ר' ישעיה

ברלין.

הנרי"פ הנאון ר' ישעיה פיק.

הנ"ש בש"ר סימן זכחים ה', כס' דל"צ

כ' שצ"ל הנ"ש נש"ד והוא סימן לשני

ישיבות החכמים. יתבי ר' ה'זנא ור' ג'חמן

ויתבי ר' ש'שת נבייהו יתבי ר' ג'חמן ור'

ש'שת ויתבי ר' אד"א בר מתנה נבייהו —

כס' למנצה לדוד הביא בשם אדרת אליהו,

שהגיה נ"ב כנ"ל, והוא הגיה דצ"ל הנ"ש

נשא וח"א רומות לר' אדא וככונת הסימן

מעייל שם פילי פילין בקופא דמחמא.

הנש"פ הנדה של פסת.

ה"ד הא דאמרת. הביא דפריז. הדא דכתיב.

הדא דתימא. הוא דאמר. הוא דרך. הוית

דמ. היינו דאמרי. היינו דוקא. היך דין.

היכי דמי. הכי דרשינן. הלכה ד'. הלכות

דעות. הורמנא דמלכא. המיר דתו. השתא

דאמרת. חמשה דברים—דרכים.

הד"א הדא אמרה. היינו דאמרי אינשי. היכא

דאיתמר איתמר. היכא דאפשר אפשר. הכל

דכור אחד. הלוך ארבע אמות. הלכות דרך

ארץ.

הר"ב הדיוט קופץ כראש. הדר ביה. הדרא

כריא.

הד"ג הדרת נאונן.
הדגול"ד ההוא דגרים ולא דיוק.
הדר עניו וחכם סימן ב"ב קט"ז, לדרשות
ר' פנחס בן המא, (וט"ס יש כאן וצ"ל עני
וכן הביאו הל"ל והל"צ).
הד"ה הדא הוא, הוא דאמר הכתוב, הלא דין
הוא.
הד"ד הדא הוא דכתיב.
הד"ט הדורש טובתו.
הד"ט הדורש טובתו. הצעיר דניאל טירנו.
(ספרו על או"ת זיו"ד נקרא עקרי תר"ט).
הד"ט"ל הדורש טוב לעמו.
הד"כ הדרת כבודו.
הד"ל השתא דאתית להכי.
הד"ל"ד היכא דאיכא למדרש דרשינן.
הד"ל"ע הבו דלא לוסיק. היכא דליכא עדים.
הד"ם הודאת מקצת.
הד"נ הדעת נותנת.
הד"ס ה' דובער מופרין. (כמכ"ע ל"ט). ה'
דוד סלוצקי. (חכם מפורסם מו"ל ספרי
חכמת ישראל).
הד"ס ט"ב סימן יבמות ע"ד לדברים שמעשר
עדיפא מתרומה. ה'כאה ז'דוי אמ"ז לאונן,
מ'זמאה ב'עור בל"ל מכנים כונת בתמימן
עפ"י רמז.
הד"ק הדרת קדשו. היינו דקאמר.
הדק"ל הדרא קושיא לדוכתא.
הדר מלכא לעלמא סימן במפרת לג"פ
אבותיך מלא בכה"ק. שוב אל ארץ אבותיך
(בראשית ל"א נ') ובמשרפות אבותיך
המלכים (ירמיה ל"ד ה') אל תסג גבול
עולם אשר עשו אבותיך (משלי כ"ב כ"ה)
ענין המימן אפשר שרומז למעשה נבוכדנצר
שנשרד לשבע שנים ואח"כ שב להיות מלך
הארץ.
הד"ר הדקטאר. הדרת רבים.
הדרוקן סימן לעבירה שנת ל"ג.
הדרשב"י הלולא דר' שמעון בן יחיא.
הדרשו"ט הדורש שלומו וטובתו.
הד"ש"ת הדורש שלום תורתו.

ה"ה האהע העררין. האל הגדול. האשל הגדול.
הרא הוא. הוא הדבר. הוא הדין. הוי
היקש. החכם הגדול. התרם הגדול. היינו
האי. היינו הק. הילרעסהיים. הכי השתא.
הכרת המדות. הלא הוא. הרי הכית. הרי
ההר. הרכ המגיד. (כן נקרא ונכתב בעל
מגיד משנה). הרחבת הלשון. הרי הוא.
הה"א הוא היה אומר. הרי הוא אומר.
ההא"ה הכל הולך אתר המעמיד. הלך התבל
אתר הדלי.
הה"ב הרי הכית.
הה"ג הלל הגדול. הרב הנאון הגדול (למי שלא
נקבע עדיין כהחלט שם התאר, נאון" כותבים
המהררים הה"ג למען יוכל להקרא בה
או בה).
הה"ד הדא הוא דכתיב. הוא הדין. היינו הק
דאיתמר. היסת הרעת.
ההה"ה הוא הודה הוא הדרת.
הההה"ה הרב הגדול המפואר הנכבד החשוב
(ל"ל).
ההההה"ה הלא התארים האלה הכל הכלים
הכל הכל (כן התלוצץ חכם אחר על רבוי
התארים).
הה"ז והה"ע ההוית וחזקתו.
הה"ז וה"נ חהוה והנפסד.
הה"ז הוא הזמן. הלל הזקן. הרי הויתים.
ההי"ב ה' המוכ יכפר בעד.
ההיעכה"ל הרחמן הוא יחזיר עבודת בית
המקדש למקומה.
הה"כ הרי הכרמל.
הה"מ הרב המגיד (מגיד משנה). הרב המתבר.
ההמ"כ האיש הגדול מנותנו כבוד.
הה"נ הוא הדין נמי. המנת תמש גרות.
הה"ע הוא האלהים עליון.
הה"פ הלכות הפסת.
ההקע"פ הופכים הקערה על פיה.
הה"ד הפן הרשע. הרב הגדול ר'.
הה"ש הוכרי השמים. הצד השות.
ההש"ב הצד השווה שבת.
ההשב סימן במסדה (אפ"ס) שבויקרא ט"ז

קדמא בפסוק כחוב השעיר החי תנינא בפסוק כ"א השעיר החי, — קמץ ופתח שוין, ובעל מבין חידות פי' באופן אחר. ההת"ב הררים התלזים בשערת. הו"א הואיל ואידחי אידחי — ואישתני אישתני — ואישתרי אישתרי. הוה אמינא. הוי אומר. הו"א הואיל ואידחי אידחי. הו"א הו"א הו"א גבור ציר סימן במסרה כי במ"ב כ"ד י"ט כתיב אשר הוא פקיד וכסוף ירמיה אשר היה פקיד. הוא"ל הואיל ואחא לידן. הו"ב הבכר ושב בכיתך (בתשכ"ץ ת"ב פ"ס רס"ה כתוב הר"ת, הו"ב"ו ואיגני יודע לע"ע פתרונו).

הוב"ד הלל ובית דינו. הו"ג הרים ונבעות. הו"ד הובאו דבריו. הו"ע הודאה עצומה. הו"ה הואיל והותרה הותרה, הוא הדין, הולכה והבאה. המפואר והחשוב (ל"ל). הוה"כ הוצאה והכנסה. הוין כלביא¹ שאלון חכמתא לסוסיא סימן במסרה לתמש פעמים הבין בכה"ק והיה רק זועה הבין שמועה (ישעיה כ"ח י"ט). והכלבים עוי נפש — לא ידעו הבין (שם ג"ו י"א). ושאלת לך הבין (מלכים א' ג' י"ב). חכמת ערום הבין דרכו (משלי י"ד ת'). כסוס כפרד אין הבין (תהלים ל"ב ט'). הו"י שלש אותיות אלה בבואן בשרש רק בתור אסות הקריאה. לא תחשבנה במספר אותיותיו, והא' אינו בן (פל"ע § 42). הוכן שביל אמת סימן לי"א אותיות השמוש (ס' הוכרון לר' יוסף קמחי בשם ר' אברהם בן קמביל המניד שב"א צד 287). הו"ל הוי ליה. הוציא לאור.

הו"ל הוה ליה למימר. הו"מ הדיוט ומלך. הוי מצי. הומבה"י סימן סוכה ג"ה לשיר של מוספין בתול המועד סוכות. ה'בו. ו'לרשע. ס"י יקום. ב'יגו. ה'סירותי. י'מוטו. הומהב"י סימן הג"ל שם. אלא שמקדים הסירותי לבינו. הומ"ל הוה מצי לאתווי — למימר. הונ"א ברכות ג"ו הרואה הונא בחלום (בכתב) גם נעשה לו. ופי' הג' יעב"ץ בהנהותיו, מפני שזה הוא נוטריון ה'ודך ו'דברי ג'פלאותיך א'שיתה. הו"ע הדם וערבה. הודאה עצומה. הועק"י עיין הוק"י. הו"פ בספר רבני פראנקפורט פתרונו, האלף ופרנס. הוק"י תאר לראשי העיר, מצאתי בשו"ת תורת אמת ועוד בספרים שונים וכנראה פתרונו האלופים וראשי קהלת ישרון — ולפעמים נמצא הועק"י ופתרונו האלופים ועיקרי קהלת ישראל. הו"ר הוצאה ראשונה. הוראדנא. תושענא רבת. הו"ר הבל ורעות רות. הו"ש הלל ושמאי. הו"ש"ר הושענא רבה. הו"ת הוא ותמורתו. הלכה ותוספות. המסד ותענית. ה"ן הדרת וקנים (ס). הלכה ז'. הרי נת. הזא"ם הלא זה אור מוצל. הו"ב הרי זה ברור. הוב"ד ב"ך הצעיר ואב בן דוד בוכני בתן (ל"ל). הו"ג הזמן גרמא. הרי זה גימף. הו"י הדר זהר ושיבתו. השומר זרע ישראל[נ]. הו"י"ו ל'ך² סימני ראשי הפסוקים בפרשת האוינו לאמירה כמספרי רשבתא שתיו חולקין

¹ ענין הסימן הלצה והתול סר על המושליכ העריצים השמים טפשים ליועצים לדרוש מהם חכמה.

² כתב בס' למנצה לדרז איבא למידק מה ראו לומר שירה זו במוסף שבת ונלעג"ד

אותה לששה פרקים בהפסקה בינתיים. זנם לקריאת התורה שנחלקת לששה נכרי (ראש השנה ל"א) ה'אוינו, ז'בור, י'רכיבהו, ז'ירא, ל'ולי, כ'י ידיו.

הזיק מה והמית כלל סימן בתוכות מ"א למתניתא למקשו מינייהו בדין פלגא נוקא מסונא או קנסא—הניזק והמויק, מה בין תם למועד. המית שזרי, זה הכלל—בל"ל דוחק לתת כונה בהסימן.

הזכ"ג הזכרת נשמות.

הז"מ הרי זה משובת.

הזמ"ב הרי זה מתחייב בנפשו.

הז"ק הזק ראה.

ה"ח הטבת תלום. הכל חייבין. הלכות חליצה. חמשה חסדים [ק]. חמשה חסדים [מ].

הח' החכם. התתום.

הח"א סימן קביעות לשנה מעוכרת. א' דראש השנה יום ה', השנה חסרה, א' דפסת יום א'.

הח"ב התחומים בנ. הכל חיבים בראיה (מ"א דחגיגה).

החה"ג החכם הגדול.

החה"י הן חסר הן יתר.

החה"ג החכם הנכון.

החה"ע הי חסיד הי ענו.

החה"ש החכם השלם.

החזה"ש החיים והשלום.

החזירה לעולם השב חייא אמרת נשבר שכר סימן כ"ק נ"ו להקשויות שם בדין שומר אבירה. כל"ל מפרש ענין הסימן

עפ"י קבלה

הח"ט הלכה חסורך טרפון.

הח"ל החולץ ליבמתו (פ"ד דיבמות).

החלי"א הנית היום לכל ישראל אמן (כן מצאתי

אבל כיון שהוא אחרי הזכרת שם נפטר אין

למלת אמן שייכות יפה כאן, ולכן נ"ל כי

ח' אמן צ"ל אחריו).

החלצית"ו עיין יחלציתו.

הח"מ התתום מטה.

הח"נ הטבת חמש נרות.

הח"ע—ר' שלש האותיות האלה דורשות

הרחבת הלשון ולכן תתחלפנה לפעמים

התנועות באותיות שלפניהן—ויש שגם באות

ר' כן—מ"ע § 14.

החעמש"י התורה חסה על ממונם של ישראל.

הח"ר החכם רבינו.

הח"ש האל הנן שמו (ר' ול"ר).

ה"ט האי טעמא. ההוא טייעא. היא מהורה.

היינו טעמא. הלכות טומאה. הרי טוב.

חמשה מפתים.

הטב"ג הטבת שתי נרות.

הטוה"מ הטוב והמטיב.

הטו"ט הלכות טומאה וטהרת.

הטו"ם הטוב ומטיב.

הטח"ג הטבת חמש נרות.

הטש"ג הטבת שתי נרות.

ה"י הכל יודוך [ת]. השם ינתמהו. השם ירחם.

השם ישמרהו (אתר הזכרת שם תו). השם

יתברך.

הי"א השם ישמרהו אמן.

לפי שבאותה שעה היו מתחלפות המשטרות הילכך היו אומרים מה שאמר משה רבנו בשעת חלוף המשטר, דהיינו כשנפטר הוא מן העולם ומסר צאן קדשים ביד משמר אחר שהוא יהושע ומה גם דבשבת ממש אחר הצות היום אסתלק מעלמא. וע"ז יצדק הרמז בסימן זה, כלומר שירה זו אמרה לך הויו שהוא משה כדאמרינן בעלמא לדויו ליה בכר בתיה. — ועיי"ש עוד כונה אחרת.

(¹) ר' בנימין בעל המסעות מספר, כי להכותים בשכם אין להם שלש אותיות אלה: ה' מן אברהם ואין להם הוד, ח' מן יצחק ואין להם חסד, ע' מן יעקב ואין להם ענוה. ובמקום אלה האותיות משימין א' ובוה הדבר נכרים שאינם מורע ישראל, שהם יודעים תורה משה חוץ מאלה שלש אותיות.

בהסימן מלות, ובנין אב" וזנה גם בלסנצח
לרוד התעורר ע"ז ומפני זה הלך למרחוק
בדרך קבלה.

הירדן החרר הטוב הזה והלבנון (דברים ג'
כ"ה) סימן במסרה (אפ"ס) כי בכמדבר ל"א
ל' כתיב מן התמשים מן האדם מן הכקר
מן התמורים ומן הצאן ד' מן קדמאי בלי
ו' תמישאה בו' כמו הבא.

היר"ח הרב יוסף רפאל חון.
היש"נ הש"נ (כ"ד ד' ואיני יודע פירושו.
אפשר שפתרונו היך שנאמר. ול"ד.

היש"ע עיין עש"ב.

הית"ה היתר הוראה.

ה"כ הכנסת כלה.

הכ"א הכנסת אורחים.

הכ"ב הם כל בשר.

הכ"ד הלא—הנה כת דברי. הרהור כדבור דמי.

הכד"א היכמא דאת אמר.

הכד"ה הלכה כדברי האומר.

הכ"ה הכל כמנהג המדינה. הכרת המדות—
המעלות.

הכו"ח הכותב והותם.

הכו"כ הא כדאיתא והא כדאיתא.

הכ"ז סימן קביעות לשנה משוטה. א' דראש
השנה יום ה', השנת כ'סדרה, א' דפסח
יום ז'.

הכ"ט עיין, עספכ"ח.

הככיני"א הנה כי כן יבורך נבר ירא אלהים.

הכל"ה הלכות בלאי הכרם.

הכ"מ¹ הכבודה מרת. הלכה במתם משנת.

הכספ משנה [ס]. הריני כפרת משכבו. כן

כותבים כשמוכירים שם, אב או אם בתוך

שנה לפטירתם.

הכנ"א הכנסת אורחים.

הכנוי"ם סימן לאותיות האלו הכאות בפעלים

ובשמות אחרי השרש להורות על הפעול או

תקנין. חל"ע § ז'.

הי"ב המקום יהיה בעזרו.

היב"ק ה' יעגנו כיום קראנו.

הי"ד ה' ינקום דמו.

הי(ד)ס היודע מהשבות. הידי משה.

היוד"ע ה' ינקום דמו ויחונן עצמותיו (ל"ל).

היוד"ע ה' ינקום דם עבדיו. הרב יצחק דמן

עכו. (ירושלים כרך המישי צד 58)

הי"ה ה' יודע הכל.

היה"ד היסח הדעת.

היה"ק היבל הקדש.

הי"ז ה' ישמרהו ויצילהו.

היו היה דבר ה' סימן במסרה לג' זוגין מן

ב'ב' בענין דמטעי. קדמאה היו תנינא היה.

בעל זה הסימן מקפיד רק על הכתיבה לא

על הקריאה. בראשית מ"א מ"ח, אשר היו

בארץ מצרים, שם ג"ג אשר היה בארץ

מצרים, דהי"א כ"ג כ"ב ולא היו לו בנים.

שם כ"ד כ"ח ולא היה לו בנים. קהלת כ'

ו' סכל שהיו לפני בירושלים, שם מ' מכל

שהיה לפני בירושלים.

הי"ח המקום ימלא הסרוגן, הקולות יחדלון [ס]

הי"ל ה' ישמרהו לגצת.

הילבאו"א ה' יוכני להגות בו אמן ואמן. (כן

היו כותבים מעתיקי או קוני ספרים).

היל"ל היה לו לומר.

הילל בן שכ"ר יהודה ליב לגדא בן ישכר,

(סופר כמכ"ע ומאספים).

הי"מ הוד יסוד מלכות [ק]. ה' יודע מהשבות.

היותר מקובל. היפה מראה. הידי משה, הישן

מפרשים.

הי"נ היה גראת. היודע נסתרות. הלכות יין

נסך.

היס"ב היר סולדת בו.

הי"ע המקום ירחם עלינו.

היקש וגזרה שוה קל וחומר סימן זכחים

מ"מ, ששם יבוארו דרכי וגדרי המדות

האלה: המ"ם מביא בשם הדק"ם שחסרו

¹ ראיתי באיזה שו"ת שנכתב אפ"ש לומר כן על רבו. ומצאתי בריב"ש סי' שפ"ה

שכתב כן על הר"ן. אה"ז ראיתי ברש"י סוכה כ' ד"ה הריני שכתב, אביו או רבו.

הכנ"כ הבנסת בלה.
 הכס"ת הלכה כפתם. הלכות כתיבת ספר
 תורה. הבנסת ספר תורה.
 הכ"פ הכי פירוש. הכי פריך.
 הכ"ק הכי קאמר.
 הכ"ר החכם כבוד ר'. זה הר"ת היה נהוג אצל
 הקראים. עיין אבני זכרון ובהמליץ תרס"ח
 גליון י"ג כ"ג.
 הכ"ש הכל שוחטין.
 הכ"ש פש"ח סימן חולין כ"ט לשמות האמוראים
 המתרצים. ה'ושעיא כ'הנא ש'ימי פ'פא אש'י,
 ופתרון ח' האחרונה א"י לע"ע ועיין בדל"צ
 שנדחק לפרש ולהניח. ובל"ל כ' בפשיטות
 דאותיות הכ"ש פ"ש על שמות האמוראים
 כנ"ל והח' פתרונה חולין. כלומר דכלהו
 אמרו רישא בחולין. ולי נראה דהש' רומות
 לר' שמעון בן לקיש. ור' אשי לא נזכר
 כלל בהסימן מפני שהוא לא הוכיר בדבריו
 רישא בחולין רק סיפא בקדשים. כונת הסימן
 מפרש בל"ל ע"ד הרמז.
 ה"ל הא לך. הוי ליה. היה לו. הלכתא
 למשיחא. הנזכר למעלה. (כמו הנ"ל, כן
 הוא נמצא לרוב בשו"ת איתן האורח). הרי
 לך. התנצלות לדרשנים.
 ה"ל הלכה. הלשון.
 הלאד"נ הלא למשמע און דאבה נפש
 הלבוש"ש הנקרא להיים ברכה ושלום.
 ה"ל"ה הכל לפי הזמן—המקום—השעה.
 הלה"ל הא לן הא להו. הבא להרגך השכם
 להרגו.
 ה"ל"ו הלעיטוהו לרשע וימות. המבורך לעולם
 ועד.
 הלוה"פ חלקה והפתרון ס. [ד].
 הלו"ל הדבק לשחזור וישתחו לך. קראו חז"ל
 לבשוואין הלולא מפני שעל ידם נעשה
 ה'עקוב ל'מישור ו'הרכמים ל'בקעה. (חות
 יאיר לראכ"פ) כמאמר העולם שבשדוכין כל
 שהוא יותר עקום הוא יותר ישר.
 ה"ל"י הדל לא ימעיט. העשיר לא ירבה.
 הלילו סימן במסרה שבכראשית ב"ד קדמאה

בפסוק כ"צ לל"ן, תנינא פמוק כ"ה לל"ן,
 כמו במלה זו לי קודם ללו.
 הלו"ע הרוצה לשקר ירחיק עדותו.
 הל"כ הלכה כאותו—כמותו.
 הלכ"ד הרהור לאו כדבור דמי.
 הלכות חבר כזית מרה וקורקבן סימן
 חולין ס"ג למימרות ר' יצחק בר יוסף א"ר
 יוחנן בעניני טרפות—בל"ל מבנים כונת
 בהסימן בדרך רחוקה.
 הלכ"ם הודו לה' כי מוכ.
 הולכין מיל וחוזרין מיל ושוהין כדי מיל
 סימן גדול היה להם זה שהגיע השעיר
 למדבר, יומא ס"ה.
 ויעקב ה'ל"ך לדרכו סימן לסנין פמוקי ס'
 מלאכי שהם 55 כניספריא של זו המלח
 הרשומה.
 הל"ל הבאים לקראתנו לשלום. הוה ליה
 למיטר. הלכה למעשה. הרופא לשבורי לב.
 הל"ל"ו ס' הללי הנזכר כאוצה"ס לכן יעקב
 ערך תורה, כתב הח' ר"א ברלינער במאנאצין
 פיר די וויסענשאפט דער יודענטהומס שי"ב
 הובאו דבריו בס' ברכת אברהם צד XXIII
 שפתרונו הוי ליה ליכתב — ולפי שגוף זה
 המכ"ע אינו בידי לא אדע טעמו ונימוקו.
 הל"ל"ם—הל"ם הכל לאתווי מאי. הלכה
 למעשה. הלכה למשה מסיני.
 הל"ע הליכות עולם [ס]. הלכות עדות.
 הלע"ל הליכות עולם לו.
 הל"פ הגדת ליל פסח. הלוקח פירות. (פ"ד
 דמאי).
 הלק"ב הודו לה' קראו בשמו.
 הלקה"ת הלכות קריאת התורה.
 הלק"ט הלכות קטנות [ס].
 הלש"ש הכל לשם שמים.
 ה"ם הא מני. האי מאי. הברה מרכבת [ד].
 הדור מצוה. הואיל משה [ס]. הויא מחאת.
 הכא מאי. הלכות מוונה—מילה. הלל מצרי.
 הני מילי. הפסד מרובה. חמשה מלאים [ס].
 ה"ם המאמר. המדרש. המהולל. המלכות.
 המצויין. המקום.

המ"א הלכות מאכלות אסורות.
 המאב"ש המאריך בשלחנו.
 המא"ה התויק מועט את המרוכת. המאור
 הגדול. המוכה את הרכים.
 המאה"ג המאור הגדול. (שם תאר לרב גדול
 בתורה שלא הגיעה עדיין לתאר גאון).
 המא"ל המאיר לארץ. [ת]. [ס].
 המא"ם הא מה אני מקיים.
 המ"ב הואיל משח באר [ס]. המדוכא ביסורים.
 המכונה בשם.
 המב"ה המקום ברוך הוא.
 המבה"ם השמן מקטרג בשעת הסכנת.
 המבק"ל המבדיל בין קרש לחול.
 המגלח ראשו בחלום סימן יפה לו. ברכות
 ג"ז.
 המד"א היך מה דאת אמר. היינו מה דאמר.
 הרב מרא דאתרא.
 המד"כ היינו מאי דכתיב.
 המ"ה הכלא מפיק הכלא. הזמנה מילתא היא.
 הרחק מן הבעור.
 המה ישאו את המשכן... והם ישרתוהו.
 (במדבר א' ג') — סימן במסרה (אפ"ס) כי
 קדמאה דהיא ת' ל"ב שמאה ואף המה.
 תנינא שם פ' ל"ה שמאם ואף הם. — הסימן
 אינו רק על השנוי בין המה להם. וחשנוי
 בין שמאה לשמאם סמכו כי יזכר סאליו
 אצל ה' ה' ואצל ס' ס'.
 המה"ע המון העם. המכתבי העתים.
 המה"ק המאור הקטן [ס].
 המה"ר המאור הגדול ר'. המן הרשע.
 המו' המוכהק. המופלא. המופלג.
 המו"ה הממס זכית הכנסות.
 המוה"ג המופלג והגבון. המרום והנעלה.
 המו"ל המוציא לאור.
 המו"ם הריני מוכן ומוזמן.
 המו"ן המר ונאנת. המשכיל וגבון.
 המזא"ה המוכה את הרבים.
 המזה"ר המוכה הרבים.
 המח"ר המחילה רבתי.
 המח"ש המסיל תבלי שנת.

המ"י המבין יבין. המקום ירחם. המשכיל יבין.
 המיב"ק המלך יעננו ביום קראנו.
 המיכ"ד הממני יפלא כל דבר.
 המי"ע המקום ירחם עלינו.
 המיר"ה המלך ירום הודו.
 המי"ש המקום יתברך שמו.
 המי"ת המקום יתברך.
 המ"כ היתה מנוחתו כבוד.
 המ"ל הוא מותיב לה. הוה מצי למימר.
 המוציא לאור. היכי משכחת לה.
 המל"א היתר מצטרף לאיסור.
 המלכה"ד — המלה"ד המביא לבית הדפוס.
 המלה"ק המלך הקדוש.
 המלומ"ל הוא מותיב לה והוא מפרק לה.
 המל"ל הפוכי מטרתא למה לי.
 המלתע"ב המגיע לידו תבא עליו ברכה. (כן
 היו כותבין על נבי מכתב הנשלח ע"י שליח
 ברכה להמוסר).
 המ"ם המניד משנה [ס]. המניד מישרים. המוציא
 מחברו.
 המ"ן הסר מעלי נגעך (חות יאיר).
 המ"ע הלכות סתנות עניים.
 המע"ר המעביר על דעתו.
 המע"ה המוציא מחברו עליו הראיה.
 המע"ם המעביר על מדותיו. המערני מלך [ס].
 המע"פ הסר ממך עקשות פה.
 המעק"ה הניח מעותיו על קרן הצבי.
 המפח"ב המלבין פני חברו ברבים.
 המצל"ה המצפה לתשועת ה'.
 המצפה עיין אינו רואה.
 המק' המקובל. המקשה.
 המק"ל המוציא קרי לבטלה.
 המקע"ל המקשה עצמו לדעת.
 המ"ר המחילה רבתי. הרחק מחבר — משכן רע.
 המשביע עיין בטוב.
 המש' ההכ' המשפטים ההכרתיים.
 המש' המת' המשפטים המתחלפים.
 המש' הנמ' המשפטים הנמנעים.
 המש' הס' המשפטים הסותרים.
 המשי"ח הרב משה יחיאל חזן.

המש"ל המוציא שם (שמים) לבטלה. המשנה למלך [ס].
 יין ה'מ'ש'מ'ח' ה'כדלה מ'ועד ש'בת מ'ילה ח'תונה מברכין על היין. (חות יאיר).
 המש"ל המוציא שם שמים לבטלה. המשתכר עיין אינו רואה.
 המ"ת הוד סלכות תפארת [ק].
 המתו"צ הלכות מוזה תפילין וציצית. המתעטש בתפלתו סימן יפה לו. ברכות כ"ד ע"ש הטעם, והוא להניח דעתו.
 המתפלל ושעה סימן רע לו ואם שלח צבור הוא סימן רע לשולחיו. ברכות ל"ד—סימן סגולתי.
 ה"נ הוא ניהו. הושיעה נא. הזכרת נשמות. הכי נמי. הלכות נדרים. הלכות נוירות. הלכות נחלות. ה' ניסי [ס]. (כן רשום בלוח הר"ת שבראש ס' ערבי הכנויים ול"י לע"ע מי הוא). הפרת נדרים. הריני נזיר.
 ה"נ הנגיד. הנריב. הנזכר. הנחמד. הניתא. הנעלה. הנפטר. הנקרא.
 ה"נ"א הכי נמי אמרינן.
 הנא' הנאמר.
 הנב"י הנפטר במבחר ימינו.
 הנבקי"ש הנפטר בקצרות ימים ושנים.
 הנד"מ הנדפס מהדש.
 הנה"ח הנץ החמה.
 הנה"ם הוא נוסח הספרדי.
 הנו' הנוסחא. הנוקבא [ק].
 הנו"ח הנכון וחכם.
 הנו"ם הנאנה מר. הנכון ומעולה.
 הנו' הנזכר.
 הנו"ל הנזכר להלן—למעלה.
 הנו"ש הנזכר שם.
 הנ"ח הנשאר חייב.
 הנ"ט הרגל נעשה טבע.
 הנ"כ הלכות נשיאת כפים.
 הנ"ל הנזכר להלן—למעלה. הקריבהו נא לפתחך.
 הנל"כ הנותן ליעף כח.
 הנלכ"פ הנזכר למעלה כמה פעמים.
 הנל"ע הניתק לעשה.

הנל"פ הקריבהו נא לפתחך.
 הנ"מ הכי נמי מסתברא. הני מילי. הנפקא מינה.
 הנמדה"ק הנמשך מדבור הקדוש.
 הנמע"ל הנמשך מעבר לדף.
 הנעו"ע הנעלבים ואינם עולבים.
 הנע"ל היה נא עוזר לנו.
 הנע"ר הנעלה רבינו.
 הנ"פ הוא נמי פשיטא.
 הנפנה בחלום סימן יפה לו.
 הנ"ץ הירץ נייסאנאוויץ (סופר מפורסם גם מחבר).
 הנ"ר הנגיד הנעלה ר'. הנחת רוח.
 הנ"ש הלל נח שטיינשניידער (סופר ומחבר).
 הנש נשא או נשד עיין הנש בשר.
 הנ"ת הנותן תשועה. הנחת תפלין.
 הנת"ל הנותן תשועה למלכים.
 ה"ס הוא סוד. הר סיני. התראת ספק. תמש מפירות [ק].
 ה"ס' כל בשר סימן לקאפיטולי דברי הימים א' זב' שהם 65 כגימטריא של זו המלת הרשומה.
 ה"ס' הסכה. הסברא. הספק. הספר.
 ה"ס"ג הסנת נבול.
 ה"ס"ד הוא סוף דבור. הסח דעת. הסלקא דעתך.
 ה"ס"מ הסכמת המדקדקים—המפרשים.
 ה"ס"פ הסכמת הפוסקים.
 ה"ס"ר הסכמת הרבנים.
 ה"ס'כ"ת ו'ש'מ'ע' סימן לכל הדברים הצריכים עמידה: הלל, ס'פר תורה, כ'הנים לדוכן, ת'פלה, ו'דוי, ש'ופר, מ'גילת, ע'ופר. (חות יאיר).
 הסלש"ה התראת ספק לא שמא התראת. הסע"ם הספר עד סופו.
 הסע"ת הוכיח סופו על תחלתו.
 ה"ס"פ ס'פר (עזרא ו' י"א)—סימן במסרת כי במלכים ב' כ"ה י"ט כתוב ואת ה"ס"פ וכירמיה נ"ב כ"ה ואת ס'פר.
 ה"ס"ה"פ הסכמת רוב הפוסקים.
 ה"ס"ש הסכת שמאלי

הס"ת הלכות ספר תורת. -
ה"ע הגע עצמך. הוא עמוק. הליכות עולם [ס].
הרהור עבירה. הרי עלי. הר עיבל. היתר
עסקא.
הע' העובדים. הענין. הערה. העתקה.
העבטה"ק העוסק במלאכת הקדש.
הענ"י הספרים על גדולי ישראל.
הע"ה המלך—הנביא עליו השלום.
העוב"י העורכים ובני יונה [ס].
העוה"ע העמדה והערכה.
העו"ח הלכות ערבין וחרימים.
העו"מ העולה מזה.
העושה בסם ושליח חברו נשבר סימן ב"ק
ג"ו להדברים שיש עוד שפסור מדיני אדם
והייב בדיני שמים. בל"ל מפרש ענין הסימן
בדרך זר ורחוק.
העושה מלאכה עיין אינו רואה.
העו"ת הלכות ערובין ותחומין.
הע"י ה' עליהם יחיו—יראה.
העו"א ה' עליהם יתיו אמן. ה' עליון יברך
אותו.
הע"ל המאכד עצמו לדעת.
העל"ה העובר לפני התיבה.
העליון למטה¹) והתחתון למעלה סימן
במנחת שי בי בבראשית ס"ו פסוקי ב"ו
ב"ו מלת הבאה קדמאה מלרע תגינא מלעיל.
העמ"ג העלאת סיון נוקבין [ק].
הענ"צ הספרים על גשים צדקניות.
העוסקין במלאכת שמים עיין אינו רואה.
הע"ק העברת קולמס.

העק"ם הרהורי עבירה קשין מעבירה.
הע"ר הני עכברי רשיעי. הערמת רבית.
הע"ש העלה שלמה (שכספר תורת זבח). הערב
שמש.
העש"ל הנני עומד שם לפניך².
ה"פ הכרה פשוטה. הכי פירוש. הכי פריך.
הלכה פסוקה [ס]. הלכות פסוקות [ס]. הלכות
פסת. הרבה פעמים. השגחה פרטית. חמש
פעמים. חמש פרצופים [ק].
הפ' הפוסקים. הפטורה. הפסוק. הפרשה.
הפבר"ח הפותח בלי רשות ידקרנו חרב (כן
היו כותבים על גבי מכתב כמו בחדר"ג
ופני"ן).
הפבר"ג הפותח בלי רשות ישכנו נחש (כן היו
כותבים על גבי מכתב כמו בחדר"ג ופני"ן).
הפ"ה חמש פעמים חמש.
הפ"ו הפוסקים.
הפ"פ הפלא ופלא.
הפ"ר הלכות פריה ורביה.
הפט' הפטורה.
הפלא"ה הקטן פנחס לוי איש הורוץ (מפני
זה נקרא ספרו על כתובות בשם זה).
הפלשב"ע הפלאה שכערכין [ס].
הפ"מ הפסד ממון. הפסד מרובה.
הפ"נ הפרת נדרים.
הפס' הפסד. הפסקה.
הפס"א הפסקה ראשונה.
הפס"ב הפסקה שניה.
הפס"ד הפסק דין³.
הפס"ם הפסד ממון. הפסד מרובה.

¹ במנחת שי שם במק"ג ד' ווארשא הנוסחא העליון למעלה והתחתון למטה. ושערת
אני כי ט"ם הוא וצ"ל להפך כי מבואר במס"ג ובפסוק עצמו כי הראשון מלרע והשני מלעיל.—
אך עתה נפל ספק בלבי אולי אין צריך להניח וכונת הסימן לא על מלעיל ומלרע, דק על
הכדל הנויות הראשון בפשטא שהוא מסעל להתיבה והשני במרכא שהוא מתחת לתיבה.—
אמנם לשונו לא משמע כן.—לפי הגהתי הסימן נוכח מזרתו וכפי הכתוב בפשטותו.
² כתוב בשם הגדולים. בק"ק קראקא היו צריכים רב שהגאון עיר וקדוש ר"ר נתן
שפירא היה וקן מאד ושאלו ממנו שבצעתו ינתם ועשה שאלת מלגם והשיבו פסוק הנני עומד שם
לפניך ר"ת העשל על הצור גימטריא קראקא.
³ כתב בורע ברך שלישי, ברכות ס"ו לכן כותבין רוב פעמים מלת הפסד שהוא ר"ת

הפס"ך הפסקה ראשונה. הפסקה רבתי.
 הפס"ש הפורש סוכת שלום. הפסקה שניה.
 הפר' הפרחון [ס]. הפרק. הפרשה.
 הפשב"ע הפלאה שבערכין.
 ה"צ הלכות צדקה. הן צדק. הר ציון [ס].
 הצ"ב הארון צעדערכובים.
 הצב"י הן צדיק בארץ ישולם. הצעיר בישראל—
 בעבדי י"י.
 הצה"ש הצד השונה.
 הצו"ג הכל צפוי והרשות נתונה.
 הצוע"ה ר"ת הוה רשום בשתי תעודות ישנות
 מעיר סאיונין משנת ק"ד הנרפסות בס' ברכת
 אברהם לזובלו של ר"א ברליגר בצד 6—335
 לפני חתימת הרב הראשון. וא"י פירושו.
 ואולי פתרונו הצרופים ומנוים על החתום.
 הצ"ל היה צריך לומר. הצב למנהו. הצריך
 לענינו. השעה צריכה לכך.
 הצל"ח הכל צריכין למרי חיטי. הציון לנפש
 חיה [ס].
 הצלנ"צ הצלחה נצחית.
 הצעמלאים עיין יצעמלאים.
 הצת"פ הצור תמים פעלו.
 ה"ק הא קשיא. האי קרא. הכי קאמינא—
 קאמר—קתני. הכל קדש. הלכות קטנות [ס].
 הלכות קטא (ס"ה ול"ר). הלכות קצובות [ס].
 העברת קולמס. חמשה קונטרסים [ס].
 הק' הקדוש. הקטן.
 הק"א הכי קאמר. הקרבן אהרן.
 הק"ב הדיוט קומץ בראש. הקדוש בעל (ר"ל)
 בעל הספר כמו הקבשלה פתרונו הקדוש

בעל ס' של"ה זכרומה).
 הקב"ה הקדוש ברוך הוא.
 הקד"ה הקדמה חיובית.
 הקד"ש הקדמה שוללת.
 הקה"ח הלכות קדוש החדש.
 הקה"מ הקדמת המחבר.
 הקה"ס הקדמת הספר.
 הק"ט הלכות קטנות [ס].
 הקטח"ו הקטר תלבים ואכרים.
 היק"ל (ברו"ח¹) טעמ"א שה"ה סימן שבת
 קכ"ט להדברים של רב ושמאל דאמרי
 תרוייהו כהנהנת יומא דהקנה.
 הק"ל הא קיימא לן, הא קשיא לן. הרוא
 קושיא לדוכתה. הקודם לבוא,
 הק"מ הרם קרן משיחך.
 הקמ"ל הא קמשמע לן.
 הק"פ הלכות קרבן פסח.
 הקק"ל הא קא קשיא ליה.
 הקר"ן הקדוש ר' נתנאל.
 הק"ש הלכות קריאת שמע.
 ה"ר הביא ראיה. הו"ענא רבה. הזק ראיה.
 הלולא רבא. הרב ר'.
 הרואה טי"ת בחלומו סימן יפה לו. ב"ק
 ג"ה.
 הרא"ם² הרב ר' אליהו מורחי. הרב ר' אליעזר
 ממיץ. הרב ר' אלכסנדר מרגליות.
 הרא"ש הרב רבינו אשר. הרב ר' אהרן ששון.
 הר"ב הלכה רוחת בישראל. הרב ברטנורא.
 הרצון בו.
 הרב"ה הרחום ברוך הוא.

הפסק דין לרמו שלא יטול כ"א כשיש לו הפסד במה שיושב שעה זו על הפסק דין, ואותו
 רב שמקבל דיינות אפילו אין לו הפסד כלל וכלל מה עושה הקב"ה מדה כנגד מדה נעשה מן
 הפסד הפסד שמספידין אותו.

רמו בעל הסימן כי האדם המשתדל בכשרון מעשים זוכה כי יערה עליו רוח ממרום
 ויתוסף לו בינה יתרה שאף בילדותו יהיה בו טעם זקנים, אבל המיקל בזה הרוח ואינו תש
 להשתדל ונשאר רק במדרגת הנפש הראשונה, שבאה לו בטבע טוב טעם ודעת שוהה ומתאחר
 סבוא אליו. ע"ד שאמר אליהוא אמרתי רוב ימים ידברו... אכן רוח היא באנוש וכו'—למנצה לרוד.
² כל מיני ר"ת כאלה שמות חכמים ומתכרים יבואו בערכי אות ר'. ופה גרשמו רק
 שנים לדוגמא.

ושדה לכהינת בית היא בשלמות.
 השב"א ל הבאת שלום בין אדם לחבירו.
 השב"ה השם ברוך הוא.
 השביעני במרורים הרוני לענה. סימן כי
 ראשון לפסח הוא פ"ב—לקוטי הפרדס.
 הש"ג השנת נבול. השלמי גבורים [ס].
 ה'ש"ג סימן קביעות לשנה מעוברת א' דראש
 השנה יום ה'. השנה שלמה. א' דפסח יום נ'.
 השג"א השנתה אלתית. השאנת אריות [ס].
 השג"ב השנתה כללית.
 השג"פ השנתה פרטית.
 הש"ה הוראת שעה היתה.
 הששה"ש הפה שאסור הוא הפה שהתירו.
 השוה"א השמים והארץ.
 השו"ק הכל שריר וקיים.
 השו"ט הלכות שחיטה ופרפות.
 השו"י הלכות שמיטה ויוכלין.
 הש"י ה' ירחם. ה' ישמרהו. ה' יתברך.
 השג יד.
 השו"א ה' ישמרהו אמן.
 השו"ד ה' ינקום דמו.
 השו"ע ה' ינקום דם עבדיו.
 השו"ו ה' ישמרהו ויתיהו.
 השו"ל ת' יפקדך לשלום.
 השו"ש ה' ישמרנו.
 השו"ת—ב השם יתברך.
 השב"ה סימן כי בשנה פשוטה כשחל סוכות
 ביום ה' ויהיו מרחשון וכסלו שלמים יהיו
 מספר השבתות שבין סוכות לפסח כ"ה ולא
 נצטרך לכסול הפרשיות.—לקוטי הפרדס.—
 עיון סס פכר.
 הש"ל הרי שלך לפניך.
 הש"פ הגדה של פסח.
 השמ"ש הרב שלום מורחי שרעבי (כן רשום
 על כל הנהגה שלו בס' עץ חיים דפוס
 ירושלים).
 הש"ץ הן שלך צדק. השלית צבד.

הרב"ב"ד הרבין תורה ברבים.
 הרה"ל חתבת הלשון.
 הרה"ג¹ הרב הגאון—הגביר הגדול.
 הרה"ח הרב החכם.
 הרה"צ הרב הצדיק.
 הרוצה להעשיר יצפין סימן למלת וכואי
 שאצל עורי צפון שיה"ש ד' מ"ו שהיא
 מלאה כי שאר הנ' כבה"ק הם חסרים.
 הרי"ז הרי זה.
 הרי"ח ה' רב חסד.
 הרמ"ב הגותן ריה טוב בפירות.
 הרי"ה המלך עם ישראל.
 הרי"ש הרוחם יתברך שמו.
 הרי"ל היה ראוי לומר. הלכתא רבתא לשכתא.
 הרלנ"ט הראוי לגבילה.
 הרלש"ה היוק ראיה לאו שמייה היוק.
 הרמטע"ה הרב ממעם הממשלה.
 הרנינו סימן בספר פנחת שי כי בכראשית
 ל"ב פסוקי ל"א ל"ב קרמאה פניאל תנינא
 פניאל. כמו כוז המלה גי ואח"כ גי.
 הר"ף הרב ר' פרץ.
 הר"ד הרב רבינו.
 הרש"ה היוק ראיה שמייה היוק.
 הר"ש תזביר שמים. הוראת שעה [ס]. האלברי-
 שפארם. הלכות שבת. הלכות שחיטה. הלל
 שלם. תר שלום. (אברהם שלום פרידבערנ
 סופר ספורסם).
 הר"ש השאלה. השנה. השלם. השנה. השעת.
 השער. השערה. השקפה.
 הש"א סימן קביעות לשנה פשוטה. א' דראש
 השנה יום ה'. השנה שלמה. א' דפסח
 יום א'.
 השא"נ היוק שאינו ניכר.
 הש"ב הגם שאול בנביאים.
 הש"ב אש"ת הר שדה בית אדני שפתי
 תפתח—כ' בליקוטי מהר"צ זה רמו שתפלת
 הצדיק בשמא מעלם אורח סכחינת הר

¹ תמיד כזה על רב הוא כבחינת שלום, יצא מכלל, הרב הגדול ולכל, הרב הגאון

ותנינא האמור אצל ולא תטמא בפסוק ל"ד
אשר אתם יושבים בה כמו הכא שאצל טמא
כתיב יושב.

ו"ג ששה נברו (לקה"ת).

ו"גבר ימות ויחלש ויגוע אדם ויאין (איוב
י"ד י') סימן שנתן הח' ר"ש פינסקער
בהמניד ש"ו צד 152 לשתי גוסתאות
ככתיבת אות ו' במלואה שיש בותבין ביו"ד
גחה כזה וי"ו ויש בותבין באלף גחה כזה
וא"ו כזה הפסוק ימצאו גם שתיהן.

וגו' וגומר (מנהג חו"ל כשמביאים מלים מאיזה
פסוק ואינם משלימים אותו כותבים וגו'
כלומר שהקורא יגמור בעצמו).

וגחז"ל וגם חרכונה זכור לטוב.

וגליתו עיין עתרת.

וד"א ועד ד' ארצות.

ודא"י וד' אכלו ירק (הערה מפורסמה מר"ר
העשיל וצ"ל ברכות מ"ח א').

ודב"ל ודי בזה למבין.

ודו"ק שבמהרש"א. כ' ב"ש שפתרונו ודרוש
ותקור קרוב. או ודוחק קטן. ובאמת אין
זה ר"ת כלל, רק מלשון הש"ס נפק דק,
דייק ונמיר, ופירושו דקדק ועיין היסב.

וד"ל ודי למבין.

ודל"ב ודי לחכימא ברמיה.

ודמ"ש ודע מה שתשיב.

ודניאל בתרע מלכא סימן ערוכין ע"ג כפי
פי' ר' חננאל המוכא בתום' שם. שר' יהודה
בן בבא מתיר בעבדים. והסימן הוא שהעבד
כל מקום נחשב ככבית אדונו וככא ותרע
אחר הוא, ובוה יזכר השם והענין. עיין
רש"י ותום'.

ו"ה ווי העמודים [ס]. זכות תרת [ס].

והא"ר והא אמר ר'.

והא"ש והיה אם שמוע. והשתא אתי שפיר.
וה"ב והרבר ברור.

והבית עיין עשן.

וה"ג ודני הגדול.

וה"ד וכות הדת [ס].

והר"ל והדייטף להם

ואש"ר ואלה שמות רבה.

וא"ת ואם תאמר. ואני תפלתי. ואונקלס תרגם.

ואת"ל ואם תמצי לומר.

ואתליע"ר ואני תפלתי לך י"י עת רצון.

ובאיש דואג לגדליה וקטל נוניא סימן

במסרה לחמשה פעמים ויסת בכה"ק בראשית

ל"ח י', תהלת הפסוק וירע שחרגומו ובאיש.

ש"א כ"ב י"ח במעשה דואג, ירמיה מ"א

כ' בגדליה, ש"ב י"ד ו' נזכר בכחוב ויכו

שחרגומו וקטל. תהלים ק"ה כ"ט ויסת את

דנתם בתרגום נוניא (במסרה ש"א כ' הגי'

אבאיש, וי"ס אבאש ופי' בר"ת אם בא אל

אשת. או למפרע שכי אלמנה בית אביך.

מסרת פ"פ).

וב"ב וכני ביתו. ששה בנינים בו.

וב"ה ויהי בנסוע הארון.

ובה"א וכית הלל אומרים.

וב"ה"ו ואם בת היא ותיה (הלצה מאב"ג

בהבק"א ש"ו ת"א).

ובה"מ ובערת הרע מקרבך. ובית המדרש.

וברכת המזון.

וביה"ש וכיום השבת [ת]. ובין השמשות. ובית

השחיטה.

ובי"ו עיין וטו.

וב"כ ובאי כחו. וברכת בהנים. ושתי ברעים.

ובכת"פ ובכן תן פהדך.

ובל"ג ובא לציון גואל.

וב'ל'מ'י'ש'א'ת'כ'נ'ה' סימן שנתן בעל מקנה

אכרם לי"א אותיות השמוש.

ובלצ"ג ובא לציון גואל.

ובלשאל"ל ובלבד שיכון את לבו למקום—

לשמים.

ובנ"א וכני אדם. וכנוסת אחר.

ובנא"ה ובוה נבוא אל הבאור.

ובנ"י וכגתה יאמר [ת]. וכני ישראל.

ובשר בשדה טרפה סימן חולין ס"ו לדיאה

שהיא כמראה בשר שהיא טרפה.

ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב סימן

במסרה כי במדבר ל"ה קדמאה הכתוב אצל

זלא תחניפו בפסוק ל"ג אשר אתם בה.

והר"ג והרי נהורא.

וה"ה והוא הדין.

והוא צולע על ירכו סימן במסרה שבמשכנא קדמאה ר"ל דצואה שמות ב"ז ל"ה נאמר על צלע המשכן ובמשכנא תנינא ר"ל דעשיה שם מ' ב"ב נאמר על ירך המשכן.

וה"ה יכל נכוג סימן במסרה כי תלתא הוא דכתיבי נבי רוצח דכרים י"ט קדמאה בפסוק ד' עם ו'. והוא לא שונא לו. תנינא תליתאה. בפסוקי ה' ו' בלא ו' הוא ינום. לא שונא הוא לו. כמו כזו המלה תתלה ו' ואח"כ שני האין. ובעל מבין חירות גטה מהדרך.

וה"ד והוא רחום. והוראדנא. והושענה רבא. והתונים לפני המשכן... שומרים משמרת המקדש (במדבר ג' ל"ח) סימן במסרה ובמנחת שי. כי במדבר י"ט קדמאה פסוק י"ג את משכן ה' טמא, תנינא פסוק כ' את מקדש ה' טמא. כמו הכא שמשכן קודם למקדש. ו"ה"ה ה' למלך על כל הארץ סימן לסדרי ס' ישעיה שהם 26 בנימטריא של זו המלה הרשומה.

והיה כי קם הפלשתי סימן במנחת שי, כי בויקרא כ"ז אצל ערכך קדמאה בן יהיה תנינא בן יקום, קדמאה והיה לו תנינא בן יקום, כמו הכא שלשון הויה קודם לקימה. והיו העטופים ללבן והקשורים ליעקב סימן בעמרת זקנים ס"ו כ"ה שציצית קודמים לתפלין ס"ו כתתלה יהיה העטוף בטלית לבן ואח"כ הקשורים של תפלין יהיו לעקב ר"ל לבסוף.

והי"ם וימ"ת והשם ישמרנו משגיאות ויראנו סתורתו גפלאות. (כן היו כותבים גדולים רבים בסיום תשובותיהם או תרזשיתם כהלכה). והל"ש והושיענו למען שמך.

והמ"ב והוא מוכן בנמל.

והמ"י והמבין יבין.

והמלך והמן ישבו לשתות (אסתר ג' ט"ו) יבא המלך והמן (שם ה' ה') סימן במסרה (בפ"ט) כי קדמאה דברים ב' ל"ד והגשים

והמף, תנינא שם ג' ו' הנשים והמף.

וה"מ"ל"ך' ש"ב' סימן לאותיות היחם והקשור.

מ"ע § 133.

והמת יהיה לו סימן במסרה כי בויקרא כ' קדמאה בפסוק כ' כתיב ערירים ימותו, תנינא בפסוק כ"א ערירים יהיו, כמו הכא שלשון מיתה קודם ללשון הויה.

וה"ס והיא סוכתו.

וה"ע ווי העמודים [ס]. ועד העולם. ועד העיר.

וה"פ והכי פירושו. ועד הפועל.

והר"י"ע והוא רחום—יכפר עון.

והש"ק והכל שריר וקיים.

ווא"ט' ואטיקאן.

וה"ב וואלף באסקעוויץ (רב מפורסם בהנהגותיו על הש"ס). ווארטערבוך. וויינבערג. וויט-מקלאהאפען (ל"ש). ווייסבערג, וויסבאדען, ווירצבורג.

וה"ה ווערטהער הערה.

וה"ו ו'שם ו'חם ו'יפת סימן כס' אכלה ואכלה 286 לג' פסוקים מתחלפין ומטעין קדמאה בראשית ז' י"ג ושם וחם ויפת, תנינא שם ט' י"ח ש"ם ו'חם ו'יפת ש"ז תליתאה שם י' א' וכן דבה"א א' ד', ש"ם ח"ם ו'יפת ש"ח"ז'. וזה הסימן טוב כי סדר הא"ב מתאים לסדרם במקרא.

וה"מ"ד ווילמרשדרף.

וה"נ נו"ן סימן במסרה כי בישעיה קדמאה ל"ה י' ישיגו ונסו" שני חזין סמוכין ול"ז תנינא ג"א י"ד ישיגון נסו" שני נוגין סמוכין ול"ז—(רא"ב במשה"ם שש"ל).

וה"ק וועליש קמן (כאותיות הדפוס).

וה"ש וואלערשטיין. וויינשענק (ל"ש).

וה"ז עיין איבה.

וה"א וזה אמרו.

וזאת לפנים בישראל סימן גרה ס"ה כי ר' תנינא ששמו הוא לשון נקבה נגר ר' יוחנן הוא מה אומרים חוך זמן כלפני זמן, כן פירש"י לולי דברי רש"י יש לפרש לפי שתיבת בישראל עולה במספר רב ורבי תנינא, ותעידני הג' מהר"ן חיות ז"ל שכונתי

לס' אמרי שפר, ומצאתי בעת בשמו גם
 כס' סדרי מהרה—דל"צ—בענ"ב צד 124
 ב' לענ"ד במלת לפנים שתי כונות לפני
 הזמן וגם בכל שהיא לפנים בסורה, כי
 רב זר' הנינא שהיו שניהם בבבל אומרים
 לפני הזמן.
 וז"ב וזה ברורה.
 וזה"ב וזאת הכרבת.
 וזה עיין גב.
 וז"ז וזולת זה.
 וז"ט וזה פעם, וזו פעות.
 וז"א וזרעו יירש ארץ.
 וז"ב וזה כונת.
 וז"ל וזה לשונ.
 וז"ם וזה מכואר.
 וזמש"ל וזה מה שרצינו לבאר.
 וז"ג וזה נכון.
 וז"ס וזה סוד.
 וזס"ה וזה סוד הכתוב.
 וז"ע וזה ענין.
 וז"פ וזה פשוט.
 וז"ח ששה חסרים [ס].
 וז"ח וחזור הלילה.
 וז"י ויבואני חסדיך י"י (אחר חתימת השם
 לתפלה (אוצה"ס ש"א XV).
 וז"ב"י וחפץ י"י בידו יצלת, (אחר הזכרת
 השם לברכה, אוצה"ס ש"א XV. הגון
 ב' 108).
 וחב"ס ותן בשלם סכו [ת].
 וחל"ב וחרם לזרים בגדוי (יש כותבין בן על
 סכתב חתום. ויש מצרפים גם בחדר"ג ופני"ן).
 וחעכ"ר וחוסה עלי כרוב רחמיך.

וטו"ם ותן של ומטר.
 וטל"מ"ת וטוב לב משתה חסיד.
 וי עיין ש"ף.
 וי"א וזרעו יירש ארץ (עיין גב"ת). ויש
 אומרים—אומרים.
 ויא"ע ויאסף אל עמיו
 ויב"י וחפץ י"י בידו יצלת. (אחר הזכרת השם
 לברכה אוצה"ס ש"א XV הגון ב' 108).
 וי"ג וירדו גשמים. ויש גורסין.
 ויגרשהו וי"ל"ך סימן שנתן בעל שבט
 יהודה וכבר נזכר כס' כפתור ופרח ס' נ"א,
 לגרוש צרפת שהיה בשנת ס"ו לאלף הששי.
 מספר אותיות וילך.
 וידבר ה' אל משה לאמר סימן במסרה
 במ"ש כי בכמדבר כ"ג קרמאה פסוק ב'
 כאשר דבר בלעם, תנינא פסוק ל'. כאשר
 אמר בלעם כמו הבא שדבור קודם לאמירת.
 וי"ד מולד אדם יום ו' סוף 14 שעות ביום.
 וזילמרשדרף.
 ויה"ב שנ"ר דעת"ו¹) ואני יצחק הקטן בן
 שמואל נשריה רחסנא דמן עכו תכנה ותכונ.
 וי"ח ויש חולקין.
 ויט"ל ויש פעם לדבריו.
 ויוסף הורד מצרימה סימן כ"ם קי"ז שר'
 חייא בר יוסף אמר התחתון סתקן.
 ויז"ח ויוצא ידי חובתו.
 ויי"ן ישמח לבב אנוש סימן ע"ז כ"ם למחלת
 הלב לוקחין הרפואות הנזכרות שם ביין.
 ויי"צ ויעתר יצחק [ס].
 ויכ"מ זיכתוב משה [ס].
 ויכו כף סימן במסרה הנבא במכין חירות
 שבויקרא מטאתכם תנינא בפסוק כ"א אצל

¹ ר' אברהם הלוי בקונטרס הזרואה כתב וז"ל, ומצאתי שכתב הר' יצחק דמן עכו
 שהיה נוהג לכתוב בעניניו שמו בר"ת כות, וזה"ב שנ"ר דעת"ו אומר כך זכר, ופירושו בג"ל,
 ונפל הקונטרס מידו והניעה העתקתו לחכם אחד, והיה כתוב בו ככה כנזכר, פעם אחת פגע
 בו ר' יצחק הנז' ומצאו הקונטרס בידו ופתחו ומצאו בו האותיות הנ"ל, ואמר לו לאותו חכם
 מהו זה, אמר שם גדול וקדוש משמות קדש ואני עושה בו שאלת חכם ואומר יהי רצון מלפניך
 יה"ב שנ"ר דעת"ו. שתודיעני כך וכך. אמר אינו כאשר אמרת אלא שם קטן משמות התול,
 והוא שמי, ולמה זה תשאל לשמי" כרם חמד ס' צד 146.

ויק"ם ויקהל משה [ס].
 ויק"פ ויקהל פקודי.
 ויק"ר ויקרא רבה.
 ויקרא אבימלך ליצחק... ואיך אמרת...
 כי אמרתי (בראשית כ"ז מ') סימן במסרה
 (אפ"ס) כי במלכים ב' י"ה כתיב אמרת אך
 דבר שפתים ובישעיה ל"ז ה' שהוא מאוחר
 אמרתי כמו בפסוק זה אמרת קודם לאמרת.
 וי"ך ויהי רצון. וישע רב.
 ויראו את' ה'א'ר"ץ וי"ש'מ'חו לראות' סימן
 למגין פסוקי ס' דברי הימים שהם 1656
 בנימטריא של האותיות הרשומות.
 וי"ל ויש ראיה לדבר.
 וי"ם ויהי רצון מלפניך. ויפק רצון מי"י.
 וישראל עיון חיל.
 וי"ת ויונתן תרגם.
 וית"ל ויתן לך.
 וכ' ששה כרכים.
 וכ' זכתב. זכתיב.
 וכ"א זכן איתא. זכן אמר.
 וכאל"ש ובל אשר לו שלום.
 וכ"ב זכתיב בתריה.
 וכ"ד וכל דבריו. זכן דעת.
 וכדה על שכמה סימן ע"ז כ"ט למחלת
 כודא" לוקחין הרפואות חנוכרות שם בשכר
 כי כדה דומה לכודא. ובמלת שכמה יש ב'
 אותיות ממלת שכר—רש"י—(וסיים בדל"צ
 צד 23. ובידוע שמ"ם ורי"ש מאותיות
 למג"ד המתחלפות).
 וכד"ל וכדומה לו. וכל דדמי ליה.
 וכדת"ג וכל דבר—דין חוקף נתן.
 וכ"ה זכן הוא. זכן הלכה. זכן הסכים.
 וכה"א זכן הוא אמר.
 וכהר"ל וכל הדומה לו.

מכה הוא בכ"ף כחטאתכם, והשאר בפסוקי
 י"ד כ"ד כ"ח על חטאתכם.
 וי"ל ויש לומר—ליושב.
 וי"ל ב ויש ליושב ברוחק.
 וי"ל ד ויש לדקדק.
 וי"ל כ"ו בלי כח סימן שנתן בעל כפתור
 נפרח במ' ג"א לנרוש צרפת שהיה כעשרה
 באב ביום ז' בשנת ס"ז לאלף הששי.
 וי"ל ויהי לי לישועה.
 וי"ל ע"ז בשה"ד ויש לסמוך על זה בשעת
 הדחק.
 וי"ל עמ"ש ויש להם על מה שיוסמוכו.
 וי"ם ויש מפרשים. ויש מקומות.
 וי"ם ל מל"ב ויהי ה' משגב לך משגב
 לעתות בצרה.
 וי"נ ויהי נעם. ויצאה נפשו. ויש נוהגין.
 ויש נוסחא.
 וינ"ל ויש נוהגין להתענות—לומר—לקרות—
 לתקוע.
 וי"ם ויש ספרים.
 ויע"ב זה יאיר עינינו בתורתנו.
 ויע"ל ויהי עוד לנצח.
 ויעקב עיון הלך.
 וי"פ ויש פוסקים.
 וי"צ"ב את כבשות הצאן (בראשית כ"א)
 ויגבה ה' צ'באות ב'משפט לכך קודין פרשה
 זו בראש השנה (חות יאיר).
 ויקח סימן למגין פסוקי פ' שמות שהם 124
 בנימטריא של זו המלה.
 ויקח ספר הברית ויקרא (שמות כ"ד ז')
 סימן במסרה כי כנמדכר כ"ג י"א כתיב לקב
 אויבי לקחתך, ושם כ"ד י' לקב אויבי
 קראתך, כמו בפסוק הזה לשון של קיחה
 קודם ללשון קריאה.

(1) כן כתוב בתנ"ך דפוס לונדון תקפ"ב והאותיות שהן פה בנקודות מלמעלה כתובות
 שם גדולות להורות שרק הן מהמגין. וכחשוכ הן לשבע מאות כמשמטה או המספר מכוון, אבל כל
 עצם הסכום הזה אינו אמת כי בשאר הדפוסים נמנים ס' דה"י א' זכ' לכנס 1787 וסימן
 אחר נתן להם עיון. לבנות" וצריך לחקור ולברוק מי אלה הנוטלים להם רשות לשלוח יד
 כספרי קדשנו לעשות בהם כאדם העושה בתוך שלו לרשום ולסמן ככל העולה על רוחם.

למאמר רבא וקושיות רבא בר אהילאי לא
 הותר רומן למאמר רבא דיליף ק"ו מטומאה
 שלא הותרה. ולא הותר רומן להתחלת
 קושית רבא בר אהילאי, אנינות ומטומאה
 קשיא א'. טומאה יחיד קושיא ב'. יחיד
 וצבור קושיא ג'. בל"ל מניה שצ"ל לא
 תותר ותותר ולא תותר. ויש מקום לדבריו
 כי גם ביבמות פ"ו בסימן לא נעשה הולך
 במנגון הזה. וכ' בדל"צ שצריך להקדים
 הסימן להענינים בככ"ם—כונת הסימן פי'
 בל"ל בדרך דרוש רחוק.
 ול"ב ולא בעינן. ועד לחכמים ב'.
 ולבי"א והצנע לכת בית י"י אלהיך. (מ"ה עם
 וא"ב עיי"ש, ד' כותב תחת בית, ביראת).
 ולבס"ט ולבסוף מאי סבר.
 ל"ג ולא גרסינן.
 ול"ד ולא דמי. ולא דק. ולא דוקא.
 ולהיותעב"ם ולהשומע ינעם ותבא עליו
 כרכת טוב.
 ול"ה ולא חיישינן. ועד לחכמים [ס].
 ול"ו תהיה צדקה. סימן למנין פסוקי חבקוק
 56 שהם בגימטריא של זו המלה הרשומה.
 ולכאל"ש ולכל אשר לו שלום.
 ולכבוד עיין אהיה.
 ולכ"ש ולכל ישראל שלום.
 ול"ל וליבא למיטר.
 ול"מ ולא מיבעי. ולולי פסתפינא. ותו לא סודי'
 ולמ"ד ולמאן דאמר.
 ולמ"ל ולא מצי למיטר.
 ול"נ ולא נהירא. ולא נמסרה [ס]. ולי נראת
 ולכך נאמר.
 ולנ"ח ולוקח נפשות חכם.
 ולנ"ג ולנצה נצחים.
 ולעד"ג ולעניות דעתי נראת.
 ולעה"ח ולא עם הארץ חסיד.
 ולקל"ל ולא קשה לעתיד לבא.
 ול"ס ויתל משה [ס]. ויקהל משה [ס]. שש
 מדות [ק]. ששה מלאים [ס].
 ומ"ב ומה אני מקיים.
 ומ"ב וזה מוכן בנקל. וכל מעשיו ברוכים [ג].

זכה"ט וכבוד ה' מלא. וכך היא המדה. וכל
 המפרשים. וכן היה מנהגו. וכן המנהג.
 וכ"ו זאת כל ונכתת.
 וכ"ז וכולא. (מנהג המחברים בשמעתיקים דברים
 מאיזה ספר או מאמר ואינם נומרים אותו
 כותבים וכו' לאמר כי הקורא ישלים בעצמו
 את כל המאמר).
 וכ"ז וכל זה. וכל זמן.
 וכ"ט וכל טוב. וכן טוב.
 וכיו"ב וכיוצא בו.
 וכ"כ וכבר נתבתי. וכן כתב.
 וכל עיין חיים.
 וכ"ם וכל מקום. וכן מצינו. וכן משמע.
 וכ"נ וכן נוהגין. וכן נקרא. וכן נראת.
 וכנ"ה וכן נמצאה המלה.
 וכן תהיה מגפת הסוס והפרד הגמל
 והחבור סימן ירושלמי שבת פ"ה ה"א כי
 ארבע בהמות אלו נמשכות באיפסר אפשר
 כי בעל הסימן דורש מגפת כמו מגפת ר"ל
 שבזה סותמין ועוצרין אותם. כמו מלת
 לבלום שבאה ב"ב לסגירה ולעצירה ברסן.
 וכסינו את דמו סימן במסרה כי בפ' תוריע
 דמי טהרה הה"א נחה (אות הנחה היא
 מכוסה ונעלמה) ימי טהרה הה"א נעה.
 (ר' אליהו בתור במסרת המסרה שער
 שכרי לזהות). ועיין 'יהודה' 'ימיה'.
 וכ"פ וכן פסק. וכן פירש.
 וכ"ש וכל שבן.
 וכ"ת וכי תימא. וכן תרגם.
 וכת"א וכן תרגם אונקלוס.
 וכת"י וכן תרגם יונתן.
 וכת"ו וכתוב.
 וכרע"ד וכי העלה על דעתך.
 ול"ו ויהן לך. ועד לחכמים [ס]. ועיין לעיל—
 לקמן.
 ול"א ולא אמרינן. ועד לחכמים א'.
 ולאע"י ולאין אונים עצמה ירבה.
 ולא הותר ולא תותר אנינות ומטומאה
 טומאה יחיד יחיד וצבור סימן זכתיים ט"ז

ומו"י ומורה ועוזב ירותם.
 ומו"מ וי מביתא וי מברא.
 ומ"כ והיתה מנוחתו כבוד נציון לנפשות מתים,
 המגיד שנה י' צד 286).
 ומלי"ב ומקשה לבו יפול ברעה.
 ומפ"ח ומפני המאינו [ת].
 ומצ"פ ומצורתו פרושה.
 ומ"ש ובל מאמינים שהוא [ת].
 ו"נ שש נקודות [ק].
 ונ' ונאמר. ונראה.
 ונא"מ ונחלת אמרו מאל.
 ונ"ב ונכתב בצדו.
 ונ"ג'ה סימן למנין פסוקי קדושים שהם 64
 בנוטריוא של זו המלה.
 וניסוע"ה ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם
 הללויה.
 ונ"ל ונראה לי.
 ונל"ב צ' ונזכה לראות בנחמת ציון.
 ונלענ"ד ונראה לפי עניות דעתי.
 ונמ"ל ונעשה מלאכתנו.
 ונ"ע ונזכר עוד.
 ונעו סימן במסרה כי קדמא אויב ה' ט' ו"אין
 חקר נ'פלאות ו' נ' ממלח ו'נ'עו, תנינא
 שם ט' י' ע"ד אין חקר ו'נפלאות ע' ו'
 ממלח ונע"ז'.
 ונע"י ונרו עליו ידעך.
 ונפ"ש ונשלמה פרים שפתנו.
 ונ"ה ונתנה תקף [ת].
 ונת' ונתבאר.
 ו"ם שש ספירות [ק].
 וס"ם וסר סרע.
 ו"ע ווי עמודים.
 וע' ועיין.
 וע"א ועד אחד. וענין אחר.
 ועב"כ ועד בכלל.
 וע"ד ועוקר הירתו. ועל דא. ועל דבר. ועל
 דרד.
 וע"ה ועל החתום. ועל הכל. ועם הכולל. ועם
 הארץ. ועוקר הרים.
 ועו"ב ויהי ערב ויהי בקר.

ועו"ם ועור מקומות.
 וע"ח ועל הטא וערוכי הצרות.
 ועח"ל ועור חזון למועד.
 וע"ח שח"ע ועל המאים שאנו חייבים עליהם.
 ועי"ל ועור יש לומר.
 ועיני עיין אכד.
 ועב"י ועל כל ישראל.
 וע"ל ועיין לעיל—לקמן. ועד לחכמים [ס].
 וע"ע ועד עולם. ועיין עוד. ועיין ערכו.
 ועל ענין.
 ועע"ע וערלתם ערלתו ערלים.
 ועפ"א ועיין פרק א'. ועל פיהם אמרו.
 וע"ק ועוד קשה. ועקרי קהל.
 ועשה עיין א"ח'.
 ועש"ק ו' ערב שבת קרש.
 ו"פ ששה פרקים [ק].
 ופג"ץ ופורץ גדר ישכנו נחש (כן היו כותבין
 ע"ג מכתב כמו בחדר"ט).
 ופ"ו ו' פעמים ו'.
 ופעם"ש ופרוש עלינו סוכת שלומך.
 וצ"ל וצריך לומר.
 וצ"ע וצריך עיון.
 ו"ק ששה קצות.
 וק"ל וקל להבין.
 ורגלך עיין בצקה.
 ור"ד ורבנותינו דרשו.
 ורוח אלהים סרחפת על פני המים סימן
 ע"ז כ"ש כי לשחפת שמתמת רוח לוקהין
 הרפואות הנזכרות שם במים.
 ור"מ ויסק רצון מה' (אחר הזכרת השם לברכה
 אוצר המפרות ש"א XV). ולא רשעת
 מאלהי (ל"ש).
 ורק"ל ורפואה קרובה לבוא.
 ושב"ת ושונים בתורה. ברכות מ"ז א"ר אמי
 שנים ושבת מצטרפין א"ל ר' נחמן ושבת
 נברא הוא. אלא א"ר אמי שני ת"ח המחדרין
 זא"ז בהלכה. כ' הח' ר' ישראל יפה בהמגיד
 שי"ג צד 23 כי ר' אמי כתב במגלת סתרים
 שלו סלת ושבת, ר' נחמן בראותו השב כ'

היא חיבה אחת ויחפלא, ויפרש לו ר' אמי
 כי היא ר"ת בג"ל,
 ושבי' ושמו בני ישראל,
 ושכן ח'ר'רים סימן כמנתת שי כי מלת ירחו
 כל אוריותא בצרה הר', פי' ח' ר"ל חמשה
 חומשי תורה נ',
 ושליש"ב ושומע לי ישכן במת,
 וש"מ ושם מכואר,
 ושמתו בהם אות סימן במסרה כי קדמאה
 במדבר כ"א ל"ב בתיב האמרי אשר שם,
 תנינא שם ל"ב ל"ב האמרי אשר בה, כמו
 בפסוק הזה שאותיות ש' מ' במלת וש'מ'תי
 קודמות לאותיות בה שבמלת ב'ה'ם,
 וש"נ ושם נסמן,
 ושעכ"י ושלום על כל ישראל,
 וש"ר ושלום רב,
 וש"י ושם רשעים ירקב,
 וש"ש ושלום שלום,
 וש"ת ושלום תנינא, ושםא תאמר,
 ו"ת ששה תקונים [ק],
 ות"א ותרגם אונקלוס,
 ותאכל היא והוא סימן במסרה כי קדמאה
 ויקרא ט"ו ל"א נאמר שבת שבתון היא,
 חנינא שם בג' ל"ב שבת שבתון הוא, כמו

בפסוק זה היא קודם להוא,
 ותב"צ ותירוצו בצרו, ותשוכתו בצרו,
 ות"ד ותוכן—ותמצית דבריו,
 ותותו"צ ותשובה ותפלה וצדקה,
 ותמו"ם ותן טל ומטר,
 ות"י ותרגם יונתן,
 ות"י ותירץ,
 ות"ל ותיפוק ליה, ותערב לפניך [ת],
 ותל"ם ותו לא מירי,
 ות"ם ותנשא מלכותו,
 ותמ"ל ותנא מסייע ליה,
 ות'מ'נ'ע' וילד ת'מורה מ'תו ג'תכפרו ע'ברה
 שנתה, סימן לחמש הטאות מתות (פסיקתא
 הובא בתי"ט ריש ס"ד דתמורה),
 ות"ע ותני עלה, ותערב עליך,
 ותרא עיין טוב,
 ות'ר'ן' לשון אלם סימן למנין פסוקי ספר
 יהושע שהם 656 בנימטריא של זו המלה
 הרשומה—אפשר שייכות לזה הסימן אל זה
 הספר שרגילין לומר אלם כרג ורג הוא נון
 בארמית כלומר ספרו של יהושע בן נון,
 ות'ש"ר ד'בורה' סימן למנין פסוקי ס' משלי
 שהם 915 בנימטריא של האותיות הרשומות,
 ותתכ"ב ותלמוד תורה כנגד כולם.

ז.

כ"ו השמות ז'בלון א'פרים ב'נימין י'הודה
 ש'מעון ג'ד בטעם זרקא,
 זאב שמן סימן במסרה כי מלת צבא בכמדבר
 י' האמורה אצל ששת שבטים אלה, ז'בלון
 א'שר ב'נימין ש'מעון מ'נשה ג'פתלי היא
 בז"ק,
 זאה"ל זכור אותו האיש לטוב,
 זא"ו—זאר"נ זה אלי זאנוהו,
 זא"ן זה אחר—אל—אצל—את זה, זמרו אלהים
 זמרו, זנב אל זנב,
 זא"ח זאת חנוכה (כן נקרא יום האחרון של

ז' זאת, זה, זהובים, זהר, זו, זוונ, זוה, זיין
 (אות השביעית באלפא ביתא), מספר 7,
 זכר, זמן, זרע,
 ז"א זה אומר, זה אינו, זוג אחד, זכות אבות,
 זכרון אהרן [ס], זעיר אנפין, זקן אהרן [ס],
 זרע אברהם [ס], זרע אמת [ס], שבע
 אותיות [ק],
 זא"ם זה אומר אני מצאתיה,
 זא"ב זה אומר ככה, זכור את בוראך (עיין
 ולבי"א), זמרו אלהים ככבוד,
 זאב ישאג זרוק סימן במסרה כי בכמדבר